Regd. No. H 18 ఏడిప్రతి 0–30 పై. 7–11–69 శుక్రవారం

లారీలు, కార్లు, ఆయిల్ ఇంజను
బ్లాకులు, హెడ్లు రిపేర్లకు –
SURFACING
మొదలగువానికి:
భవాని ఎలక్ట్రిక్ మెకానికల్
ఇండస్ట్రియల్ వర్క్సు
(వినాయక సినిమా కాంపౌండులో)
ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు
ఫోను: 459.

జమీన్‌రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు
సంపుటి 41 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 45

నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్ లో
7-11-69 శుక్రవారంనుండి
HUNTER OF THE
UNKNOWN
హంటర్
ఆఫ్ ది
అన్‌నోన్
గొప్ప గూఢచారి కలర్‌చిత్రం

అది కాంగ్రెస్–ఇది రాంగిస్!

శ్రీ దుర్భా రామమూర్తి ఎం. ఎ.

★★★

గాంధీ కాంగ్రెస్ పటేల్ కాంగ్రెస్
నెహ్రూకాంగ్రెస్ లాల్‌బహదుర్ కాంగ్రెస్
మీచేతుల్లో
చిలక పేలికలై
చిల్లపెంకలై
ముక్కలుదిందిన చిన్నరై
చిరిగింది–చిగిరింది —
ఢిల్లీనాయకులారా
పదవులకై ప్యాకులాడి
ముఠాలు కూడగట్టికొని
మఠాలు గట్టుకొని
అధికారపదాకాశంలో
విహరించే నాయక విహంగములారా!
ఎవరిది కాంగ్రెస్?
అమ్మదికాదు అప్పదికాదు
ప్రజలది —
తమ త్యాగంతో తమ రక్తంతో
లాఠీదెబ్బకు తుపాకిగుండుకు
వెరవక
సత్యం విడువక
అహింస వదలక
రాజమార్గమున ఐరావతమై
నడిచింది స్వరాజ్యం తెచ్చింది!
ప్రపంచమంతా
హర్షించింది
నాటికి నేటికి
గాంధీ మార్గము
ప్రపంచశాంతికి శరణ్యమ్మని
చాటింది!
ఆ కాంగ్రెస్ ఈ కాంగ్రెస్
అది మహోన్నతి
ఇది అధోగతి
అది శ్రేష్ఠము
ఇది నికృష్టము
అది గగనసింధువు
ఇది మురికిగుంట
అందున్నది త్యాగశీలురు
ఇందున్నది స్వార్థపీశితులు
అందున్నది రాజకీయవేత్తలు
ఇందున్నది బూజావట్టిన బిత్తులు
దేశగౌరవ ప్రతిమలు
మసిపూసిన నాయకప్రవరులు
అసమర్థుల–అల్పుల–దురహంకారులు
మిమ్ము
క్షమించదు దేశం
క్షమించరు ప్రజలు
మీరు
రగిల్చిన మంటలో
మీరే
ఆహుతియౌతారు
ఈ విషవృక్షము
పండించిన విషఫలములు
మీరే తింటారు!
కావాలె–రావాలె
ప్రజాహృదయంలో నవచైతన్యం
నవనాయక బృందం
పరువు ప్రతిష్ఠలు పాటించే పాలకులు
భారతహృదయం తెలిసిన మేధావులు!
పురాతన భారతదేశం
మహర్షులుదయించిన దేశం
మహాత్ముడుగాంధి వీరసుభాష్
ఘనశిరోమణులకు
మాతృభూమియై
ప్రపంచ ఖ్యాతివహించిన భారతదేశం
అమరంబై
అమలంబై
అభ్యుదయపథమ్మున నడిచేరోజులు
వస్తాయి!

నాణ్యతకు
మన్నికకు
వ్రాతసుఖమునకు
అరుణా
పెనాలనే వాడండి.
పెన్ కార్నర్. నెల్లూరు.

రాష్ట్రంలోనూ పోటీకాంగ్రెస్?

తెలంగాణా కాంగ్రెస్‌వాదులను దువ్వడం సంజీవరెడ్డిగారికి అవసరం కావచ్చు

శ్రీ సంజీవరెడ్డికి కాంగ్రెస్ కార్యవర్గంలో సభ్యత్వం

[మా హైదరాబాదు విలేఖరి]

రాష్ట్ర కాంగ్రెస్‌పార్టీ నాయకత్వం సమస్యను గూర్చి జూలై 6 నాటి పార్టీ తీర్మానందృష్ట్యా నిర్ణయించేటందుకై పార్టీ సమావేశం జరిపించమని ఆదేశిస్తూ కాంగ్రెస్ కేంద్ర పార్లమెంటరీబోర్డు చేసిన తీర్మానంపట్ల బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి వైఖరి ఎలావుంటుందో, దాని గతి ఏమవుతుందో సిండికేటు నాయకులకు తెలియనిదికాదు.

గతంలో, పార్లమెంటరీబోర్డు సభ్యులు వాస్తవికంగా వుండాలని బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు చేసిన వ్యాఖ్యలోనే చారవలంబించబోయే వైఖరి ఇమిడివుంది. ఆయన పేర్కొన్న వాస్తవాలు ఇవి: పార్లమెంటరీ బోర్డు సమావేశాన్ని ప్రధానితోసహా సగానికి సగం సభ్యులు బహిష్కరించారు. రెండవది తను ప్రధానివర్గానికి చెందిన వారు.

ఇలాంటి పరిస్థితిలో నిజలింగప్ప కాంగ్రెస్ ఏ తీర్మానంచేసినా బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు ఖాతరుచేస్తారనుకోవడం పొరబాటు.

మామూలు కార్యక్రమం ప్రకారం జరగవలసినప్పుడే పార్టీ సమావేశం జరుగుతుంది, ఎవరికైనా అనుమానాలు వుంటే తీర్చుకొనవచ్చునని కూడా బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు స్పష్టంచేశారు.

ఆరుమాసాలైనా, నూరుమాసాలైనా ఇప్పట్లో బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి స్థానభ్రష్టత్వం కలిగించడం ఎవరికీ శక్యంకానిపని. అసలు ప్రకాశం పంతులుగారు 1947 లో ఉమ్మడి మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి పదవినుంచి వైదొలగవలసి వచ్చినప్పటినుంచే, మద్రాసులోకాని, ఆంధ్రలోకాని అధికారంలోనున్న ముఖ్యమంత్రిని తొలగించడం అసాధ్యమైపోయింది. రాజాజీ, సంజీవయ్యగారివంటి మినహాయింపులు లేకపోలేదు. అతే వారు ముఖ్యమంత్రులైన పరిస్థితులు వేరు; వ్యక్తులుకూడా వేరు.

ఈ విషయం సంజీవరెడ్డిగారికికూడా బాగా తెలుసు. అనా సంజీవరెడ్డిగారు ఇటీవల ఢిల్లీవెళ్తూ ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు కొంత రాజకీయం చేయకపోలేదు. మద్యపాన నిషేధాన్ని తొలగించినందుకు, రాయలసీమబోర్డు పేర ఒక సంస్థను వెలయింపచేసి రాయలసీమ ప్రజలకు పనిపూని మారేడు కాయను చూపుతున్నందుకు బహిరంగంగా విమర్శించి, రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో పట్టీ ప్రవేశిస్తున్నామని ఇటు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి చాటిస్తూ, ఇటు తమ అనుచర వర్గానికి ప్రోత్సాహమూ ఇచ్చారు.

మద్యపాన నిషేధం కేవలం ప్రభుత్వం తానుగా ప్రవేశపెట్టిన సంస్కరణకాదని, ప్రజలు అందుకై ఆందోళనచేసి సాధించు

ఇక బహిరంగ పోరాటమేనా?

ఉన్నట్టుందని సంజీవరెడ్డి చెప్పారు. కాంగ్రెస్ పార్టీలో అధికసంఖ్యాకులు ఈ నిషేధాన్ని తొలగించాలని కోరారుకదా అంటే, మనపార్టీ సభ్యుల సంగతి తెలియదా, నేను ముఖ్యమంత్రిగా నున్నప్పుడు కూడా వీరలాంటి ప్రయత్నం చేయలేదా, ముఖ్యమంత్రికూడా స్వయంగా తొలగించదలచుకొనకపోతే, పార్టీ సభ్యులు ఏం చేయగలరు? అన్నారు.

నిజలింగప్పగారు నీలం సంజీవరెడ్డి గారిని కాంగ్రెస్ (సిండికేట్) కార్యవర్గం సభ్యుడుగా నియమించడంతాయం.

పార్లమెంటరీబోర్డు తీర్మానాన్ని ఎట్లాగైనా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఖాతరు చేయరు. ఆ సంగతి ఆయనపైనకూడా క్రమశిక్షణచర్య తీసుకొనడం, ఈ విధంగా ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ పార్టీలోను, ప్రదేశ కాంగ్రెస్‌లోను చీలిక తీసుకొరావడమే సిండికేటు ఉద్దేశం. ఏ విధంగానైనా కేంద్రంలోను రాష్ట్రంలోను పోటీకాంగ్రెస్ సంస్థలు అవతరిస్తాయి. ఆంధ్రలో ఇటు

—కొరవ 7 వ పేజీలో

నెల్లూరుజిల్లా పౌరులకు హెచ్చరిక

ఇమిటేషన్ ప్రకటనలనుచూసి మోసపోకండి

మఫత్‌లాల్ గ్రూపుమిల్సు, మిల్లు
వారలచే అనుమతి పొందిన

అథరైజ్డు టెక్‌స్టయిల్ షోరూము
DWARAKA

నెల్లూరులో చంద్రభవన్ ప్రక్కన ద్వారక ఒక్కటి మాత్రమేనని గ్రహించండి. మీరు ధృవపరచుకోండి. అబద్ధపు ప్రచారములను చూచి మోసపోకండి. ఇచ్చటనే మఫత్‌లాల్‌గ్రూపు 11 మిల్లులలో తయారుకాబడిన అధునాతనమైన సమస్త వస్త్రములు మిల్లు రేట్లకు లభించును.

మావద్ద 85%, 100% టెరినిప్పింగు వచ్చివున్నది.
టెలిఫోన్ : షోరూమ్ 946, హెడాఫీస్ 138, రెసిడెన్సు 145.

Approved Textile Retail Shop DWARAKA

చిత్తూరు డి॥ మున్సిఫ్ కోర్టులో
O, S No. 19 of 1969.
డి. రంగారెడ్డి —వాది
యం. బి. కృష్ణమూర్తి [illegible]
.... —ప్రతివాదులు.
పై దావా 2-వ ప్రతివాది పార్వతమ్మపై అడుమానందారీ [illegible] కాబట్టి కొనబడిన వాది వేసిన దావా 12-11-1969 తేది పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టులో విచారణ. ఆ దినం పార్వతమ్మ హాజరు కావలెను. కానియెడల మీపై యెక్సుపార్టీగా తీర్మానింపబడును
—డి. రఘునాథ రెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు - చిత్తూరు

జమీన్ రైతు

శ్రీ సౌమ్య ఆశ్వయుజ బహుళ త్రయోదశి శుక్రవారం 7-11-1969

సిగ్గువిడిచిన కాంగ్రెస్

కాంగ్రెస్ ముఠాతగాదాలు సిగ్గువిడిచి వీధిన బడ్డాయి. ఈ అంతర్యుద్ధం సమసిపోయేసూచన కనబడ్డంలేదు. ఇక కాంగ్రెస్‌కు నిష్కృతిలేదు.

రాష్ట్రపతి ఎన్నిక కోలాహలం తర్వాత రెండుగా చీలిపోవల్సిన కాంగ్రెస్, చీలిపోతుందనుకున్న కాంగ్రెస్ అఖిల భారతంలో అవధ్యర్యంగా కార్యవర్గ సమావేశంలో రాజీతీర్మానంతో, సమైక్యతా నినాదంతో ఇరువర్గాలు బయటపడ్డాయి. ఈ రాజీ తీర్మానం జరిగింది అగస్టు ఆఖరి వారంలో.

కానీ తత్కాలంగానైనా ఎట్లనో కుదిరిన ఈ రాజీ వత్తరం పురయువర్గాల్లోనూ వైమనస్యం తొలగించలేక పోయింది. పరోక్షంగా పరవు దాహంతో కత్తులు దూసుకుంటూనేవచ్చారు. కాన్త అదనపు జాగ్రత్తతో మెలగవల్సిన ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ ఈ రాజీ తీర్మానాన్ని గౌరవించ దలచుకోలేదు. సంకతాల పుట్టనూ న్యాకటి సృష్టించి నిజలింగప్ప అధ్యక్షపదవికి ఎసరుతెచ్చే ఆలోచనలను మానుకొని వుండవల్సింది. 1972 దాకా తాను ప్రధానిగా, 1971 దాకా నిజలింగప్ప అధ్యక్షునిగా కొనసాగే సామరస్యపూర్వక ధోరణి ననుసరించి వుండవల్సింది. కాని ఏవో లక్ష్యాలు పెట్టుకున్న ఇందిరాగాంధీ ఆ పద్ధాలో హుందాగా నడుచుకున్నట్లు లేదు. సిండికేట్ వర్గీయులనబడే నలుగురు జూనియర్ మంత్రులకు పుద్వాసన చెప్పింది. కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష పదవినుండి నిజలింగప్పను తొలగించి పైకి సంతకాల పుద్యమాన్ని పురికొల్పింది, ప్రోత్సహించింది.

పాపం సిండికేట్ సోదరులు ఎంతకాలంగా చూసుకుని వుండగలరు? మొన్న తెల్లవారితే కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ సమావేశం జరుగుతుందనగా ముందురోజు రాత్రి ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహ్మద్, సుబ్రహ్మణ్యం గారలను కార్యవర్గ సభ్యత్వాల నుండి తొలగించి ఎదురుదెబ్బ తీశారు నిజలింగప్ప. కడప జరగవల్సిన పరిణామాలు జరిగాయి. రాజుకోవల్సినదన్నా రాజుకున్నది. రెండు కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ సమావేశాలు విడివిడిగా జరిగాయి. విడివిడిగా రెండు ఎ. ఐ. సి. సి. సమావేశాలు పిలుస్తున్నారు. అసలు కాంగ్రెస్‌ను పుటంపెట్టి ఇద్దరు పోటీ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు తయారు కావచ్చుననేది సహజంగా జరిగితీరవల్సిన సంఘటనగానే కనపడుతుందిమరి. మళ్ళీ మధ్యలో సిగ్గుమాలిన రాజీలనేవి లేకుండా పోతాయా అనే సందేహం వుండనేవుందనుకోండి!

ఈ చర్యల వెనుక నైతిక విలువలను ప్రస్తావించడం అవివేకమే అవుతుంది. కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీ బోర్డు తీర్మానాన్ని కాలదన్ని రాష్ట్రపతి ఎన్నికలో పార్టీ అభ్యర్థిని ప్రోత్సహించి వేరేఅభ్యర్థిని పోటీ పెట్టడి, అపిమ్మట పార్టీ అభ్యర్థి నామినేషన్ పత్రంపై సంతకం పెట్టి ఇందిరాగాంధీ నడిపిన నాటకం సమర్థనీయమైతే; మొరార్జీని; ఆతర్వాత నల్గురు స్టేట్ మంత్రులను తొలగించిన ఇందిరాగాంధీచర్య సమర్థనీయమైతే; ఇద్దరు కార్యవర్గ సభ్యులను కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు తొలగించడం పిలా సమర్థనీయం కాకుండాపోతుంది? మంత్రివర్గ సభ్యులందరూ ఏకాభిప్రాయంతో పనిచేయడం ఇందిరాగాంధీకి ఎంత అవసరమో, పార్టీ కార్యవర్గ సభ్యులుసైతం ఏకాభిప్రాయంగా వుండాలనడం నిజలింగప్పకు ఎట్లా అనవసరమవుతుంది?

ఈ కాంగ్రెస్ అంతర్యుద్ధంలో ప్రధాన పాత్ర వహిస్తున్నది సిద్ధాంత సంబంధమైన విభేదాలు కానేకావు. ఈ సంఘర్షణకు మూలకారణం వ్యక్తిగతమైన విభేదాలు తప్ప మరొకటి కాదు. నిజంగా సిద్ధాంతపరంగా కాంగ్రెస్ రెండుగా చీలిపోవడమంటూ జరిగితే అందుకు ఎవరూ విచారపడవల్సిన పనిలేదు. అది అగత్యంగా జరిగితీరవల్సిన పరిణామంగా ఎల్లరూ అహ్వానించేదే. ఆ సిద్ధాంత ప్రాతిపదికపైన్నే నిజంగా కాంగ్రెస్ చీలిపోతే ఇటు కాంగ్రెసూ ఇటు దేశమూ బాగుపడేందుకు అవకాశం ఏర్పడుతుంది. ఇందిరమ్మవర్గం వారు పెద్ద సోషలిస్టులైనట్లు నిజలింగప్ప వర్గీయులు కరుడుగట్టిన క్యాపిటలిస్టులైనట్లు భ్రమపడవల్సిన పరిస్థితి లేదుగదా!

ఏమైతేనేం ఇంతసిగ్గువిడిచి వీధిన బడి అల్లరి చేసుకున్న పుట్టా కాంగ్రెస్ తన ఈ 84 ఏళ్ళ సుదీర్ఘ చరిత్రలో ఎరగదేమో. ఇంకా అది ఏకంగా వుండాలనుకోవడం వెర్రితనమే అవుతుంది. ఇప్పటి పరిస్థితుల్లో కాంగ్రెస్‌వారికి సంబంధించినంతవరకు 'కలసివుంటే కలదుసుఖం' కాదు 'లేదుసుఖం' అనేది నిజమైన నినాదం.

జనవాణి

నెల్లూరు రోడ్లు-మీ వ్రాతలు

నెల్లూరు రోడ్ల దురవస్థను వ్యతిరేకిస్తూ మీరు వ్రాసిన వ్యాసమూ, 'ఒక మాజీ ఛేర్మెన్‌గారు' చేసిన యదార్థ వ్యాఖ్యానమూ- మన మున్సిపల్ ఛేర్మెన్‌గారిలో ఇసుమంతైనా చలనం కల్గించినట్టులేదు. అయినా మిమ్మల్ని అభినందించక తప్పదు. నెల్లూరు ప్రజల యిబ్బందులను, ఆసాకర్యాలను ఎంతో ఆవేశపూరితంగా చిత్రించారు. దాదాపు రెండులక్షలమంది ప్రజల ఆవేశాలను మీ కలం స్పష్టంగా వ్యక్తీకరించింది.

జమీన్‌రైతువీధి, మద్రాసుగేటుదగ్గర కొంతా ఏదో మరమ్మత్తు కార్యక్రమం చేయిస్తున్నట్లు వ్రాశారు. రెండు గతుకులు పూడ్చంగానే మరమ్మత్తు కార్యక్రమం మొదలుపెట్టినట్లేనా? అయ్యోరామ! టి. కె. ఎ. సి. గారు తనహయాంలో నెల్లూరునగరాన్ని అందాలరాసిగా తీర్చిదిద్దారు. అట్టిదాన్ని ఇవ్వాళ కురూపిగా చేసేందుకు కంకణం కట్టుకున్నారా యేం ఛేర్మెన్ వెంకన్నగారు?

వెల్లూరు —కె. నరసారెడ్డి

☘

ఆలోచన బాగుంది!

నేను సెకండరీ గ్రేడు ట్రయినింగ్ చదివేటప్పుడు మా హెడ్మాస్టరు గారు- "ఇక్కడికి వెల్లొచ్చానులు, పూర్తిగాన్నిన

—తరువ 7 వ పేజీలో

ఈ వారం విశేషాలు

కాంగ్రెస్ హాహాకారాలు

● మళ్ళీ కాంగ్రెస్ హాహాకారాలు మొదలయ్యాయి, తారస్థాయిలో వున్నాయి. ఇక రింగితే ఏమవుతుందో చెప్పలేమన్నట్లుగావుంది పరిస్థితి. ప్రస్తుతానికి కాంగ్రెస్ రెండుగా చీలిపోయింది. రెండు పేలికలుగా రెపరెపలాడుతున్నది. సిండికేట్, ఇందిరమ్మ కాంగ్రెస్; సిండికేట్, నిజలింగప్ప కాంగ్రెస్‌గా రెండు గుడారాలు ఏర్పడ్డాయి. వాళ్ళక్కడ, వీళ్ళక్కడ చేరి కత్తులు కటార్లు నూరుకుంటున్నారు.

● ఇందిరమ్మ కాంగ్రెస్‌వాళ్ళు రేపు నవంబరు 22, 23 తేదుల్లో ఢిల్లీలో ఎ. ఐ. సి. సి. పిలుస్తున్నారు. నిజలింగప్ప కాంగ్రెస్‌వాళ్ళు డిసెంబరు మధ్యలో గుజరాత్‌లో ఎ. ఐ. సి. సి. పిలుస్తున్నారు.

ఏది అసలు కాంగ్రెస్, ఏదిపోటీ కాంగ్రెస్? తేల్చగలిగేదెవరు? ఎవరిది పైచేయిఅయితే వాళ్ళదే జెండా. అంతే.

● ఇంతకాలానికి సిండికేట్ వర్గీయులు 'డిఫెన్సు'లో నుండి 'అఫెన్సు'లో వడ్డారు. కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం (వర్కింగ్ కమిటీ) నుండి సి. సుబ్రహ్మణ్యం, ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహ్మద్‌లను డిస్మిస్ చేసి పారేస్తూ నిజలింగప్ప అర్డరేసాడు. కథ అడ్డం తిరిగింది.

● దీంతో రెండు వర్కింగ్‌కమిటీలు వెలిశాయి. ఢిల్లీ ఎ. ఐ. సి. సి. ఆఫీసులో నిజలింగప్ప కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం (నిజలింగప్ప, కామరాజ్, మొరార్జీ పాటిల్, అతుల్యఘోష్, రామ్‌సుభాగ్‌సింగ్, సి. బి. గుప్త, హితేంద్రదేశాయ్, సాదిక్ అలీ, పి. వెంకటసుబ్బయ్య, అశ్రహాం-11మంది) సమావేశం జరిగితే; ఇందిరమ్మ ఇంట్లో ఆంటీ సిండికేట్ కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం (ఇందిరాగాంధీ, జగ్జీవనరామ్, చవాన్, ఫకురుద్దీన్, డి. పి. నాయక్, బ్రహ్మానందరెడ్డి, మహాదియా, సుబ్రహ్మణ్యం, ఉమాశంకర్ దీక్షిత్, ఎస్. డి. శర్మ- 10 మంది)సమావేశం జరుపుకున్నారు. ఇదీ సంగతి.

● ఇందిరమ్మ కూడా గమ్మునుండి పోలేదు. కేంద్ర రైల్వే మంత్రి రామ్ సుభాగ్‌సింగ్ నిజలింగప్ప కాంగ్రెస్ కార్యవర్గంలో కూర్చొన్నాడన్న కారణం నెపమైన ప్రభుత్వ చర్యలను గర్హిస్తూ చేసిన తీర్మానంలో పాలుపంచుకొన్నాడనే నెపంతో ఆయనకు పుద్వాసన చెప్పింది. రామ్‌సుభాగ్‌సింగ్ రాజీనామాయిచ్చి తప్పుకున్నారు. అప్పుడు మొరార్జీ, ఇప్పుడు రామ్ సుభాగ్‌సింగ్ బలిపశువయ్యారు.

శ్రీ పి. గోవిందమీనన్ కాబినెట్ రైల్వే మంత్రిగా రామ్ సుభాగ్‌సింగ్ గారి స్థానే వ్యవహరిస్తారు.

లోక్‌సభ డిప్యూటీస్పీకర్ శ్రీ ఆర్. కె. ఖాదిల్కర్ కేంద్రంలో స్టేట్ మంత్రిగా నియమింపబడ్డారు.

● ఇందిరాగాంధీ- నిజలింగప్పల మధ్య ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు నడుస్తున్నాయి. ఇక రాజీ అనేది కసు మావుమేకలో సాధ్యం కాదేమో ననిపిస్తున్నది. మళ్ళీ మనసులు మారేదుకాదు అనలేరేమో.

రేపు నవంబరు 17 తేదిన శీతాకాల పార్లమెంటు సమావేశం కానున్నది. ఆలోగా నవంబరు 18 తేదిన నిజలింగప్ప గారి కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ సమావేశం కానున్నది. అప్పటికి ఏమైనా జరగొచ్చు.

మధ్యంతర ఎన్నికలు

ఈ కాంగ్రెస్ ముఠా పోట్లాటల ఫలితంగా ఏ క్షణాలు లేకెత్తుతున్నా ఎలక్షన్ కమిషన్ దృష్టిలోమాత్రం మధ్యంతర ఎన్నికలు జరగవల్సి వస్తుందనే అనంతర పరిస్థితి ద్యోతకమవుతున్నది. చీఫ్ ఎలక్షన్ కమిషనర్ ఎస్. పి. సేన్ వర్మ గారు రాష్ట్ర ఎలక్షన్ అధికారులనందర్నీ రావించి ఢిల్లీలో సమావేశం ఏర్పర్చి రేపు జనవరి 15 తేది కల్లా కొత్త వోటర్లలిస్టును తయారుచేయించే ఆలోచనలో వున్నారు.

కేరళ ముఖ్యమంత్రి

సంవత్సరంలో సమారాధన అన్నట్టు-కేరళలో మార్క్సిస్టు శ్రీ నంబూద్రిపాద్ మంత్రివర్గం పతనమైపోయిన తర్వాత మార్క్సిస్టేతరుల మినీఫ్రంటు అధ్వర్యంలో

—తరువ 7 వ పేజీలో

టెండరు నోటీసు

★ ★ ★ ★ ★ ★

బుచ్చిరెడ్డిపాలెం గ్రామ పంచాయతీ యేరియాలో ఈ దిగువ నదహరింపబడిన పనులకు సీల్డు టెండర్లు రిజిస్టర్డు కంట్రాక్టుదారుల వద్దనుండి 19-11-69 తేది సాయంకాలం 4 గంటలలోగా తీసుకొనబడును. ఇతర వివరములు ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో అడిగి తెలిసికొనవచ్చును.

పనిపేరు	ఎస్టిమేటు మొత్తము	చెల్లించవలసిన ధరావతు
(1) 2-వ వార్డులో చిన్నబోయిన కామాక్షమ్మ యింటివద్దనుండి డ్రెయిను నిర్మాణము.	రు. 660/-	రు. 35/-
(2) క్రొత్త కాశీపాలెము రెండవవీధిలో డ్రెయిను నిర్మాణము.	రు. 3500/-	రు 175/-
(3) డిటో మూడవవీధిలో డ్రెయినునిర్మాణం	రు 3800/-	రు 190/-
(4) డిటో నాల్గవవీధిలో డ్రెయిను నిర్మాణం	రు. 4000/-	రు. 200/-
(5) డిటో అయిదవవీధిలో డ్రెయినునిర్మాణం.	రు. 4000/-	రు. 200/-
(6) హరిజనవాడవద్ద లెట్రిను నిర్మాణము.	రు. 2000/-	రు. 100/-
(7) మెటల్‌రోడ్లు నాలుగువీధులలో వేయుట.	రు. 2300/-	రు. 115/-
(8) ఆఫీసువద్ద సెప్టిక్‌టాంకిలెట్రిను బాత్‌రూం	రు. 2000/-	రు 100/-
(9) నాలుగుప్రదేశములలో డ్రెయిన్లనిర్మాణం.	రు. 2200/-	రు. 110/-
(10) మెటల్‌రోడ్డు రేవాల కాంపౌండువద్దనుండి మెయిన్‌రోడ్డు వరకు.	రు. 3500/-	రు. 175/-
(11) మట్టి, గ్రావెలు వేయుట అయిదు ప్రదేశములలో.	రు. 1300/-	రు. 65/-

—డి. అన్నారెడ్డి,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు (ఇన్‌చార్జి) - బుచ్చిరెడ్డిపాలెం పంచాయతి.

శాంతం నెప్పులు తగ్గుతుంది ఇదిగో
అమృతాంజనము

అమృతాంజన్ 10 రకాల ఔషధాలు చేరిన మందు

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

గఫర్‌ఖాన్ ప్రబోధం జరిగే ఈ సమయమే సంఘ సంస్కరణకృషికి అనుకూలం!

పూరీ జగన్నాథ్, దారో జగన్నాథ్! అని సాధువులు కేకలువేసుకుంటూ సముద్రతీరానగల సుందరమైన జగన్నాథ క్షేత్రానికి వెళ్ళేదృశ్యాల్ని ఎందరో యాత్రికులు నిత్యం గమనిస్తూ వుంటారు. పూరీ ఆ క్షేత్రం వుండే వూరు. దారో అంటే కొయ్య. అక్కడి విగ్రహాలు కొయ్యతో చేయబడినవి. దానికొక పెద్దగాథ వున్నది. ఈ క్షేత్రంలో విశేషం ఏమంటే సర్వం జగన్నాథం. ప్రసాదం అందరికీ విభేదం లేకుండా ఇస్తారు. అంతా దానిని స్వీకరిస్తారు. దీనివెనక, పూర్వకాలంలో ఆ ప్రాంతాన విజృంభించిన సంస్కరణోద్యమం ఏదో ఒకటి వుండివుంటుంది; సామాన్యప్రజలందర్నీ ముంచెత్తిన ఉద్యమంగా అది రూపొందివుంటుంది.

మన దేశంలో ప్రజాబాహుళ్యాన్ని సంస్కరణోన్ముఖులను చేసిన ఉద్యమాలెన్నో వచ్చినవి; అవి అణగినవి; భేదభావం నిల్చిపోయింది; అది శోచనీయం.

వాటి ఉద్యమాలసంగతి లీలగా ఈ వాక్యావళిలో తెలుస్తుంది: "రామదాసు మాలదాసరి కులస్థుడు. పూర్వం శ్రీమద్రామానుజులు మహాకృపాళువై పండిత పామరులగు మహాజనులందరికీ శరణోపాయంగా భక్తిప్రధానమైన వైష్ణవమతం స్థాపించి మతవ్యాప్తికై డెబ్బయిరెండు పీఠములేర్పరచి వరమువదిందారు........

........యాజనాధికారం అన్నివర్ణములకూ ఉయ్యవలెననే సమబుద్ధిచేతనో, ప్రచారకులసంఖ్య చాలకనో, హీనజాతుల సంపర్కము సహించలేకనో లేక నాలుగైదు వర్ణములవారు (శూద్రులు, పంచములు– దే.ప్ర.) బ్రాహ్మణాధికారమును తిరస్కరించి తమ కేల యాజనాధికారముండకూడదను స్వతంత్ర భావమును వ్యక్తీకరించడంవల్లనో, శూద్రులలో చాత్తాదులనూ (సాతానులు) పంచములలో దాసరులనూ మతబోధకులుగ ఏర్పాటు చేశారు. ఈ ప్రచారక సంఘములన్నీ కలిసి దేహమనోరోగముల రెంటికీ చికిత్స చేస్తూ, మతబోధకులు లౌకికవిద్యను వైద్యమును సమ్మిళితంజేసి, చెంచులు– యేనాదులు పంచములు మొదలైన సమస్తజాతులను వైష్ణవమతంవంక దివ్యగలిగినవి. ఇందుచేత ఆ కాలమున సంఘ నిర్మాణమునకై అనేకులు మహాప్రయత్నం చేసినట్లు స్పష్టమవుతున్నది...... ఈ మహాప్రయత్నములు పూర్ణంగా కొనసాగివున్నట్టయితే మన సంఘములోని వర్ణభేదములు చాలవరకు అంతరించి ఇప్పటి దౌర్భాగ్యస్థితి రాకపోయేది." –మాలపల్లి గ్రంథకర్త కీ. శే. శ్రీ ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ గారు.

పై వాక్యముల వ్రాసి మూడుదశాబ్దాల కాలానికి మించినది. ఈ మధ్యకాలంలో వర్ణబాధ్యానికితోడు మతబాధ్యం వచ్చిపడింది. అక్కడక్కడా అంతర్వర్ణ వివాహాలు. అంతర్మత వివాహాలు జరుగుతున్నవి. సాధారణంగా సంపన్నులు, విద్యాధికులు ఇందుకు పూనుకుంటారు గనక జనసామాన్యంలో సంచలనంలేదు.

వర్ణం, మతం వేరైనా కలిసివుండగలమనే భావన వైవాహికబంధా లేర్పడినపుడే గట్టిపడుతుంది. ఇటీవల అహ్మదాబాద్‌లో జరిగింది మనకందరికీ ఎంత అవమానకరమో చెప్పలేము. ఆ నగరం గుజరాత్‌లో ముఖ్యనగరం. గుజరాత్ దాటిపోతే రాజస్థాన్ వస్తుంది. భక్తమీరా పవిత్రంచేసినగడ్డ రాజస్థాన్.

వారం వారం

ఈ ప్రాంతంలో ఒకతావున ఒకగొప్ప క్షేత్రం వున్నది. దానిపేరు రామ్‌షాపీర్. 1458 లో ఒక యోగి అక్కడ వరమపదించినాడు. ఆదిమొదలు అది మహాక్షేత్రమై వెలసింది. ఈ క్షేత్రంలోని ఆలయాల్ని రామదేవ్‌జీ మందిరం అంటారు. ఇక్కడ హిందువులు, ముస్లిములు, పార్శీలు, క్రయిస్తవులు, సిఖులు, జైనులు, అంతాకలిసి ప్రార్థనలు చేస్తారు.

ఈ ఆలయ ప్రాంగణంలో వర్ణాంతర వివాహాలు జరుగుతూవుంటవి. మతాంతర వివాహాలుకూడా అదేవిధంగా జరిగిపోవడం పరిపాటి. ఈ ప్రాంతంలో హిందువులకు ముస్లిములకు పెండ్లిండ్లు సర్వసాధారణం. ఈ ప్రాంతంలో విద్య తక్కువ, అభివృద్ధి ఆర్థికంగా తక్కువ. జనం శ్రమజీవులు. ముస్లిం స్త్రీలు పర్దావేసుకోరు. వేషభాషలలో మతభేదాలు తెలియవు.

ఆలయంలోకి వచ్చే భక్తుడు హిందువుగానీ, ముస్లింగానీ, జైన మతస్థుడుగానీ పూజావిధానం ఏకమే. సాంప్రదాయికంగా అక్కడ పూజకువచ్చే పూజారులను భక్తులు విశేషంగా ఆదరిస్తారు.

ఈ ఆలయంలోనేగాక మహావీర జైన మందిరంలో (అది రాజస్థాన్‌లో మరొక భాగంలో వున్నది) అన్నిమతాలవారు వచ్చి ప్రార్థనలు చేసుకుంటారు.

ఈ ప్రభావంమూలాన, సరిహద్దు అవతలినుంచి శరణార్థులు వచ్చినా, అందువలన గడబిడలేమీ జరగలేదు.

సాంఘికంగా మనం ఎంతో కృషి చేయవలసివున్నది.

* * *

గాంధీ గఫర్‌ఖాన్ ప్రబోధం జరిగే ఈ సమయమే మన సాంఘిక సంస్కరణ కృషికి అమిత అనుకూలమైనది. ఆయన హిందూ–ముస్లిములిద్దరికీ అంటితంగా తన మనసులోని మాటను చెబుతున్నాడు. బ్రిటిష్‌వారితో పొత్తుగల్పిన నాయకులు మీకొంపముంచారు, పాకిస్తాన్‌లో ముస్లిములకూడా ఏమీ సుఖంగా లేరు–అని నిర్మొగమాటంగా ముస్లిములకు చెబుతున్నాడు.

సేవాభావంగల నాయకులు మీకు లేరు. స్వార్థంతోకూడినవారే మిమ్ములను నడుపుతున్నారు– అని హిందువులకూ తదితరులకూ అందరికీ అన్వయించేటట్లు ఆయన చెబుతున్నాడు.

అందుకనే కాబోలు నిజలింగప్పకొక నమస్కారంజేసి 'మీ తగవు నే తీర్చలేను' అన్నట్లుగా ఆయన పలికింది.

అటువంటి మహానుభావుడు మన మధ్యలోవుండగానే మనం బాగుపడే మార్గం యోచించడం మంచిది. జనసంఘ నాయకులు, కార్యకర్తలు ఆయనను ఇంకా కొంతకాలంపాటు గుజరాత్‌లో వుండవలెనని కోరినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇది చాల శుభమైన పరిణామం.

దేశంలోని అల్లర్లకు విదేశీశక్తులు కారణమైనట్లు బాద్‌షాఖాన్‌గారికికూడా తెలియజేసింది. దేశంలోవున్న శక్తులలో తెలిసో తెలియకో రాష్ట్రీయ స్వయంసేవకులు, జనసంఘీయులు ఉద్రేకాలు పెరగడానికి కారణమనికూడా అంటున్నారు. లిబరల్ పంథాలో వ్యాయామం చేయదలచుకున్న జనసంఘం, ఆర్థికంగా కొంతవరకు రాడికల్ కార్యక్రమాన్ని అనుసరించదలచిన జనసంఘ్ స్వయంపరిశీలన చేసుకుని రాష్ట్రీయ స్వయంసేవకులతో కలిసి చర్చించి గురూజీ గోల్వాల్కర్ ఆశీర్వాదంతో తనచరిత్రలో కొత్త అధ్యాయాన్ని ప్రారంభించడం మంచిది.

జనసంఘ్–ఆర్. యస్. యస్. పత్రిక 'ఆర్గనైజర్ (1969 అక్టోబర్ 26లో) ఆర్థిక వ్యాఖ్యలో సబీజ రచనలోని ముఖ్యాంశాలు: 1) మందుల ఖరీదువిషయంలో పెద్ద పాశ్చాత్య మందులకంపెనీల ఒత్తిడికి ప్రభుత్వం లొంగరాదు. 2) PL 480 బేరం రామరాను మనకు ప్రతికూలమై అమెరికన్లకు అనుకూలం అవుతున్నది. తలచుకుంటే దేశంలో ధాన్యసేకరణ చేయవచ్చునుగాని భూస్వాములకు లొంగుబాటైన ప్రభుత్వాలు ఆపని చేయలేవు. అందువల్ల ప్రజలకు అన్నానికై మరింత

—తరువాత 8 వ పేజీలో

పిల్లల లివర్–స్ప్లీన్ (బల్ల) వ్యాధులకు

టెక్కలి డాక్టరు గారు

ఈ నెల 14 తేదిన
ఉదయం 8 గం. నుండి
12 గంటలవరకు

రూమ్ నెం. 17, నిరోహోమలాడ్జి, ట్రంకురోడ్డు నెల్లూరులో

వైద్య సలహా నిచ్చెదరు.

ది ఒరిజినల్ లివర్ రెమిడీ హోమ్ (రిజిష్టర్డు నెం. 139)
విశాఖపట్నం.

స్టాకిస్టులు: ది ఆర్యజా మెడికల్ స్టోర్సు, ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

లోకవృత్తం

లోకసంచారి

- ★ అనవసరమైన అంతర్జాతీయ సంస్థలు రద్దయి పోవడం మంచిది!
- ★ ఎర్రటి ప్రపంచంసంగతి ఎర్రటి వారికే తెలియాలగాని మనకు అర్థంకాదు!
- ★ జపాన్‌లో అమెరికాపట్ల వైరుధ్యం ఇంతగా ఎందుకు ప్రబలిందో?
- ★ వీరికివారు, వారికివీరు అవసరం!

ప్రపంచంలో అనేక ప్రహసనాలు. ఇప్పటి ప్రపంచసంస్థ పూర్వాశ్రమంలో లీగ్ ఆఫ్ నేషన్స్ అనే పేరుతో వెలసింది. కడకు దానిలోని చర్చలు హాస్యరస ప్రధానంగా వుంటూ వుండినవి. శక్తి వుడిగి ఆఖరున అది గతించింది.

ఆ తర్వాత చెప్పుకోదగ్గ ప్రహసనం అంతర్జాతీయ సోషలిస్టుసంస్థ ప్రపంచంలో వుండే ఒక సోషలిస్టుపార్టీకి వేరొక సోషలిస్టు పార్టీకి సంబంధం ఏమీలేదు. అయినా ఇవన్నీ ఈ అంతర్జాతీయ సంస్థ పేరిట సమావేశాలు జరుపుతూ వుండేవి. వీటి ప్రాముఖ్యం గుండుసున్న. ఐరోపాదేశాలలో ఉదా: బ్రిటన్, స్వీడెన్, జర్మనీ, ఆస్ట్రియా దేశాలలో సోషలిస్టు పార్టీల శక్తి పటుత్వంగా వుంటూవున్నా, ఈ అంతర్జాతీయ కూటమికి ఏమీ విలువలేకుండా పోయింది.

అటువంటిదే ఇప్పుడొక ప్రహసనం మన ఎదుటకు వచ్చింది. దానిపేరు అంతర్జాతీయ పార్లమెంటరీ యూనియన్. ఇందులోవున్న అనేక దేశాలలో పార్లమెంటరీ విధానమేలేదు. అయినా, ఇది నడుస్తూనేవున్నది. ఇసారికూడా దీని చర్చలను ఎవరూ గమనించకపోదురు. కాని ఒక పొరపాటు జరిగింది.

ఆ సంస్థ కార్యదర్శి ప్రపంచ పరిస్థితిపై సమీక్షిస్తూ పశ్చిమాసియా, వియత్నాం రంగాలపై గావించిన వ్యాఖ్య అరబ్బులకు గిట్టలేదు. కమ్యూనిస్టు దేశాలవారు వారిని సమర్థించారు. అందువలన ఇతరులు ఈ ఆక్షేపణను ఖండించారు. మనదేశపు ఇద్దరు ప్రతినిధులలో ఒకరు అడిల్కర్ ఆక్షేపణను సమర్థించారు, పరొకరు మసానీ ఆక్షేపణను తిరస్కరించారు. కార్యదర్శి నివేదికలో దోషాలేమీ లేవని మసానీ అనలేకున్నా, ఈ అంశాలలో కార్యదర్శి వ్యాఖ్య దోషరహితమని ఆయన పల్కినాడు.

అనవసరమైన అంతర్జాతీయ కూటముల వల్ల రభసలు రాగలవుగనక వాటిని రద్దు చేయడం మంచిది.

కమ్యూనిస్టులు అనబే చేశారు. లెనిన్ హయాంలో కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్ పుట్టింది. అప్పటికి రష్యా ఒక్కటే బోల్షివిక్ రాజ్యం. ఆ రాజ్యాధినేత ఈ సంస్థలోని వారంతాకలిసి నిర్ణయించినట్లు నడుచుకుంటాడా? తనకూ వీరికి సంఘర్షణవస్తే తీర్పు చెప్పేదెవరు? అందుచేత, దూరదృష్టి (?) తో ఆ మహానాయకుడు ప్రపంచకూటాన్ని రద్దు చేయించాడు. నాటినుంచి నేటివరకు, కమ్యూనిస్టుపార్టీలన్నీ కలుసుకోవలెనంటే, ఒక సమావేశంలో కలుసుకుంటవి. ప్రపంచానికంతా ఆదేశమిచ్చే కమ్యూనిస్టు కేంద్రం లేదు. లేకున్నా, కమ్యూనిస్టులకువుండే నమ్మకాలు సమానమైనవి గనక అన్నీ ఒకరిచే నడిపించబడినట్లు కనిపించేది. రష్యా–చైనా చీలికలు వచ్చిన తర్వాత భేదాలు స్పష్టంగా తెలుస్తున్నవి.

ఇంతకూ అంతర్జాతీయంగా అనవసరమైన సంస్థలు వర్ధిల్లి మనకు కాలం–శక్తి వ్యయం చేయించే బదులు రద్దయిపోవడం మంచిది.

* * *

యూరప్‌లోని సోషలిస్టు పార్టీలలో, హిట్లర్ హయాం పోయినతర్వాత, ఎన్నదగినపార్టీ పశ్చిమ జర్మనీలో వృద్ధికి వచ్చింది. ఐతే మరొక పార్టీ నాయకుడైన అడనాయర్ (ఇతడు చర్చిల్ వంటి

—తరువాత 8 వ పేజీలో

గ్రాము : భారత్. టెలిఫోన్ : 44.

కమ్మని కాఫీకి - సువాసన వక్కపొడికి

**** రెడ్డీస్ కాఫీపొడి**

**** భారత్ వక్కపొడి**

పేరు ప్రఖ్యాతి చెందినవి.

—— విక్రేతలు ——

పి. కోటారెడ్డి, బి. తిరుపతిరెడ్డి కంపెని

ట్రంకురోడ్డు—కావలి.

రైతు లోకం

అవీ – ఇవీ

సస్యపరివర్తనం ద్వారా హెక్టేరుకు 12 వేలు

ఒకే సమయంలో ఒక ఏడాదిలో మూడు పంటలు పండించి 12 వేల రూపాయల ఆదాయం పొందవచ్చునని ఢిల్లీలోని వ్యవసాయ పరిశోధనాసంస్థవారి ప్రయోగాలు తెలిపాయి. ఈ ప్రయోగాలలో రెండు రకాల సస్యపరివర్తనాలననుసరించి చూశారు.

మొదటి దానిలో – అక్టోబర్ మొదటి వారంలో "బసెటీన్ వైట్" రకం ముల్లంగి వేశారు; డిసెంబర్ మధ్యలో "సొనోరా-64" గోధుమ నాటారు; జూన్ నడుమ "సి. ఎస్. హెచ్-1" జొన్ననూ నాటారు. రెండవ పరివర్తనంలో అక్టోబర్ మొదటివారంలో "తుషీ సింధూరి" బంగాళాదుంపలూ, జనవరి మొదటి వారంలో "సొనోరా-64" గోధుమలూ, జూన్ మాసంమధ్య "సి. ఎస్. హెచ్-1" జొన్న వేశారు.

ఇట్లా సస్యపరివర్తనం చేయడంవలన కలుపుమొక్కల బెడద ఎక్కువవుండదు. అయితే నిర్ణీతపథకంమేరకు సస్యరక్షణ చర్యలు తీసుకోవడం అవసరం.

వరిపొలాల తయారీలో క్రొత్తవిధానం

వరిసాగుచేసే పొలంలో దమ్ము చేయడంకన్న మట్టిని ఒత్తుచేయడంవలన మేలు ఫలితాలు లభిస్తాయని పంత్‌నగర్ (ఉ. ప్ర.) వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం వారి వార్త.

ఈ పద్ధతిననుసరించ దలచుకున్నవారు, భూమిందున్న, దంతికోలి, వరి మట్టులు అతుక్కోకుండా వుండేంతతడిని మట్టిలో వుండేటట్లు చూడాలి. రసాయనిక ఎరువులనూ యివ్వదలచే వేయాలి తర్వాత పొలంమీద ఒక రెండుటన్నుల రోడ్ రోలర్‌ని తోలించాలి. రోడ్‌రోలర్ లేకపోతే ట్రాక్టర్ చక్రాలమీద బాగా బరువు ఉంచి, మట్టిని ఒత్తుచేయాలి. ఆతర్వాత గొర్రుతో విత్తడంగాని, నారు నాటడంగాని చేయాలి.

దమ్ము చేయడానికి అయ్యేటంత కాలము శ్రమ మట్టి ఒత్తుచేయడానికికావు.

వేరుశెనగ పొలాన్ని ఆకుతో కప్పండి!

వేరుశెనగ పైరున్న పొలాన్ని ఆకుతో కప్పడం వలన హెక్టారుకు రు. 170/- చొప్పున అధికలాభం పొందవచ్చునని భవానీసాగర్ (తమిళనాడు లోని వ్యవసాయ పరిశోధనా కేంద్రం) వారి ప్రయోగాలు ఋజువుచేశాయి.

ఆప్రయోగాలలో టి. ఎం. వి. 2 గుత్తి రకం వేరుశెనగను నీరుపెట్టి పండించారు. ఈ పొలాల్లో నగరిశెనరి (గ్లైసిడియా) ఆకులను, వరిగడ్డినివేసి కప్పిచూశారు. ఒకభాగంలో, నగరిశెనరి ఆకులనుకోసి, రాశుల్లావుంచి, మరురోజు ఉదయం వేరుశెనగ మొక్కలచుట్టూ పరిచినమానంగా పరిచారు. వరొకభాగంలో వరిగడ్డిని ముక్కలు చేసి పరిచారు. నగరిశెనరి ఆకులనయినా, వరిగడ్డినయినా 2.5 సెం. మీ. మందాన పరిచారు.

వరిగడ్డి పరచిన పొలంనుండి హెక్టారుకు 3291 కిలోల చొప్పునా, నగరిశెనరి ఆకులు గప్పినదానినుండి హెక్టారుకు 3265 కిలోల చొప్పున వేరుశనగకాయలు లభించాయి. అట్లా ఏదీ కప్పని పొలం హెక్టారుకు 3086 కిలోల కాయలనిచ్చింది.

ఆకుకప్పని పైరుకు ఎక్కువసార్లు తడిపెట్టవలసిరాగా ఆకుకప్పిన పైరుకు ఒకసార్లే తడిపెట్టడం జరిగింది.

వేరుశనగకు రసాయనిక ఎరువులు

నత్రజని, భాస్వరమ్ము, పొటాష్-లను తగుమోతాదులో వేసినట్లయితే–వేరుశెనగపైరునుండి హెక్టేరుకు 2000 రూపాయల నికరాదాయం పొందవచ్చునని మహారాష్ట్రలోని అమరావతి జిల్లాలో జరిగిన పరిశోధనలు తెల్పుతున్నాయి.

హెక్టేరుకు నత్రజని 16.68 కిలోలు, భాస్వరమ్ము 33.37 కిలోలు, పొటాష్ 33.37 కిలోలు చొప్పున, నాటడానికి ముందుగా, ఒకే మోతాదులో వేయగా, హెక్టేరుకు 2,633 కిలోల చొప్పున దిగుబడి లభించింది.

కార్పిపైరుగా జొన్న లాభదాయకం

క్రొత్తఢిల్లీలోని భారతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనాసంస్థవారి ప్రయోగాలఫలితంగా సి. ఎస్. హెచ్.-1, స్వర్ణ అన్నే రెండు జొన్నరకాలూ కార్పిపైరుగా పెంచినపుడు సత్ఫలితాలనిస్తాయని తెలిసింది.

సి. ఎస్. హెచ్-1 యొక్క మామూలు పైరు హెక్టేరుకు 43-25 క్వింటాల్సు ధాన్యాన్నివ్వగా సి. ఎస్. హెచ్-1 కార్పి పైరు 61 క్వింటాల్సునిచ్చింది. మామూలు పైరునుండి 240 క్వింటాల్సు, కార్పిపైరు నుండి 355 క్వింటాల్సు, పశుగ్రాసం లభించాయి.

ఇదేవిధంగా స్వర్ణయొక్క మామూలు పైరు హెక్టేరుకు 22.22 క్వింటాల్సు దిగుబడినివ్వగా, దాని కార్పిపైరు 60 క్వింటాల్సు దిగుబడినిచ్చింది. పశుగ్రాసం మామూలు పైరునుండి 350 క్వింటాల్సు కార్పిపైరునుండి 250 క్వింటాల్సువచ్చింది.

కార్పిపైరు మామూలుపైరుకన్నా 25, 30 రోజులు త్వరగా కోతకువస్తుంది; చీడపురుగుల, తెగుళ్ళదెబ్బకు ఎక్కువగా తట్టుకోగలుగుతుంది.

టొమాటో పైరుకు ఎరువులు ఆకులపై చల్లండి!

టొమాటో పైరుకు వేయదలచుకున్న రసాయనిక ఎరువునంతటినీ నేలలో కి వేయకుండా అందులో కొంతభాగాన్ని ఆకులపైకి పిచికారీచేస్తే హెక్టారునుండి 5.6 టన్నుల టొమాటోలు దిగుబడి అవుతాయి– అని క్రొత్తఢిల్లీలోని భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా సంస్థవారి పరిశోధనలు తెలిపాయి.

ఈ ప్రయోగాలలో నత్రజనిని యూరియా రూపేణా, భాస్వరమ్మును సూపర్ ఫాస్ఫేటు రూపేణా అందించారు. ఈ ఎరువులమోతాదులలో పదభాగాలను–అనగా 60 కిలోల నత్రజని, 30 కిలోల భాస్వరమ్మున్ని (హెక్టారుకు) నేలలో కి వేశారు; మిగతానగాన్ని పిచికారీచేశారు.

నారునాటిన 35 రోజుల తర్వాతనుండి అయిదేసిరోజులకొకసారి చొప్పున ఆరుసార్లు ఇట్లా చల్లారు.

—కొరవ 11 వ పేజీలో

శ్రేష్ఠమైన విత్తనాలకు చిహ్నం

నేషనల్ సీడ్స్ కార్పొరేషన్

లిమిటెడ్.

నేషనల్ సీడ్స్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ వారు రైతాంగం పొలాలకు, తోటలకు వుపయోగపడు ఈ క్రింది శ్రేష్టకరమైన విత్తనాలను లభ్యంచేస్తున్నారు.

వరి: జయ, ఐ. ఆర్. 8, ఐ ఆర్. 5 విత్తనాలు 15-11 69 తేదినుండి అమ్మకానికి లభించును. పద్మ విత్తనాలు ప్రస్తుతం సిద్ధంగావున్నవి.

సంకరరకాలు: జొన్న, సజ్జ, మొక్కజొన్న విత్తనాలు అమ్మకానికి సిద్ధంగా వున్నవి.
స్వర్ణ (జొన్న) విత్తనములు గూడా కలవు.

కూరగాయలు: టొమేటా, వంగ, కాలిఫ్లవర్, బఠాణీలు, బెండ, మిరప విత్తనాలు పెద్దప్యాకింగులలో, పెరటితోటలకు చిన్న ప్యాకింగులలో తయారుగా వున్నవి.

కావలసినవారు ఇచ్చట పొందవచ్చును–

రీజనల్ మేనేజరు,
నేషనల్ సీడ్స్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్,
అరండల్‌పేట, విజయవాడ-2 (ఆం. ప్ర)
(ఫోన్: 4002)

నెల్లూరు రైతులు: నెల్లూరుజిల్లా రైతులు పై అన్నిరకాల విత్తనాలను నెల్లూరు సనాలుపేటలోని ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి రైస్‌మిల్లు కాంపౌండులోవున్న కార్పొరేషన్ సబ్‌యూనిట్ నుండి పొందవచ్చును.

జాగ్రత్త: కృత్రిమమైన, నిరాకరించబడిన విత్తనాలు తక్కువ ధరకు మార్కెట్‌లో లభించవచ్చు. అటువంటి విత్తనాలను వుపయోగించినపుడల దిగుబడి దెబ్బతింటుంది.

నమ్మకమైన అధిక దిగుబడులకు నేషనల్ సీడ్స్ కార్పొరేషన్ సీలు, టాగ్‌నుచూచి శ్రేష్ఠకరమైన విత్తనాలను కొనండి!

అధునాతన హేతువాదులకు సైతం నివ్వెరపాటుకల్గించిన శ్రీ కేశవదాస్ జీ భక్తి తత్వం!

శ్రీ సన్నపరెడ్డి చంద్రశేఖర రెడ్డి

శ్రీ సద్గురు కేశవదాస్‌జీ అక్టోబరునెల 18 తేది మొదలు 29 తేదివరకు నెల్లూరు పట్టణమున భక్తిసాగరములో వోలలాడించారు.

కేశవదాస్‌జీగారిది మైసూరు రాష్ట్రం. ఉడిపికి నాలుగుమైళ్ళ దూరములో శర్వగిరి అనే గ్రామం వారి జన్మస్థలం. వీరి వయస్సు షుమారు 35 సంవత్సరాలు, తల్లిదండ్రులు– వెంకటరమణపాయ్, రుక్మిణీబాయి– కడుపేదవారు. విద్యావంతులుకారు కానీ దైవభక్తులు. వారి మూడవకుమారుడే కేశవపాయ్.

కేశవపాయ్ చిన్నతనంనుండీ తనతల్లి వద్ద అనేక పురాణ, ఇతిహాస గాథలు వింటూవుండేవారు. తన పదకొండోయేట, ఒకరోజు ఆవులు మేపుతూ ఆ సమీపంలో పాండురంగ విఠ్ఠల దేవాలయంలో కి ప్రవేశించారు. వెంటనే ఆయనకు ఒక విచిత్రమైన దైవానుభూతికలిగి స్పృహతప్పి పడిపోయినాడు. తల్లిదండ్రులకు తెలిసి పరుగెత్తుకెళ్ళి కేశవపాయికి శైత్యోపచారాలు చేసి ఇంటికి తీసుకెళ్ళారు. అది మొదలు కేశవపాయి అప్పుడప్పుడు పరవశులవుతూ భక్తిగేయాలు, కీర్తనలు పాడదొడగాడు. వెంటనే ఆయన కీర్తిచంద్రికలు నలుదిశలు వ్యాపించి 'బాలహరిదాసు'అనే పేరువహించాడు. గ్రామగ్రామాలకు అయన్ను పిలుచుకపోయి కథాకాలక్షేపములు చేయించేవారు.

పట్టభద్రుడై (బి. ఎ.), ఆపిమ్మట ఎల్.ఎల్. బి. డిగ్రీకూడా పొందాడు. కానీ ప్రాక్టీసు చేయడం ఆయనవల్ల కాలేదు. ఆయన భక్తిగేయాలేమో, ఆయనేమో, కేశవపాయ్ కడకు సద్గురు కేశవదాస్‌గా విఖ్యాతిచెందినాడు.

దివ్యమంగళ విగ్రహం, బహుభాషా కోవిదుడు, శ్రవణానందమైన కంఠంతో వారు భక్తిగేయాలు పాడేటప్పుడు పరవశులై సదస్యులను పరవశం చేశారు. అధునాతన హేతువాదులుసైతం కేశవదాస్ భక్తితత్వమునకు నివ్వెరపోతున్నారు. తుకారాం, పురందరదాసు, కనకదాసు, శ్రీకృష్ణ చైతన్య, నరశి మెహతా మొదలైన భక్తాగ్రేసరుల కథలు హరికథాకాలక్షేపంబులలో చెప్పి పామరుడు మొదలు పండితుడివరకు ఆకర్షించినారు.

పురాణేతిహాసాలు, ఉపనిషత్తులు, భగవద్గీతాదులు వారికి కరతలామలకాలు. వీటి మీద చక్కటి ఆంగ్లభాషలో అనర్గళంగా ఉపన్యాసాలుచేస్తూ అధునిక మేధావుల సందేహాలకు హేతువాదయుక్తంగా చక్కటి సమాధానాలు చెప్పారు.

సాధకుడికి భక్తి, జ్ఞాన, కర్మయోగాల సమ్మేళనంతోనే ఆత్మసాక్షాత్కారం కలుగ దని వారి అభిప్రాయం. ఈ మూటిలో ఏ వొక్కటి లోపించినా పూర్ణయోగసిద్ధి (integral yoga) కలుగదని వారి అభిమతము.

"ఏకంసత్ బహుధా విప్రావదన్తి" అనే ఉపనిషద్వాక్యము సర్వమత సమన్వయమును బోధిస్తున్నది అని వదేపదే వివరించిచెప్పినారు.

కేశవదాస్‌జీ సన్యాసికాదు, గృహస్థుడు; భార్య, ముగ్గురు బిడ్డలు తనతో బాటే పర్యటిస్తుంటారు. వీరు 1966 మొదలు 69 వరకు అనేక పాశ్చాత్య దేశాలు పర్యటించి వివేకానందస్వామివలెనే భారతీయ సంస్కృతిని, అధ్యాత్మిక విద్యనూ పాశ్చాత్యులకు ప్రసాదించిన మహర్షి పుంగవుడు. పాశ్చాత్యదేశాల్లో కొన్ని పట్టణాల్లో పాండురంగ విఠ్ఠ దేవాలయాలను నిర్మించి భక్తితత్వమును ప్రబోధించారు. కొందరు అమెరికన్లు, ఇంగ్లీషువారు కేశవదాస్‌జీ గారికి శిష్యులై ప్రతినిత్యమూ పాండురంగభజన చేస్తున్నారట.

నేటి మన సమాజము మహాదుస్థితికి పడివున్నది. అన్నిరంగాలలో వ్యక్తులు, నాయకులు నీతినిషేధాలుతప్పి వ్యవహరిస్తున్నారు. దురాశ, అధికారకాంక్ష, భోగలాలసత్వములకులోనై మన సమాజములో

— కొరవ 11 వ పేజీలో

పల్లెల వార్తావళి

కలెక్టరు కార్యక్రమం

కలెక్టరు శ్రీ ఎం. ఎస్. వీరరాఘవన్ గారి నవంబరునెల కార్యక్రమం—

6 తేది నెల్లూరు; 11 తేది హైదరాబాదు— గండ్లకమ్మనదికి అనకట్టకట్టి, కార్యర్తకోట గ్రూపుచెరువులకు వద్దయి రానల్ త్వర్వేవిషయం మైనర్ఇరిగేషన్ శాఖామంత్రితో చర్చ; 13 ఉదయం నెల్లూరు— వి. సి. సుబ్బారెడ్డి స్టేడియం కమిటీ మీటింగు, మధ్యాహ్నం పొదిలి ప్రయాణం; 14 పొదిలి; 15 నెల్లూరు; 17 నెల్లూరు— గ్రామోద్యోగుల జాయింట్ స్టాఫ్ కౌన్సిల్ మీటింగు, మధ్యాహ్నం మద్యం అంగళ్ళ వేలం; 18, 19 20, 21 తేదులలో కూడా మద్యం అంగళ్ల వేలం; 22 గూడూరు, సాయంత్రం నెల్లూరు తిరిగిరాక; 24 మధ్యాహ్నంనుండి కావలి ప్రయాణం— దగదర్తి మండల మూరుస్కీము చర్చ, ఉదయగిరి చేరిక; 25 ఉదయగిరి— రాత్రి నెల్లూరు; 26 నెల్లూరు— ఇరిగేషన్ డెవలప్‌మెంటుబోర్డు మీటింగు; 27 నెల్లూరు; 28 గూడూరు; 29 నెల్లూరు.

అల్లూరు వుత్సవం

నెల్లూరుజిల్లాలోని గ్రామసీమలన్నింటిలో విద్యావాతావరణం అల్లూరులో వున్నంతగా మరెక్కడా లేదేమోనని పిస్తుంది. విద్యానగరాన్ని మేము ఈ తెగ క్రింద చేర్చడంలేదు. దాని ప్రత్యేకత, విశిష్టత దానికున్నది అది పూరుకాదు, విద్యంకోసం అవతరించిన నగరం అది. అల్లూరులో మొదటినుండి విద్యా వాతావరణం వున్నది- విద్యారంగంలో అతి వేలంగల వ్యక్తులు, విద్యాభివృద్ధికి కృషిచేసిన వ్యక్తులు వుండటంతో అల్లూరులో ఈ వాతావరణం నెలకొన్నది. ఒక పెద్దదాత ముందుకొచ్చినందువల్ల ఇదివలూరు కళాశాల కేంద్రమైందిగాని, కళాశాల వుండతగినచోటు అల్లూరని ఆనాడు మేమభిప్రాయపడినాము. ఆలస్యంగానైనా, పెద్దకాలేజీ కాకపోయినా చిన్నకాలేజియైనా వచ్చినందుకు సంతోషిస్తున్నాము.

రామకృష్ణ జూనియర్ కాలేజి, హైస్కూళ్ళ స్థాపకుల దినోత్సవం అక్టోబరు 28 తేది జరిగింది. శ్రీ అల్లంపాటి రామరెడ్డి అధ్యక్షతవహిస్తూ స్కూలు స్థాపకులు శ్రీ మాడభూషి శేషాచార్యులు గారి సేవలను స్కూలు చరిత్రను వివరించారు. గజిటెడ్ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ వి. స్వామినాథన్ వెయ్యేళ్ళ ఫలితాలనిచ్చే సంస్థను స్థాపించిన శ్రీ శేషాచార్యులు చిరస్మరణీయులన్నారు. "ఒక స్కూలు స్థాపించడమంటే ఒక చెరపాలగదిని మూయడమన్నమాట" అన్న గాంధీజీ మాటను భారతజాతి మరువదన్నారు శ్రీ స్వామినాథన్. విద్యారంగానికి అంకితమైన శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి వుపన్యసిస్తూ ప్రభుత్వరంగంలోవున్న విద్యాసంస్థలకంటే ప్రయివేటుయాజమాన్యపుసంస్థలు చక్కగా

తరువాయి 7 వ పేజీలో

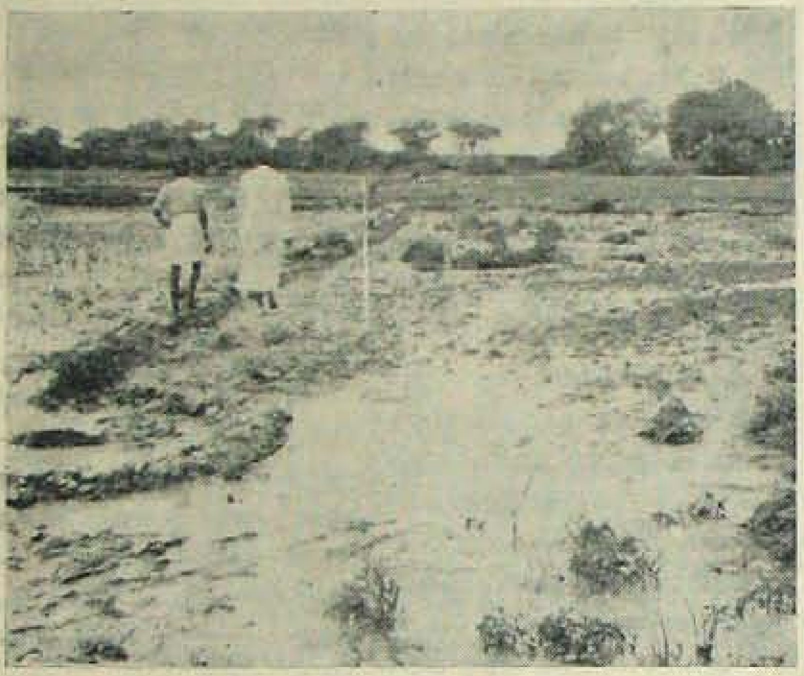

కోటపాళింతంలో వర్షాలు—వెల్లువలకు ఇసుక మేటవెట్టిన పొలాల్ని గుండా కాలినడకన పోతున్న మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి

** 1933 లో గాంధీజీ పర్యటన **

వెంకటగిరిలో గాంధీజీ వేసిన పునాదిరాయికూడా అంతులేదు!

మొదటి మూడుపర్యటనలు— నెల్లూరు జిల్లాలో గాంధీగారు 1915–1921 1929— సంవత్సరాల్లో పర్యటించినప్పటి విశేషాలను గూర్చి గతంలో చదివారు. ఇప్పుడు 1933 లో జరిగిన పర్యటనగూర్చి క్లుప్తంగా తెల్సుకుందాం.

ఈ 1933 పర్యటనకు ముద్దుగా 'హరిజన పర్యటన' అనే పేరుపెట్టారు. అంతవరకు బాగానేవుంది. ఈ పర్యటన సందర్భంగా, 'హరిజన నిధికి' గాను ఆంధ్ర జిల్లాలన్నిటికంటే నెల్లూరు జిల్లాలోనే ఎక్కువ వసూలైంది. రొఖ్ఖరూపంలో 10 వేలా 6 వందలా 82 రూపాయిల 3 అణాల 2 పైసలు; నగల రూపంలో 15 వందలా 76 రూపాయల 5 అణాల 9 పైసలు; మొత్తం 12 వేలా 2 వందలా 58 రూపాయలా 8 అణాల 11 పైసలు నెల్లూరు జిల్లానుండి వసూలుచేసి గాంధీగారికి సమర్పించారు. రెండోదిగా వచ్చిన పశ్చిమగోదావరిజిల్లావసూలు 10 వేలా 5 వందలా 2 రూపాయలు. నెల్లూరుజిల్లాలో ఎక్కువ వసూలైనందుకు ఈ దఫాకూడా 'యంగిండియా' పత్రికలోవ్రాస్తూగాంధీజీ తన సంతోషాతిశయం ప్రకటించారు.

అయితే 1929 లో గాంధీగారు నెల్లూరు వచ్చినపుడు 'ఖాదీనిధి' కి గాను రొఖ్ఖరూపంలో నైతేనేం నగలరూపంలో నైతేనేం మొత్తం 27 వేలా 417 రూపాయలు వసూలుచేసిచ్చిన నెల్లూరుజిల్లా గ్రజ 1933 సంవత్సరంకల్లా జిల్లా వసూలు సగంకంటే తక్కువ వచ్చింది. గాంధీ పర్యటన అంటే అప్పుడే జనంలో మొహంమొత్తిందేమో. 1929 లో వెయ్యి నూట పదహార్లిచ్చిన రేబాల పట్టాభిరామరెడ్డిగారు 1933 లో వొట్టి నూటపదహార్లే యిచ్చారు.

సేకరణ :
బం. గో. రె.

ఈ సందర్భంలో నెల్లూరు 'స్వతంత్ర' పత్రిక (బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి పత్రిక) సంపాదకీయంలో పేర్కొన్న వాక్యాల కొన్ని గమనార్హమైనవి:

"మహాత్ముడు దేశమునందెల్లడల పర్యటన మొనర్చుచు హరిజనులకొరకై ద్రవ్యమును వసూలుచేయుచున్నారు. కాని ఇట్లు సమకూర్చిన నిధి హరిజనులకొరకై నియుక్తమైనా, వినియోగ మేవిధమున జరుగునో ఇంతవరకు ఎవ్వరును తృప్తికరముగ చెప్పియుండలేదు.

"ఒకదశాబ్దముక్రింద (1921?) చరఖాలను అభివృద్ధిపరచుటకై తిలక్ నిధి దాదాపు కోటిరూపాయలు మహాత్ముడు వసూలుచేసెను. ఆమొత్తము ఎవ్వరి చేతిలో నెంతపెట్టినదియును, ఏవిధముకై ఆమొత్తమును వినియోగించినదియును ఇచ్చిన దణ్ణుకు సరిగా లెక్క నప్పగించిరా లేదా అనువిషయము ప్రకటింపబడియుండలేదు. లెక్కలు ప్రకటన కాకపోవుటచేత ఏపెద్దమొత్తములు ఏ పెద్దమనుష్యుల వశమున నెట్లు దుర్వినియోగమాయెనో ప్రజలు తెలిసికొనుటకు అధికారము కలిగియు తెలియలేకున్నారు... మరల ఈమారు అట్టి వసూలునే మహాత్ముడు ప్రారంభించినప్పుడు.... ప్రజలు లోగడకు మరటి మహత్తరమైన వుత్సాహమును జూపుచు వేలకొలది సమర్పణగావించిరి. మహాత్ముడి మహాత్మ్యము యిందుననే వ్యక్తమగుచున్నది. ఇప్పటి ఆర్థిక దురవస్థయందు, అత్యధిక పేదరికమునందు ప్రజలు గ్రుగ్గుచుండ వేలువేలుగా ద్రవ్యమును శరతలాంతమున అంకితవ్యక్తి ప్రోగు చేయగలడా?

"....నిజముగా హరిజనులకి ద్రవ్యమంతయును చేరగలదో లేదో, చేరుచుండినచో అది ఏ విధముగా నుపయోగపడుచుండగలదో, యిత్యాది విషయములనేకములు హరిజన పురోభివృద్ధి గమనించు వారికెల్లరి హృదయములకు తట్టకపోవు.

"....ఎట్టి వుత్సాహముతో ద్రవ్యమును ప్రోగుచేసిరో అట్టి వుత్సాహమునే

—తరువాయి 12 వ పేజీలో

శ్రీరామ

దీపావళికి ఆర్. టి. ఎ. (నెల్లూరు)

వారి

అపూర్వమైన కానుక

* * *

NELLORE – DARSI EXPRESS BUS

నెల్లూరు–దర్శి ఎక్స్‌ప్రెస్

దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి, కందుకూరు, S. కొండ, కావలి, నెల్లూరు ప్రాంతములనుండి, దూరపు ప్రయాణముచేయు ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమై, పోయిననెల 29 తేది నుండి ప్రత్యేకమైన కొత్త ఎక్స్‌ప్రెస్‌బస్సు ప్రవేశపెట్టబడినది. ఈ బస్సు తనకంటె ముందుగా బయలుదేరు అనేక బస్సులను క్రాసుచేసి తన గమ్యస్థానము ముందుగా చేరగలదు. వాయువేగముతో పరుగెత్తు మా డీలక్సు బస్సులో ప్రయాణముచేస్తూ, మీ అమూల్యమైన కాలమును సద్వినియోగపరచండి.

మా ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమై, ఈ దిగువ కనుపరచిన పత్రికలు, మేగజైన్లు బస్సులో చదువుకొనే నిమిత్తమై ఉచితముగ సప్లయిచేయబడును.

Dailies:	1. The Hindu	2. The Indian Express
	3. ఆంధ్రపత్రిక	4. ఆంధ్రజ్యోతి
Weeklies:	1. Blitz	2. Current
	3. Illustrated Weekly	4. Filmfare
	5. జమీన్‌రైతు	6. యూత్ కాంగ్రెస్
	7. ఆంధ్రప్రభ	8. ఆంధ్రపత్రిక
Monthlies:	1. విజయచిత్ర	2. సినిమా రంగం
	3: ఆంధ్రప్రదేశ్	4. అన్నదాత

— టైమింగ్సు —

స్టేషన్	రాక	పోక
(1) దర్శి		6—00 A. M.
(2) పొదిలి	6—25	6—30 „
(3) కనిగిరి	7—20	7—25 „
(4) కందుకూరు	8—35	8—38 „
(5) S. కొండ	8—57	9—00 „
(6) కావలి	9—50	9—55 „
(7) నెల్లూరు	11—10	

★ ★ ★ ★

స్టేషన్	రాక	పోక
(1) నెల్లూరు		4—15 P. M.
(2) కావలి	5—30	5—45 „
(3) S. కొండ	6—35	6—45 „
(4) కందుకూరు	7—05	7—10 „
(5) కనిగిరి	8—20	8—25 „
(6) పొదిలి	9—10	9—15 „
(7) దర్శి	9—40	

★★★★

"Wishing our Travelling Public
A Happy & Prosperous Diwali"

— ఇట్లు —

వి. రామమోహన్

మోటారు ట్రాన్సుపోర్టు

ప్రొప్రయిటరు : వి. యస్. ఆర్. డి. వర్మ,
ఎమ్. ఎ; ఎల్. ఎల్. బి; డియల్. యస్‌సి.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

మంత్రులు

ఈవారంలో నలుగురు మంత్రులు నెల్లూరును పావనంచేశారు. తిమ్మారెడ్డి, అప్పలనాయుడు, ఆనం సంజీవరెడ్డి, కేంద్రమంత్రి రఘునాథరెడ్డిగారలు విచ్చేశారు. ఇందులో మొదటి యిద్దరు అరోజే పొయ్యారు; చివరి యిద్దరు వున్నారు. సంజీవరెడ్డిగారు రేపు కావిరెడ్డిపాడు మీదుగా ప్రొద్దుటూరు పోతారు; రఘునాథరెడ్డిగారుకూడా రేపే మద్రాసు మీదుగా ఢిల్లీ పోతారు.

సంజీవరెడ్డిగారికి యిటీవల దేవుడంటే గురి ఎక్కువైనట్లుంది. మొన్న నరసింహస్వామిని సేవించారు, తాను పోవడమేకాదు, రఘునాథరెడ్డిగారినికూడా లాక్కుపోయారు. నిన్న (నవంబరు 6) సంజీవరెడ్డిగారి జన్మదినమట; పెంచలు నృసింహంస్వామి సన్నిధిలో గడిపారు. సంజీవరెడ్డిగారు మిత్ర అభిమాన బృందంతో స్పెషల్ బస్సులో పెంచలుకోనకు పోయి, అర్చనలుచేసి ఆశీర్వాదాలు పొందివచ్చారు. కారు పోదవు ఎంత ఎక్కువైతే అంత హోదా అనుకునే రోజుల్లో ఒక మంత్రి బస్సులో ప్రయాణం చేయడమనేది వింతైన విషయమే.

కాని సంజీవరెడ్డి విషయంలో మాత్రం మాకు అది పెద్ద ఆశ్చర్యకరమైన విషయంగా తోచడంలేదు. సంజీవరెడ్డి మంత్రియై నాలుగునెలలైనా అయనలో మంత్రిత్వ సహజలక్షణాలేమీ చోటు చేసుకోలేదు. దర్జాలేదు దర్పంలేదు, బేషజంలేదు బిగుంపులేదు, పాత మామూలు దురుసుతనం అనలేలేదు. అందరి మెడమీద చెయ్యేసుకొని తిరగడం, వీధుల్లో కనపడడం, అందరితోను మామూలుగా పోవడం, అందరినీ పలకరించడం జరుగుతూనేవున్నాయి. సంజీవరెడ్డి, మంత్రిత్వానికున్న కృత్రిమ అంతస్తును తగ్గించారు; జనానికి సమీపం చేశారు. సోషలిజంలో మంత్రులీవిధంగా వుండాలని కాలోలు నిరూపిస్తున్నాడు. అటువంటి సంజీవరెడ్డి స్నేహితులతో శ్రేయోభిలాషులతో కలసి బస్సులో దైవదర్శనానికి పోవడంలో ఆశ్చర్యమేముంది? ఇది హర్షించతగిన విషయం, అభినందించదగిన విషయమని మా అభిప్రాయం. శ్రీ రఘునాథరెడ్డి పోవడం కారులోపోయినా వచ్చేడప్పుడు బస్సులోనే వచ్చారు. వెళ్ళినకారు ఖాళీగా వచ్చిందికాబోలు.

1946 లో కాలోలు ప్రకాశం పంతులుగారు మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిగా వెంకటగిరికి వస్తుంటే, దారిలో కారు చెడిపోయింది. ఇంకొకరైతే ఆ కార్యక్రమాన్ని రద్దుచేసుకొని, ఇంకోకారు వచ్చేవరకు అక్కడే కూర్చొని వుండేవారు. ప్రకాశంగారు మాత్రం ఆ దారినవస్తుండిన బస్సును ఆపి, అందులోఎక్కి వెంకటగిరి చేరుకొన్నారు. మంత్రులు ఎంత నిరాడంబరంగా వ్యవహరిస్తారో, సామాన్యప్రజలకు అంత సన్నిహితులవుతారు.

విశ్వాసాలున్న వ్యక్తి అనిపించుకున్నాడు!

కాంగ్రెస్ వాదులకు, విశ్వాసాలకు దాందూరం. పదవో, పలుకుబడో, అధికారమో స్వార్థమోతప్ప ఒక స్పష్టమైన రాజకీయ విశ్వాసంగలవారు కాంగ్రెస్‌లో నూటికి కోటికి ఒకరైనా దొరుకుతారోలేదో సందేహమే! అటువంటి వాతావరణంలో ఒక ముఖ్యమంత్రి, ఆ మాటకొస్తే ప్రధాని ఒత్తిడికి కట్టుకొని, అనంతపురం అగ్రహాన్ని లక్ష్యపెట్టకుండా నిలబడ గలగడమనేది అపూర్వమైన విషయమనే మా అభిప్రాయం.

ఆ అపూర్వమైన వ్యక్తి మన టి.సి. కొండయ్య. మొన్న ప్రధాని పక్షంగా నిజలింగప్పగారిని పూడవెయడానికి ఎ.ఐ.సి.సి. సభ్యుల సంతకాలు సేకరించబడిన విషయం మీకు తెలుసు. అందులో సంతకం పెట్టడానికి నిరాకరించాడు కొండయ్య. ముఖ్యమంత్రి స్వయంగా పిలిచిచెప్పినా పెట్టలేదనివార్త. మన జిల్లాలోని ముగ్గురు సభ్యుల్లో ఇద్దరు సంతకాలు పెట్టారు. ఇందులో ఒకరు మంత్రి, ఇంకొకరు పార్లమెంటు సభ్యులు. వీళ్లవలె కొండయ్యకూ ఏదైనా పదవి వుండివుంటే ఇంత నిర్మొగమాటంగా నిరాకరించేవాడుకాదని ఒక వ్యాఖ్య. కాని ఏదైనా పదవిని ఆశించేవాడైతే, అందరికంటే ముందుగా సంతకం పెట్టివుండడా అని ప్రతి వ్యాఖ్య.

మొత్తానికి కొండయ్య వ్యక్తిగతమైన మొగమాటాలకంటే రాజకీయ విశ్వాసాలు ప్రధానమని చాటాడు వ్యక్తిత్వమున్న కాంగ్రెస్ వాదిగా రుజువు చేసుకున్నాడు. ఆయన దృఢవైఖరికి సంతోషిస్తున్నాము; ఆయన్ను అభినందిస్తున్నాము.

ఆంధ్రలో కొండయ్య వలె రిక్విజషన్‌లో సంతకాలు పెట్టనివారు మరో పదిమందికూడా వున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

సంతకాలు చేసినవారందరూ ఇందిరమ్మ పోటీ ఎ.ఐ.సి.సి.కి పోటీదారులు కాలేరు అని కొందరికి తెలీదు.

పట్టభద్రుల స్థానం

పట్టభద్రుల స్థానానికి చిత్తూరుజిల్లా నుండి యిద్దరు అభ్యర్థులు కనబడుతున్నారు. జిల్లా లైబ్రరీ అథారిటీ ఛైర్మన్ చెంచుకృష్ణారెడ్డిగారు ఒకరు; ఐన్ యిలమాని రామచంద్రనాయుడుగారు ఇంకొకరు. చిత్తూరుజిల్లా కాంగ్రెస్‌లో కొందరి సహకారం తనకు లభించకపోతుందా అని శ్రీ చెంచుకృష్ణారెడ్డి ఆశించారు. గతంలో పోటీచేసి ఓడిపోయినవారు శ్రీ చెంచుకృష్ణారెడ్డి. కాని అజిల్లాలోని కాంగ్రెస్ నాయకులు జనార్దనరెడ్డిగారి అభ్యర్థిత్వాన్నే బలపరచవచ్చునంటారు. రామచంద్రనాయుడుగారు ఎవరి అండదూచుకొని నిలబడుతున్నారో తెలియదు. వీళ్ళిద్దరూ నెల్లూరుకుకూడా తగిలిపోయారు.

ఇక జనార్దనరెడ్డి చిత్తూరుజిల్లానుకూడా కలయతిరిగినట్లున్నాడు; ముఖ్యులందరిని కలుసుకొని వచ్చినట్లున్నాడు. జనార్దనరెడ్డి ప్రచార విధానం ప్రత్యేకంగానేవుంది. కేవలం నాయకులను, ముఖ్యులను చూడడంతో సరిపెట్టుకోవడం కాకుండ, నేరుగా పట్టభద్రులలోకే చొచ్చుకొని పోతున్నాడు. ప్రతి కాలేజి, ప్రతి స్కూలు తిరుగుతున్నాడు; ప్రతి లెక్చరర్ను, టీచర్ను పలుకరిస్తున్నాడు. విద్యారంగంలో వుండడం, అధ్యాపకుల కష్టసుఖాలు తెలిసినవాడు కావడం, వారి సమస్యలను చేపట్టి పట్టుదలగా పనిచేయగలడనే విశ్వాసం అంకురించడం; ఈ కారణాలతో జనార్దనరెడ్డికి ఎక్కడకు పోయినా అనుకూల వాతావరణం ఎదురవుతున్నట్టుంది. పైగా వారాడు సంచలనపేరు వినని వారులేరు. అదే జనార్దనరెడ్డి తానుగా చెప్పుకోకుండా పరిచయం చేస్తున్నది. మొత్తానికి జనార్దనరెడ్డి అభ్యర్థిత్వం ఈనాడు మొదటిదైపోయింది.

వై. సి. రంగారెడ్డిగారికి పార్టీవున్నది; పాత పరిచయాలున్నాయి. ఆయనా తీవ్రంగానే తిరుగుతున్నారు.

ఈ రోజు (7 తేది) తో ఓటర్లను చేర్పించే గడువు అయిపోయింది. ఇక ఓటర్లుగా చేరాలనుకుంటే, ఏదో రుసుము చెల్లించి చేరవలసి వుంటుంది. గత పర్యాయం ఎన్నికకు మొత్తం ఓటర్లు మూడువేల చిల్లర. ఈ పారి ఇప్పటికే ఒక్క జనార్దనరెడ్డిగారే నాలుగువేల మందిని చేర్పించినట్లున్నాడు. ఈ సారి ఓటర్లసంఖ్య పిడెనిమిదివేలు కావచ్చునేమో. ఇప్పటికి తమపేరు నమోదుపరచుకొని పట్టభద్రులు అన్యులైనా చేరడం మంచిది.

మరదాను; నెల్లూరుజిల్లాలో మూడో అభ్యర్థి బయలుదేరాడు. కనిగిరి అడ్వొకేటు, సోషలిస్టు శ్రీ లావా హంసేజ కానూ పోటీ చేయబోతున్నానని వ్రాస్తున్నాడు. ఎన్నికల్లో పోటీచేస్తాననడం ఈయనకు కొత్తేమీకాదు!

హౌసింగ్ సొసైటి

రాళ్ళపల్లి రామసుబ్బయ్య మెమోరియల్ కో ఆపరేటివ్ హౌసింగ్ సొసైటీకి మొన్న 4 తేది ఈ క్రింది పాలకవర్గం ఎన్నుకోబడ్డారు.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు (అధ్యక్షులు), అల్లాడి వాసుదేవన్ (కార్యదర్శి), ఎ. ఎస్. గోవిందస్వామి, టి. కన్నయ్య, వి. పట్టాభిరామయ్యగార్లు కార్యవర్గసభ్యులు.

శేషారత్నం హత్య—భర్త అరెస్టు

శ్రీమతి శేషారత్నం హత్యకు సంబంధించి, ఆమె భర్త అడ్వొకేటు శ్రీ బి. వెంకటరత్నాన్ని పోలీస్ 1 తేది అరెస్టు చేసి మేజిస్ట్రేటు ముందు హాజరు పరచగా, 3 తేదికి వాయిదావేసి, అరోజు అతన్ని 17 తేది వరకు రిమాండుకు పంపుతూ ఫుత్తరువు చేశారు.

జి.ప.లో నల్గురు మంత్రులు

అదేరోజు వెంకటరత్నం పక్షంగా శ్రీ ఎస్. రంగనాథం బెయిల్ కోరుతూ పిటిషన్ పెట్టారు. మేజిస్ట్రేటుగారు రెండు వాదనలను విని పిటిషన్ త్రోసివేశారు. మళ్ళీ జిల్లాకోర్టులో బెయిలుకు అప్పీలు చేయబడగా, అక్కడా విచారణ జరిగి తీర్పుకు 11 తేదికి వాయిదా వేయబడింది.

గూడూరు వార్తలు

రూ. 7,200 విలువచేయు బంగారు నగలు, సిల్కుగుడ్డలు, ట్రాన్సిస్టర్ టేప్ రికార్డర్‌తో సహా రాజా అనే 17 ఏండ్ల ఎన్నారుపాసిని గూడూరు రైల్వేపోలీస్ నాయుడుపేట వద్ద అరెస్టుచేసింది. ఇది అక్టోబరు 28 తేది ఢిల్లీ వెళ్లే డీలక్స్ ఎక్స్‌ప్రెస్ పార్సిల్ వ్యాన్ నుండి దొంగలించబడి వుంటవచ్చునని అనుమానిస్తున్నారు.

• • •

29 తేది రాత్రి 7-30 సమయంలో స్టేషన్‌యార్డులో షంటింగ్ చేయుచు క్రిందపడి, వై. బాలసుందరరెడ్డి అనే పాతికేళ్ల యువకుడు ఎడమకాలు చెయ్యి పోగొట్టుకోగా, రైల్వేపోలీస్ ఎస్. ఐ. శ్రీ పావన్న అతన్ని ఆస్పత్రిలో చేర్పించి. నంద్యాల లోని అతం తండ్రికి తెలియజేశాడు. అతని స్వస్థానం నంద్యాల.

అభినందన

నెల్లూరు స్టేట్‌బ్యాంకి చరిత్రలో కీర్తికరమైన మార్పుదెచ్చి, మడికట్టుకొని వుండిన ఆ బ్యాంకిని జనరంజకంచేసిన సేవాదీక్షగల ఏజంటు శ్రీరామ్‌జీకు; మరో క్రాంతి వీరుడు, అందరి మన్ననలకు పాత్రుడైన శ్రీ విశ్వనాథన్‌కు ప్రమోషన్ వచ్చింది. అత్యంత అర్హులైన వీరి అభ్యున్నతికి అనందిస్తూ, వారిని అభినందిస్తూ, వీరి - వెంటనే మార్చకుండా, వీరి సేవాభాగ్యాన్ని నెల్లూరు మరికొంతకాలంపొందే అవకాశాన్ని కల్గించవలసిందిగా స్టేట్ బ్యాంకి వున్నతాధికారవర్గాన్ని కోరుతున్నాము.

పురుషోత్తమరావు వార్షికోత్సవం

మన కె.పు షోత్తమరావుగారి నెహ్రూ కల్చరల్ సెంటర్ ఫర్ ఇండో-జర్మన్ స్నేహసంఘం తరఫున మొన్న 6 తేది టి. డి. ఆర్. వార్షికోత్సవం జరిగింది. కేంద్రమంత్రి రఘునాథరెడ్డి, రాష్ట్రమంత్రి ఆనం సంజీవరెడ్డి, జి. కాట్రగడ్డ, టి. డి. ఆర్. ట్రేడ్ రెప్రజెంటేటివ్ ఇబెల్‌క్రాట్ గారలు పాల్గొన్నారు. ఈసందర్భంగా మైకా ఇంజనీరు ఎం. కె. ఎస్. అయ్యంగార్ దంపతుల 'ఎంబ్రాయిడరీ-చిత్రకళా ప్రదర్శనమొకటికూడా ఏర్పాటైంది. చిత్రకళ బాగులేదుగాని, ఎంబ్రాయిడరీ పనితనం బాగున్నది. అన్నిటికంటే టౌన్‌హాలు స్టేజి అలంకరణ అట్టహాసంగా వుండింది.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి	680-00
దొంగనంబర్లు		540-00
ఐ. ఆర్. 8		500-00
టి. కె. ఎం.		500-00

—

రివిన్యూమంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డి కేంద్రమంత్రి శ్రీ కె. వి. రఘునాథరెడ్డి, దేవాలయ - రేవుల మంత్రి శ్రీ అప్పలనాయుడు, మన మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగార్లు జి. ప. సన్మానసభలో, అందరి సమ్మతిని పిలిచారు ఛైర్మన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి గారమేనము కాని 4 తేది సాయంత్రం పొద్యూము. మంత్రులవలెనే, వచ్చినవారి రద్దీ కూడా ఎక్కువగా వుండింది. రెండు గంటలు అలస్యంగా ప్రారంభమైంది 'సన్మానసభ'.

చంద్రశేఖరరెడ్డి సన్మానపత్రం ఐదుసామ్యాల పత్రాలనుతప్పి నెల్లూరుజిల్లా ఏవిధంగా వెనుకబడివున్నది, రాయలసీమ జిల్లాలకంటే ఎంతగా వెనుకబడివున్నది దాఖలాలతో వివరించారు. అనాడు చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి ఉపన్యాసం అద్భుతంగా వుండింది. జిల్లా విషయాలపై ఆయన పరిజ్ఞానం, వాటిని వివరించడంలో నేర్పు పదమ్యులను ఆశ్చర్యంతో ఆకర్షించాయి.

నలుగురు మంత్రుల సాన్నిధ్యంలో జరిగిన నాటి జి. ప. సమావేశంలో (సన్మానసభను జి. ప. సమావేశమంటున్నారు) ఐదు తీర్మానాలు గావించబడినాయి. నెల్లూరుజిల్లాన కూడా రాయలసీమ బోర్డులో చేర్చాలి; కొత్తజిల్లాఏర్పాటులో కందుకూరు తాలూకాను నెల్లూరుజిల్లాలోనే వుంచవలసింది; నెల్లూరులో స్కూటర్ పరిశ్రమను నెలకొల్పవలసిందనేవి ముఖ్యమైన తీర్మానాలు. కొత్తజిల్లా తీర్మానం శ్రీ స్వర్ణ వేమయ్య ప్రమేయంతో తీసుకోబడింది. ఒక్కోతీర్మానానికి చంద్రశేఖరరెడ్డి అరగంట వివరణవుండింది. మాధవరావు, మహానంద, పాపిరెడ్డి, వేమయ్యగారలు చర్చలలో చాల క్లుప్తంగా పాల్గొన్నారు.

మంత్రులలో మొదట శ్రీ అప్పలనాయుడుగారు మాట్లాడారు ఓడలు లగడానికి కృష్ణపట్నంరేవు అత్యంత అనుకూలమని, గోడవుండ కొరతే అననుకూలమని, జనవరినుండి ఈ రేవులో ఓడలు అగుతాయని చెప్పారు. ఈ రేవు అభివృద్ధి జరిగి తీరుతుందన్నారు. కేంద్ర పరిశ్రమాభివృద్ధిమంత్రి శ్రీ రఘునాథరెడ్డి, ముందుకువచ్చి కొంత పెట్టుబడి పెట్టుటకు సిద్ధపడి ప్రతిపాదనలు తన ముందుంచితే సహాయపడుటకు తాను సర్వదా సిద్ధమని శ్రీ రఘునాథరెడ్డి హామీయిచ్చారు. నెల్లూరులో ప్రారంభం కాబోతున్న కోటి రూపాయల త్రైబ్యూటరీసెల్స్ పరిశ్రమను గూర్చి శ్రీ రఘునాథరెడ్డి ప్రస్తావించారు. ఆఖరుగా తిమ్మారెడ్డిగారు మాట్లాడారు; వారి ఉపన్యాసం వినతగిందే కాని, వ్రాయతగింది కాదు. వారి ఉపన్యాసంలో ఒక ముఖ్యాంశం-పంచాయతీరాజ్ అర్యర్యంలోవున్న మైనర్ ఇరిగేషన్ వంటి కొన్ని శాఖలను ప్రభుత్వానికి తిరిగి అప్పగించడం మేలన్నారు. — మా. వి.

—

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 16-00
6 మాసములకు	రు. 8-00
విడిప్రతి	రు. 0-10

సబుడీలర్లు కావలయును

జి. సి. వి. సి. ఏజెన్సీసు

యమునాబిల్డింగ్సు - ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు-1

బెస్టు & కంపెనీవారి వర్దింగ్టను సింప్సను మానోబ్లాకు ఎలక్ట్రిక్ పంపుసెట్సునకు

కావలి, రాపూరు, కందుకూరు, కనిగిరి, ఆత్మకూరు, ఉదయగిరి తాలూకాలకు సబుడీలర్లుగా వ్యవహరించ దలచినవారు మాతో మాట్లాడి ఏర్పాటుచేసుకొనవచ్చును.

పేగూరు వెంకటప్పయ్య,
మేనేజింగు పార్టనరు.

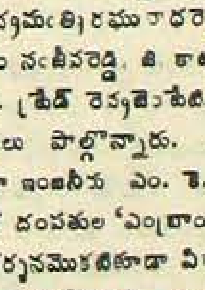

వివాహమునకు — ముందు—వెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మీవ్యాధి ఏరకమైనను దిగులుపడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియబలహీనత, బాల్యంలోవృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలోఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగార రహస్య నిపుణులైన డా. సూరజ్ చౌదరిగారిని సంప్రదించండి.

సూరజ్ చౌదరిడిస్పెన్సరి, కో-అపరేటివ్ బ్యాంకుఎదుట, 16/112, ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు

పల్లెల వార్తావళి

(5 వ పేజీ తరువాయి)

పనిచేస్తున్న వసేనత్యం ప్రభుత్వాధికార్లు మొదలు మంత్రులవరకు అందరికీ తెలిసిందే; కాని ఎందువల్లనో ప్రయివేటు సంస్థలంటే ప్రభుత్వానికి శీతకన్ను వున్నది; అంతేగాక ఆ సంస్థలలో పనిచేసే అధ్యాపకులపట్లకూడా ప్రభుత్వం సవతి సీస్యం వహిస్తున్నదంటే తప్పా. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి నచ్చచెప్పి న్యాయం చేకూర్చవలసిన అవసరమున్నదని శ్రీ జనార్దనరెడ్డి అన్నారు. అలాగే కళాశాల్లో పనిచేసే అధ్యాపకుల పి. ఎన్. ఎన్. అలవెన్సు సమస్య ఒకటున్నదన్నారు. విద్యారంగంలో సమస్యలుగానే నిల్చిపోయివున్న సమస్యలు ఎన్నోవున్నాయన్నారు. వీటన్నిటికోసం పనిచేయవలసిన బాధ్యత తమందరిమీద వున్నదన్నారు. మాడభూషి వారి కుటుంబము, అల్లంపాటివారి కుటుంబము, విద్యాభివృద్ధికి చేస్తున్న సేవలను; జూనియర్ కాలేజి స్థాపనలో శ్రీ కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డిగారికృషిని శ్రీ జనార్దన రెడ్డి కొనియాడారు. పెద్ద కాలేజిని సమర్థవంతంగా నిర్వహించగలిగిన అల్లూరుకు సీనియర్ కాలేజి అవసరం ఎంతైనా వున్నదని శ్రీ జనార్దనరెడ్డి వెలిబుచ్చారు.

బుచ్చి పార్కు

పార్కులోని గ్రంధాలయ పఠనాలయాలు ఎప్పుడూ తాళాలువడి వుంటాయి; ఆ గదులు రెండూ కొయ్యకర్ర గిడ్డంగులుగా వుపయోగ పెట్టబడుతున్నాయని ఒకరు వ్రాస్తున్నారు. అన్నారెడ్డిగారూ! ఏమిటీ అన్యాయం?

గండిపాళం ప్రాజెక్టు

ఉదయగిరి తాలూకాలో కృష్ణదేవరాయల స్మృతిచిహ్నంగా వున్న గండిపాళెం చెరువు పునరుద్ధరణకు ప్రభుత్వం 8 లక్షల రూపాయలు మంజూరుచేసినదన్నప్పుడు శంకుస్థాపనాది ఏర్పాట్లకు, శాసనసభ్యుడు శ్రీ ధనెంకుల నరసింహం అధ్యక్షతన కాంచెరువు గ్రామంలో జరిగిన సమావేశంలో ఒక ఆహ్వానసంఘం ఎన్నుకోబడింది. అధ్యక్షుడు- మైనంపాటి వెంకయ్య, కార్యదర్శి-గూడూరు శివరామయ్య

కావలి హెడ్మాస్టరు

టి. వ. హైస్కూలు హెడ్మాస్టరుగారిని గూర్చి రెండు పత్రాలొచ్చాయి. ఇటువంటి వాటికి చోటివ్వకుండడం మంచిదిగదా!

వెంకటాచలం బడ్జెటు

ప్రస్తుతం వెంకటాచలం సమితి కార్యక్రమమంతా సంవత్సరంలో ఒకటి రెండు సమితి సర్వసభ్య సమావేశాలు జరపడం తప్ప ఇంకేమీ వున్నట్లులేదు. సమితి కార్యక్రమాలకంటే, అధ్యక్షుని కార్యక్రమాలే కాస్త ఎక్కువగా వున్నాయేమో ననిపిస్తుంది. ఆయన నెల్లూరులో వుంటాడు కాబట్టి, నెల్లూరుకొచ్చిన మంత్రులను ముఖ్యులను విందులకు పిలిచి పదిమందిని ఆహ్వానిస్తాడు!

శ్రీ రామిరెడ్డి దశరధరామరెడ్డి అధ్యక్షతన మొన్న 30 తేదిన సమితి బడ్జెటు సమావేశం జరిగిందట. 1969-70 లో సమితి ఆదాయం 11 లక్షల 84 వేలు; ఖర్చు 10 లక్షల 68 వేలు. అంటే దశయ్యాది మిగులు బడ్జెట్ అన్నమాట. ఇందులో జీతాలు బత్తెలు ఎంతో, అభివృద్ధికి అవకాశమెంతో తెలియదు!

జీవితఖైదులు

కందుకూరు తాలూకా పేర్నారపాడు వాసి, తన ప్రాణస్నేహితుడు అయిన గడ్డం అంకయ్యను మందిగా చవుకతోపులోకి తీసుకపోయి అతనిని గొడ్డలితో నరికి చంపారని, పైడిపాడువాసి నెలపాటి చేంచీమీద మోపబడిన హత్యారోపణాగాన్ని అడిషనల్ సెషన్సుజడ్జీ శ్రీ ఎం. బి. ఆర్. శాస్త్రిగారు విచారించి, ముద్దాయికి జీవితఖైదు విధిస్తూ 6 తేది తీర్పుచెప్పారు. ముద్దాయికార్యంలో హతునికి సంబంధమనేదే ఈ హత్యకు కారణమట.

ప్రాసిక్యూషను శ్రీ సి. రామకృష్ణ, ముద్దాయి పక్షంగా ప్రభుత్వ నియమిత న్యాయవాది శ్రీ కె. ఆదిశేషగుప్త వాదించారు.

' ' '

సూళ్ళూరుపేట తాలూకా తిమ్మానాయుడు ఖండ్రికలో అన్నంలో విషపదార్థం కలిపిపెట్టి వంగు నాగమ్మను చంపాడని ఇల్లేటి పెంచయ్యమీద మోపబడిన నేరాన్ని జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ కె. వెంకటరంగయ్యగారు విచారించి, ముద్దాయికి యావజ్జీవశిక్ష విధిస్తూ తీర్పుచెప్పారు. ఈ విషాన్నం నాగమ్మ భర్త వీరయ్యకు కూడావుపయోగించబడిందటకాని, అతను బ్రతికాడు.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషను శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డి ముద్దాయిపక్షంగా శ్రీ సుందరరాజారావు (గూడూరు) వాదించారు. —మా. వి.

కోలగట్ల కత్తిపోట్లు

25 తేది రాత్రి పదకొండువుండిన వండ్లూరు రమణయ్యను ఎవరో బరిశతో పొడిచి పారిపోయారని; ఈ విషయాన్ని వెంటనే గ్రామంలోవున్న వ్యానిటివ్ పోలిసుకు తెలియజేయబడిందని; వారు రమణయ్యను ఆత్మకూరు హాస్పిటల్‌కు పంపారని; అక్కడ సాధ్యంకాక నెల్లూరు ఆస్పత్రికి పంపబడినాడని తెలుస్తున్నది.

రమణయ్య ఈ సందర్భంలో ముగ్గురు పేర్లు చెప్పాడని అంటున్నారు. ఇతను అల్లూరు దశయ్య పక్షంవాడట. ఈ హత్యా ప్రయత్నానికి కారణాలేమిటో తెలియదు.

—— —ఒ. వి.

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

పటిసంస్థ ఏర్పడినప్పుడు, తెలంగాణా కాంగ్రెస్‌వాదుల మద్దతు తమకు లక్ష్యం చేసుకొనడమే సిండికేటు నాయకుల వుద్దేశమనుకోవచ్చును. ఇదివరకు సంజీవరెడ్డి-బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగార్ల మధ్య పోటీ వచ్చినప్పుడు సంజీవరెడ్డిగారు తెలంగాణాలో అధికసంఖ్యాలకు మద్దతుతో విజయం సాధించారు. మళ్ళీ అలాంటిస్థితి రావచ్చునని, ఇందుకోసం తెలంగాణా కాంగ్రెస్‌వాదులను దువ్వడం అవసరమనీ ఆలోచన కలగడంలో వింతేమీలేదు. పూర్వం కంటే ఇప్పుడు, ఆంధ్రప్రాంత కాంగ్రెస్‌వాదుల్లో బ్రహ్మానందరెడ్డి నాయకత్వంపట్ల అసంతృప్తి హెచ్చుగా కనిపిస్తున్నదనడంలో అతిశయోక్తి ఏమీలేదు. ఈ అసంతృప్తిని వినియోగించుకొనడమే సంజీవరెడ్డిగారి ధ్యేయంకూడా కావచ్చు.

మద్రాసు, ఒరిస్సా, కేరళ, బెంగాల్, బీహార్‌లాంటి రాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెస్‌కు ప్రత్యామ్నాయ పార్టీలు ఏర్పడ్డాయి. అధికారాన్నికూడా కైవసం చేసుకోగలిగాయి. ఆంధ్రలో అలాంటి పరిస్థితి లేనందున గ్రామపంచాయతీలనుండి, రాష్ట్రప్రభుత్వం దాకా కాంగ్రెస్‌దే పైచేయిగా వుంది. కాంగ్రెస్‌లో ముసలం పుడితేకాని ఈ రాజకీయ గుత్తదారీ వ్యవస్థకు భంగం కలగదు. పైన నిజలింగప్ప, ఇందిరాగాంధీ ఈ వుద్యమం కట్టుకుంటే, రాష్ట్రస్థాయిలో బ్రహ్మానందరెడ్డి, సంజీవరెడ్డి కాంగ్రెస్ సంస్థను రెండుగా చీల్చినఖ్యాతి పొందుతారనడంలో సందేహంలేదు. గత పదిహేను సంవత్సరాల్లో వీరు మలచిన కాంగ్రెస్‌లో, ఏదో ఒకవర్గం మాత్రమే ఉండగలుగుతుంది ఎవటి వర్గానికి చెందినవారికి, లేక ఉభయ వర్గాలకూ చెందనివారికి పదిమందికిన్నీ పుట్టవు. కనుక వేర్వేరు సంఘాలు, వాటిపేరు కాంగ్రెస్ సంఘాలైనప్పటికీ, పెట్టుకోవడ మొక్కటే దారి.

ఈ విధంగానైనా స్తబ్దపైపోయిన ఆంధ్ర ప్రజాజీవనంలో, రాజకీయాల్లో చైతన్యం కదలిక కలగబోతున్నందుకు సంతోషించవలసిందే

——

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ తరువాయి)

రైట్ కమ్యూనిస్టు శ్రీ సి అచ్యుతమీనన్ ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు.

ప్రస్తుతానికి 8 మంది మంత్రులు తీసుకోబడ్డారు— రైట్ కమ్యూనిస్టులు ముగ్గురు; ముస్లిం లీగ్, ఇండియన్ సోషలిస్టుపార్టీకి చెరియిద్దరు, కేరళ తిరుగుబాటు కాంగ్రెసుకు వొకరు. ఇప్పటికిదాకా, కేరళ కాంగ్రెస్ సోదరులు యీ మినీ ప్రభుత్వంలో చేరలేదు.

అనలప్పుడంటే గోయిందా కొట్టంగా యీ మినీప్రభుత్వం మంత్రాంగం ఎంతకాలం వుండగలదు? ఏమైనా తక్కాలానికి రాష్ట్రపతిపాలన లేకుండా చేశాడు అచ్యుతమీనన్. ఎన్నన్నా కడాకు కేరళ నొనట వ్రాసింది రాష్ట్రపతిపాలనేకదా!

పశ్చిమబెంగాల్ యునైటెడ్ ఫ్రంటు మంత్రివర్గ పరిస్థితికూడా తీవ్రతరంగానే తయారైంది. మొన్న శనివారం జరిగిన అల్లర్లతో మార్క్సిస్టు కార్యకర్తలు దాడిగా వెళ్ళి ముగ్గురు రైట్‌కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తలను హత్యగావించిన సంఘటన ఒకటి పశ్చిమ బెంగాల్‌ను వుద్రిక్త వాతావరణంలో ముంచివేసింది. వీళ్ళ అంత్యక్రియల సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రి అజయ్ ముఖర్జీ, ఇతర మార్క్సిస్టేతర మంత్రులు మాట్లాడిన మాటలనుబట్టిచూస్తే బెంగాల్‌కూడా కేరళమార్గంలోనే వున్నట్లున్నది.

అవీ - యివీ

నిజలింగప్పగారి కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీ బోర్డు సమావేశంలో (ఇందిరమ్మ కాంగ్రెస్ సభ్యులు గైర్‌హాజర్) బీహార్ కాంగ్రెస్ నాయకుడు హరిహరసింగ్‌కు కొయిలిషన్ మంత్రివర్గం ఏర్పాటు చేసేందుకు గ్రీన్‌సిగ్నల్ యివ్వబడింది. గవర్నరుగారు అంగీకరించాలిగదా!

బీహార్ ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు (ఇందిరమ్మ శిష్యుడు) ఎ. పి. శర్మకు వుద్వాసన చెప్పేందుకు రేపు నవంబరు 19 తేదిన సిండికేట్ శిష్యులు బీహార్ పి.సి.సి. సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

——

జనవాణి

(2 వ పేజీ తరువాయి)

నాగేళ్ళుమాత్రమే వస్తాయి''- అనే మాట తరచు అంటుండేవారు.

'చెల్లియో చెల్లకో' ట్రయినింగ్ ప్యాసయివస్తే వుద్యోగసమస్య ఎదురయి కూర్చుంది. ఒక్క వుపాధ్యాయ శిక్షణేకాదు ఇంజనీరింగ్ (డిగ్రీ, డిప్లొమా) మొదలైన టెక్నికల్ విద్యల నభ్యసించిన వారికికూడా ఈ వుద్యోగసమస్యే ఎదురవుతున్నది.

'వడ్డించేవారు మనవారైతే కడాబంతిన కూర్చున్నావర్వాలేద'న్నట్లు వుద్యోగాలిచ్చే జి. ప. చేర్మన్‌గాని, పంచాయతీ సమితి రాజాలుగాని మనవారైతే వుద్యోగాలకు కొదవేవుండదు. ఐదు సంవత్సరాలనాడు ట్రయినింగ్ పాసైనవారేమో అట్లనే వుండారు, ట్రయినింగ్ గియినింగ్ పాసయినా పాసుకాకపోయినా, లేక పాసయి వచ్చేలోకముందే పలుకుబడి వున్నవాళ్ళకేమో వుద్యోగాలు దొరుకుతాయి.

ఈ పరిస్థితుల్లో శిక్షణపొందినవారంతా వృత్తిలోకి వచ్చేదాకా యీ శిక్షణా కేంద్రాలను కొంతకాలంపాటు ఆపకూడదా? ఆ. ప్ర. విద్యాశాఖ మంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు మొన్న 30 తేదిన మాట్లాడుతూ ఈ వుపాధ్యాయ శిక్షణను కొంతకాలం ఆపనున్నట్లు వెల్లడించారు. ఆలోచనబాగున్నది. అమలు పెట్టినా దుకే కరువయ్యారు.

పచ్చవ —ఆర్. మాలకొండయ్య

——

చెరుకు పంట విక్రయము

పెనబల్లి గ్రామ పొలములోని 4½ యకరముల చెరుకు పంట విక్రయించబడును.

వివరములకు :

మైథిలి రామ్ము,

కనకమహలు ఎదుట—నెల్లూరు

ప్రకటన

చంద్రమౌళి నగర్‌లోవుండే రాళ్ళపల్లి రామసుబ్బమ్మ మెమోరియల్ కో-ఆపరేటివ్ హౌసింగ్ సొసైటీకి సంబంధించిన యిండ్లస్థలములు, సదరు స్థలములో 9-11-69 తేది ఆదివారము వుదయం 8 గంటలకు చీట్లువేసి తీర్మానించబడును. సొసైటీ పాలకవర్గము ఆమోదించిన 2-వ లిస్టు అర్జీదారుల పేర్లు సెక్రటరీ గారివద్ద నున్నది. గాన వారు తప్పక రాగోరెదను.

అల్లాడి వాసుదేవన్,
సెక్రటరీ.

ప్రకటన

★ ★ ★

ఇందుమూలముగ యావన్మందికి తెలియజేయుటం యేమనగా:- నెల్లూరుజిల్లాలో కల్లుఅంగళ్ళు - సారాయి అంగళ్ళు యీ దిగువ కనపరచిన తేదీలలో యాలము వేయబడును.

(1) గూడూరు, సూళ్ళూరుపేట, వెంకటగిరి	17-11-69 తేది. 18-11-69 తేది.
(2) నెల్లూరు, ఆత్మకూరు, రాపూరు	19-11-69 తేది.
(3) కావలి, కోవూరు, ఉదయగిరి	20-11-69 తేది.
(4) కందుకూరు, కనిగిరి, దరిశి - పొదిలి	21-11-69 తేది.

ఇందుకు సంబంధించిన వివరములు నెల్లూరుజిల్లా ఎక్సైజు సూపరింటెండెంటు వారి కార్యాలయంలో తెల్సుకొనవచ్చును

కె. యస్. బోసు,
జిల్లాసూపరింటెండెంటు, అబకారి-నెల్లూరు.

ఒంగోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. No. 480 of 1969.

వుప్పాడి వెంకటకృష్ణయ్య —వాది.
మల్లవరపు సుబ్బారెడ్డి —ప్రతివాది

పై నెంబరున వాది సిపై 15-8-66 తేది గల ప్రాంశరినోటుపై దావా చేసియున్నందున సదరు దావా ప్రతివాది హాజరుకొరకు 2-12-69 తేదికి వాయిదా అయివున్నది. సీవు ఖుద్దునగాని, ప్లీడరుగారి ద్వారాగాని పై తేదిన పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై సంజాయిషీ తెలుపుకొనవలసినది లేనియెడల నీపై పరోక్షముగా దావా తీర్మానము చేయబడునని తెలుసుకొనేది.

—కరవది వెంకటేశ్వర్లు,
వాది అడ్వకేటు - ఒంగోలు.

బెనిఫిట్ స్కీము

రు. 10 లో రు. 120 ల వస్త్రములు పొందండి.

నెలకు రు 10 చొప్పున 12 నెలలు

ఈ బెనిఫిట్ స్కీమునందు ప్రతినెల 9 తేది డ్రా జరుగును. డ్రాలో గెలిచినవారు మరల పైకం చెల్లించవవసరములేదు. 12 నెలలు తర్వాత మిగత అందరికి రు. 120 ల వస్త్రములు యివ్వబడును. ఒకేసారి పూర్తిపైకం సమకూర్చలేనివారికి నష్టంలేని చక్కని అవకాశం

మోడరన్ స్టోర్సు

డీలర్సు: బిన్నీ, మెట్టూరు, బి. సి. ఎం.

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

ఈ నెల జరిగిన శ్రీ ట్రాన్సిస్టరు స్కీము "డ్రా" లో నెం. 4034 గెలుపొందినది.

ప్రకటన

యావన్మందికి తెలియజేయడం ఏమనగా మాతండ్రిగారైన కాటంరెడ్డి సుబ్బారెడ్డిగారు మతిచెడి తిరుగుతూ చెప్పుడు మాటలకులోనై లేనిపోని బాకీలన్నిటిని మా కుటుంబభూములను పరాధీనముచేయదలచివున్నారు. 22-7-69 తేది నగదు మా కుటుంబబాకీలకుగాను ఇండ్లస్థలమును విక్రయించి బాకీలు కట్టివేసినాము. ఆ తేది లగాయతు మా కుటుంబమునకు సంబంధించి ఎలాంటి బాకీ బాకీలుగానిలేవు. ఇకమీదట గాని యింతకుముందుగాని మాతండ్రిగారిని లోబరచుకొని ఆ భూమనములుగాని విక్రయములుగాని, దాన విక్రయములుగాని, ప్రాంసరినోట్లుగాని వ్రాయించుకొనిన అవి చెల్లనేరవు. అట్లు చేసివున్నయెడల వాటిమీద తగుచర్య తీసుకొనబడును.

కాటంరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి.
మనుబోలు, నెల్లూరు తాలూకా,
నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరుజిల్లా
ఆఫిషియల్ రిశీవరు కోర్టులో

కావలి సబ్‌కోర్టు ఐ. పి. నెం. 54/65 రుగడం శెట్టి రామయ్య-తండ్రి నరసింహ తుమ్మలపల్లి-అమ్మం తాలూకా - అమ్మం జిల్లా —ఇన్సాల్వెంటు.

పైనెంబరు యిన్సాల్వెంటువల్ల రావలసిన బాకీలకు అయా క్రెడిటర్లు తమబాకీ ఋజావు పత్రములను యీ ఆఫీసు లో 31-11-69 తేది పగలు 2 గంటలలోగా దాఖలుచేసుకోవలయును. అట్లు దాఖలు చేసుకొనని బాకీదార్లకు దామాషా వంతు యివ్వబడదు.

— సి. సత్యనారాయణమూర్తి,
అఫిషియల్ రిసీవరు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 95 of 1969

త్రోవగుంట్ల చినబాలాజీ —వాది.
వెన్నపూస చినమాలకొండయ్య-ప్రతివాది

To వెన్నపూస చినమాలకొండయ్య
S/o నర్సయ్య

ఈ నెంబరున వాది దావా ప్రాంసరి నోటునబట్టి మీపైన దావా దాఖలుచేసినందుకు నోటీసు నిమిత్తం 20-11-69 తేదికి వాయిదావేసివున్నారు వాయిదారోజు పగలు 11 గంటలకు యీ కోర్టువారి యెదుట హాజరై మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలెను.

—కొడవలూరు సుబ్బరాయుడు,
వాది అడ్వకేటు.

ఆరోగ్య అనారోగ్య
పరిస్థితులలో మహిళలు
ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు ఆధారపడునది
లోధ్ర
66 సంవత్సరముల పైగా ప్రసిద్ధినొందినది

కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14
ఏజెంట్లు:
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్సీస్)
విజయవాడ-సికింద్రాబాదు-మధుర-బరహంపురం-బెంగుళూరు

రామచంద్రపురం ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

So. 437 of 56. E. P. 524 of 68.

పోలిశెట్టి లక్ష్మణరావు —వాది.
చింతమూరి వెంకటస్వామి వగైరా ... —ప్రతివాదులు.

పై నెంబరు డిక్రీ బాకీకి ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలాఆస్తి పై కోర్టు యెదుట 18-11-69 తేదిన వేలము జరుగును.

అస్తి షెడ్యూలు:- తూర్పు గోదావరిజిల్లా ద్రాక్షారామ సబ్ డివిజన్ లో చేరిన, దంగేరు గ్రామం శా॥ నివేశనస్థలం, తాటియాకుల యింటికి హద్దులు:- [తూ] రమారమి 11 గ. 10-05 మీ. రామాలయం [ప] రమారమి 11 గ. 10-05 మీ. వీధి [ఉ] 4 గ. 3-66 మీ. చెరువుగట్టు [ద] 4 గ. 3-66 మీటర్లు పితాని వుత్రయ్య స్థలం. సదరు హద్దులమధ్య నివేశనస్థలం. అందలి తాటియాకుల యిల్లు వగైరాలు. వేలం కాబడును.

—వాది కిమ్మతు రూ. 100/-
— అమీనా కిమ్మతు రూ. 800/-
—బి. వి. క్రిష్ణారావు - వాది ప్లీడరు.

తాడేపల్లిగూడెం డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

Eluru Sub Court: Sc. 40 of 56.
E. P. No. 129 of 1968.

మాగంటి వెంకటరత్నంగారు —వాది.
బంగా మాణిక్యంవగైరా—ప్రతివాదులు.

పై నెంబరు డిక్రీబాకీకిగాను ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తి పై కోర్టువారి యెదుట 19-11-69 తేదిన పగలు 10 గంటల లగాయతు యాలం వేయబడును. కావలసినవారు వచ్చి పాడుకోవలెను.

వేలం ఆస్తి వివరం:-

(1) పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా, పెదయెల్లమెల్లి గ్రామం తాలూకు 2-వ ప్రతివాది తాలూకు తిరాయితీ పల్లం సర్వే నెం. 82 రు, య 1-00 సెంట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] పోరంబోకు [ద] దండమూడి రామన్న భూమి [ప] కాళింగుల సూరయ్యగారిభూమి [ఉ] 2-వ అయిటం భూమి. ఈ హద్దుల మధ్య య 1-00 సెంట్లు భూమి

(2) డిటో డిటో సర్వే నెం 160 రు, య 1-50 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] పోరంబోకు [ద] పై 1-వ అయిటంభూమి [ప] చింతా ధర్మయ్య భూమి [ఉ] చెర్వు గట్టు, పుంత. ఈ హద్దుల మధ్య 1-50 సెంట్లు భూమి.

షరా:- పై ఆస్తియొక్క పాట మొత్తంలు, కిమ్మతులు వగైరాలున్ను, పై ఆస్తిపై గల లావాదేవీలు వగైరాలు వాది అడ్వొకేటుగారి ఆఫీసులోగాని, కోర్టు నాజరుగారి వల్లగాని తెల్సుకోవలెను.

—బి. వెంకటరత్నం, వాదిఅడ్వొకేటు

వారం...వారం...

(3 వ పేజీ తరువాయి)

పరాధీనం కావలసివస్తున్నది. 3) ఆయిల్ కంపెనీలపట్ల అవలంబించిన వ్యతిరేకతలను మందులకంపెనీలపట్ల ఎందుకని ప్రదర్శించదు? 4) ఇతర వృద్ధిచెందిన దేశాలు సాలుకు అయిదుశాతం పెరుగుదలను చూపిస్తున్నవి. మనం నాలుగున్నరలో నేవున్నాం. 5) వరల్డ్ బ్యాంకిలో మరొకవానిలో మొత్తం మనం తెచ్చుకున్నంత అప్పు మరేదేశాలు లేదు. ఐనా ఫలితాలు సుముఖంగాలేవు.

ఇటువంటి అభిప్రాయాలను వెల్లడించేవారు ఇందిరాగాంధి పక్షం వహించక అపోశకపై యుద్ధంప్రకటించడం వింతగావున్నది. అపక్షంలోని కార్యకర్తలు ఈ దోరణిని ఎక్కువకాలం సహించరని తోస్తుంది. అది వేరే విషయం.

ఇక్కడ మనకు ముఖ్యమైన అంశం జనసంఘ్ లిబరల్ పంథాతోబాటుగా ఆర్థికంగా రాడికల్ పోకడ పోతున్నదనే విషయం.

దేశంలోని పార్టీలన్నీ కలిసి, హృదయపూర్వకంగా కృషిచేస్తేగాని మతసామరస్యం ఏర్పడదు. జాతీయ సమైక్య సంఘంతో సంపూర్ణంగా జనసంఘ్, ఆర్. యస్. యస్. నాయకులు సహకరించవలెను. అదేవిధంగా జమాత్-ఎ-ఇస్లామ్, తామీర్-ఎ-మిల్లత్, ముషావరాత్ సంఘాలుకూడా కలిసిరావలెను.

సాంస్కృతికంగా ఈ సంఘాలన్నిటికీ సముచితమైన పాత్ర వుండవచ్చును. కాని సంఘమనేది కల్పివుంటే, అందులో కొందరి విశిష్టత, ప్రత్యేకత. సంఘమే నాశనమైపోతే ఇక విశిష్టత ఎక్కడిది?

అందువలన ఇటువంటి సంఘాలవారు కలిసి దీర్ఘాలోచన చేయవలసిన సమయం వచ్చింది. హైదరాబాద్‌లో ఒకసారి గడబిడలు జరిగినప్పుడు జనసంఘం దోషి అన్నారు. మధ్యవర్తులు కొందరు జనసంఘ్, ముస్లిం సంఘాలు, ఇతర రాజకీయ పార్టీలు కలిసిన సమావేశాన్ని పిల్చారు. అక్కడ మత విద్వేషం మన్నవని కాదనీ కాకూడదనీ జనసంఘ్, ముస్లిం సంఘాలవారు పల్కినారు. అప్పటికే గడబిడలో జనసంఘ్ దోషి అని తేలింది. ఆ సమావేశం తర్వాత సంఘజీవనంలో నగరంలో కొంత మంచి వాతావరణం ఏర్పడిందని చెప్పవచ్చును.

బాద్‌షాఖాన్ మొదట అహ్మదాబాద్ నగరంలో జగదీశ్ మందిరంలోకి వెళ్ళినారు. హిందూ - సాధువులు ఆయనను సత్కరించారు. దగ్గరకు వెళ్ళి ఆయన దైవదర్శనంచేశారు. ప్రసాదం స్వీకరించారు. వర్ణ, మత భేదం లేకుండా అందరికీ ఆశ్రయమిచ్చే ఆ దేవాలయంమీద దాడి జరిగినందుకు ఆయన ఆశ్చర్యపడినారు. ఆయన చేసిన మరొక ఉత్తమ కార్యం ఏమంటే, ఒక కౌమి ఐక్య సమితి అనగా అందర్నీ కల్పే సంఘాన్ని అన్ని రాజకీయ పార్టీలతో ఏర్పాటుచేశారు.

ఒకర్నొకరు ద్వేషించుకోకుండా పొడుచుకోకుండా ఏమైనా చెప్పుకోవచ్చును ఇది సాధ్యమైతేనే మన ప్రజాస్వామికం నిలుస్తుంది. ఇది చాల ముఖ్యమైనవిషయం.

* * *

ఇటువంటి మహత్తర కార్యక్రమాన్ని సర్వోదయ నాయకులు, కార్యకర్తలు చేపట్టవచ్చును. మొన్నటి సర్వోదయ సమ్మేళనంలో వినోబాజీ ఆదేశించినట్లుగా ఒకరి మతం ఒకరికి తెలిసేటట్లు ప్రబోధం జరిగితే బాగా వుంటుంది. పాఠశాలలలో, కళాశాలలలో మతాలన్నీ అధ్యయనం కావలెననికూడా ఆయన ఉపదేశించారు.

దౌర్జన్యానికి విరుగుగా దారిద్ర్యనిర్మూలనాన్ని ఆయన సూచించారు. గ్రామదాన ఉద్యమంద్వారా గ్రామాలన్నీ ప్రేమ సముద్రాలవుతాయని ఆయన తెలియజేశారు. ఈ సందర్భంలో మేమొక్కమాట చెప్పదలచుకున్నాం.

గ్రామదానం గొప్పవిషయం. అది జయప్రదమైతే శుభం. కాని ఈలోగా పార్టీలన్నిటిని కల్పుకుని భూమిహీనులనే వారు గ్రామంలో లేకుండా చేయరాదా? గ్రామాలలో నేటికి పస్తులుమాడే జనం ఎందుకున్నారో గ్రామాలసంగతి తెలిసినవారికి తెలుస్తుంది. దీనికి కారణం కొంతకాలం పనిలేకపోవడం- ఆ సమయంలో, తన భూమివుంటే, తిండిగింజలకైనా కటకట వుండదుగదా!

ఇంకొకటి- పేదవానికి భూమితోపాటు పెట్టుబడి వగైరాస్తోమత కల్పించేనాథుడు లేడు. బంజర్ల పంపకంతోపాటు ఈ సాయం కావలెను- నిరుపేదలకే భూమి ఎక్కువ అవసరం. వారివద్దనే అది నిల్వనంటుంది. ఈ విచిత్రమైనపరిస్థితిని దూరం చేయవలెను.

సంపన్న గ్రామాలలో కూడా, కేవలం కూలీలైపోయిన జనంసంగతి చూడండి. ధాన్యపుధరలు పెరిగేనరికి, తమగ్రామంలో గింజలు తమకే దొరకవు. అంతేగాక కేవలం కూలీ-యజమాని బాంధవ్యం సంఘర్షణను పుట్టిస్తుంది. తంటాపూస్తు తప్పదు.

వాస్తవంగా గ్రామాదులలోని పేదల సంగతి ఎవరూ పట్టించుకోవడంలేదు. త్రాగడానికి మంచినీళ్లులేక బాధపడే గ్రామాలసంగతి ఎవరికైనా పట్టిందా?

ఎవరిది దేశం? ఎక్కడికిపోతున్నాం మనం?

ఈ ఆవేదనతో మొన్నటి సర్వోదయ సమ్మేళనం అధ్యక్షుడు ప్రజలకు సమీపంగా వెళ్ళి వారి బాధలను తెలుసుకుని వాటి నివారణకై కృషిచేయవలసిన అవసరం ఎంతైనావున్నదని తెలియజేశారు.

* * *

ఏటువంటి ఉద్యమం దేశంలో ఫలించవలెనన్నా రాజకీయంగా ఒకవిధమైన స్థిరత్వం కావలెను. కేరళలో కొత్తగా వచ్చిన ప్రభుత్వం ఏ విధంగా నడుచుకుంటుందో? మార్క్సిస్టులను కాదని ఈ ప్రభుత్వం పాలించగలదా? బెంగాల్‌లో మార్క్సిస్టులు జాగ్రత్త వహించకపోతే, కేరళ నమూనా రాకతప్పదు.

కేరళ, బెంగాల్ ప్రాంతాలలో కిచిడీ ప్రభుత్వాలు తప్పవా అని కొందరు హేళనగా విమర్శిస్తున్నారు. కాని అన్నిటికంటె పెద్ద కిచిడీ అని విమర్శకులు నడిపే మహా సంస్థ, కాంగ్రెస్‌పార్టీ. ఈ దెబ్బతో ఆ కిచిడీ ఎగిరిపోతుందా? పోవడమే మంచిదని జయప్రకాశ్ అంటున్నారు. మా చేతగానివరని నీవే చేతావమ్మా అని ప్రధానమంత్రిని [illegible] అభినందిస్తూ, మున్ముందు ఆమె నడకనుబట్టి తన పార్టీ సపోర్ట్ ఆధారపడి వుంటుందని అన్నారు.

మమ్మల్నడుగుతే, వామపక్షాలన్నీ కాంగ్రెస్‌లో చేరి గ్రామకమిటీ మొదలు వర్కింగ్‌కమిటీదాకా ఆక్రమిస్తేనో? మొత్తంసంస్థ పెద్దయెత్తున వామపక్షానికి మొగ్గిపోతుంది. ఇక ఇందిరాగాంధి రాజీపడిపోవాలన్నా పోలేదు! వామపక్షాలు ఈ పనిచేస్తే, జనసంఘంలో ఒక పెద్ద భాగం, ఆర్థిక కార్యక్రమమనే ఆధారంపై, కాంగ్రెస్‌లోకివచ్చేస్తుంది. అప్పుడూ ఒక కిచిడీ అవుతుందిగాని దానికదేవేరు.

దేశానికిప్పుడు కావలసింది ఒక పెద్ద వామపక్షంవైపుమొగ్గే సంఘటన. దానిని ఏర్పాటుచేస్తారో, వేచుకరండి. అది వర్గాలు తప్పకుండా, స్వతంత్రపార్టీ సంఘటన కాపాడుతూ వుంటుంది

దేశంయొక్క రాబడి కార్యక్రమాన్ని, టిటను, ఇందిరాగాంధి, ఢిల్లీలో ఒక ప్రపంచ సభలో అక్టోబర్ 31న ప్రసంగిస్తూ, వివరించింది. "శ్రమపడి, పోరాడి స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించాము. దానిని కాపాడుకుని, బలపరచుకుంటాం. దానిని ప్రజల జీవనానికి అర్థవంతం అయ్యేటట్లు చేస్తాం. తప్పో, ఒప్పో మా అభిప్రాయాల ప్రకారం మేము నడుచుకుంటాం. ఇతరులకు లొంగము. బలంగల దేశాలు ఇతరదేశాలను తమకు నచ్చినట్లుగా వృద్ధిచేయవలెనని యత్నిస్తున్నవి. దానికొక అవసరం వున్నట్లుగాకూడా ప్రచారం జరుగుతున్నది. ఇతరుల జోక్యంలేకుండా తన అభివృద్ధిని పెంపుచేసుకోడానికి ఇండియా పూనుకున్నది. మా దేశంలో రాజకీయ-ఆర్థిక-సాంఘిక-బౌద్ధిక-సాంకేతిక విప్లవాన్ని ఒక్కుమ్మడిగా జరుగుతున్నది. సాధారణంగా స్వగతి శాంతియుతంగానే జరుగునది అప్పుడప్పుడు కొంత ఘర్షణ వస్తావుంటుంది. గత ఎన్నికలలో అనేకరకాలైన ప్రభుత్వాలు దేశంలో ఏర్పడినా, కేంద్రానికి వాటికి సామరస్యమే వృద్ధికవచ్చినది''

బలంగల దేశాలు పన్నే మాయోపాయాలను బట్టబయలు చేయడం మన ప్రధాని ధైర్యాన్ని సూచిస్తున్నది. ఈ ధైర్యస్థైర్యాలను ఆమె కొనసాగుతు ప్రదర్శించి, చక్రం నడిపించగలిగితే, దేశానికి మేలవుతుంది.

*** లోకవృత్తం ***

(3 వ పేజీ తరువాయి)

వాడని అంటారు) మొండిగా దేశాన్ని నడిపించుకుంటూ వచ్చి, ఈ పార్టీ బోధను ప్రజలు గ్రహించడానికి వీలులేకుండా చేశారు. అతడి తదనంతరం, అతడి పార్టీ సోషలిస్టుపార్టీతో కలిసి రాజ్యం చేయక తప్పలేదు. మొన్నటి ఎన్నికలలో సోషలిస్ట్ పార్టీ బాగా పైకి వచ్చింది. అడనాయర్ పార్టీతో నిమిత్తం లేకుండా, మరొక పార్టీతో పొత్తుగల్పుకుని ఆ పార్టీ రాజ్యానికి వచ్చింది.

ఆ పార్టీ నాయకుడు విల్లీబ్రాంట్ వంశుడు, యోగ్యతకు, దీక్షకు ప్రసిద్ధి పొందినవాడు. ప్రక్కనున్న రెండవ జర్మనీతో ఈయన పొత్తుకు సిద్ధమైనాడు. ఇదివరకు హాల్‌స్టీన్ డాక్ట్రిన్ ప్రకారం ఆ జర్మనీతో సంప్రదించడానికి వీలుండేది గాదు. ఇప్పుడా విధానం అమల్లోలేదు. రెండు జర్మనీలు పరస్పరం మైత్రితో మెలగవచ్చును.

ఈ జర్మనీలను విభజించింది బలంగల రాజ్యాలు. ఇప్పుడవికూడా ఒకదానికొకటి సమీపంగా రాదలచినవి గనక ఈ రాజ్యాలు రెండూ (రెండు జర్మనీలు) దగ్గరకువస్తే ఆక్షేపింపవు.

ఐతే, రెండవ జర్మనీకంటె ముందుగా రష్యా కొత్త పశ్చిమజర్మనీ ప్రభువులను ఆదరించింది, అభిమానించింది వారిని వీలైనంత దగ్గరకు లాగుకొనవలెనని ప్రయత్నించడం గమనించి, రెండవజర్మనీ నేతలు తమ భవితవ్యం విషయమై భయ సంకోచాలను వెల్లడిస్తున్నారని వినికిడి. ఈ భయ సంకోచాలను దూరం చేయడానికి బ్రెజ్నెవ్‌బోధ ఏదో ఒకటి జరుగుతుంది, గొడవ సర్దుబాటు పోతుంది.

చెకోసీమపై దండెత్తి, ఆ 'దాడి' సోదర భావంతో సహాయక మార్గంగా జరిగిందని చెప్పించేతనే అంగీకరింపించి, దండెత్తిన రాజ్యాలన్నిటి విదేశాంగ మంత్రుల సమావేశం చెకోసీమలోనే జరిపించే బ్రెజ్నెవ్ మహా మంత్రం సాధించలేనిదేమున్నది? ఎర్రటి ప్రపంచంలోని పాండిత్యాలు, వివరాలు, స్నేహాలు, విరోధాలు, విభేదాలు, పునః కలియగలుపు వింనిర్లే విధానం ఎర్రటి వారికే తెలియవలెనుగాని మనబోంట్లకు అర్థంగాదు.

ఉదా: యుగోస్లావియాలో ఒక పత్రికా సంపాదకుడు వియత్‌నాంలో అమెరికా సేనల ఉనికిని, చెకోసీమలో రష్యా సైనికుల ఉనికినీ పోల్చి ఏదో వ్రాశాడు. సోవియట్ యూనియన్ సీమకు ఆగ్రహం కలిగించే వ్రాత వ్రాసినందుకని, ఆ రచయితకు ఆరుమాసాల జైలుశిక్ష విధించారు. ఆ వ్రాతను ముద్రించిన సంచికను నిషేధించారు. పత్రిక కొంతకాలంవరకు నిల్పుదల కావలెనని ఉత్తర్వుచేశారు.

ఇంతకుమునుపొకసారి 'స్టాలిన్‌తో సంభాషణలు' అని జిలాస్ వ్రాసిన గ్రంథాన్ని ఇదే కారణంగా నిషేధించారు.

* * *

జర్మనీ తర్వాత లోకప్రసిద్ధిని అనేక విధాలుగా పొందినది జపాన్.

ఈ జపాన్ వ్యాపారసరళిగా యోచించి, తన దేశరక్షణ భారాన్ని అమెరికాకు అప్పగించి, ఆర్థికంగా అమితమైన వృద్ధికి వచ్చింది. ఎంతవరకంటే, రష్యా కూడా సైబీరియా వృద్ధికై దీని సాయం పొందుతున్నది.

ఇంతలో ఆత్మగౌరవం అడ్డం వచ్చింది. జపాన్ సోషలిస్ట్‌పార్టీ జపాన్‌రక్షణ అమెరికా కివ్వరాదనీ, జపాన్‌లో అమెరికాకు ఆశ్రయాలిచ్చి, రష్యా-చైనాల వైరుధ్యాన్ని కొనితెచ్చుకోరాదని వాదించి, దేశంలో ఒక పెద్ద ఉద్యమాన్ని అమెరికా-జపాన్ రక్షణ సంధికి విరుద్ధంగా లేవనెత్త గలిగింది.

ఆ సంధి ప్రపంచ త్వరలో ముగుస్తుంది. కొత్తగా మళ్ళీ సంధి చేసుకోవద్దనే నినాదం అప్పుడే బయలుదేరింది.

జపానులో అమెరికాపట్ల ఇట్టి వైరుధ్యం ఎందుకు ప్రబలిందో మనకు సరిగా తెలియదు. ఇది తెలుసుకోవలసిన విషయం.

* * *

అమెరికాపట్ల మన దేశంలోనూ కొంత వైరుధ్యం లేకపోలేదు. మనం ఎప్పుడు సాయమడిగినా, అమెరికాలో కొంత వైరుధ్యం రాకపోదు.

రాబోవు సంవత్సరం మనకు యింత సహాయం చేయవలెనని అమెరికా అధ్యక్షుడు కోరితే, దానిపై అమెరికా శాసన మండలి కమిటీలలో తర్జనభర్జన జరిగింది.

కొందరు మన వైఖరిని ఆక్షేపిస్తూ వీరికాసాయం ఎందుకు అడిగినారు. విదేశీ సాయంలేకుండా వుండగలమని అనేవారికి సాయం ఎందుకని మరికొందరడిగినారు. వీరికందరికీ ఆ కమిటీలోని మరికొందరు జవాబిచ్చినారు.

ఇండియా నిర్బంధ సాయం చేయడం లేదని, విదేశీసాయం ఉత్తరోత్తర లేకుండా చేసుకోడానికే ప్రస్తుతం విదేశీసాయం ఇండియా పొందడంలో తప్పేమీలేదని వీరు జవాబిచ్చినారు.

సాయంచేసే దేశాలకూ, సాయంపొందే సీమలకూ ఈ గడబిడ ఎప్పటికీ వుండేదే. దీని ఉభయులలో ఎవరూ తప్పించలేరు. కలహిస్తూ-సమాధానపడుతూ ఈ రాజ్యాలు కాలక్షేపం చేయక తప్పదు.

ఎందుకంటే ఎన్ని చెప్పినా కడకు వారికి వీరవసరం, వీరికి వారవసరం.

అభిప్రాయాలు

పీడితప్రజల ప్రతిబింబం- వారి వేదనకు ప్రతిధ్వని

మనుషులు మారాలి

"మనుషులు మారాలి"- లాంటిచిత్రం యిటీవలతెలుగులో రాలేదు. ఇదిపీడితప్రజల ప్రతిబింబం అనవచ్చు. వారి వేదనకు 'ప్రతిధ్వని' గా చిత్రం రూపొందింది.

ఈ చిత్రానికి ఆయువుపట్టు- కన్నతల్లి తన ముగ్గురు పసిబిడ్డలకు విషమిచ్చి చంపడం. ఈ సంఘటన చూడినప్పటి కంటే, తల్లిగానటించిన శారద నోటివెంట, కోర్టులో విన్నప్పుడు హృదయం ద్రవిస్తుంది. కళ్ళు చెమ్మగిల్లుతాయి శారద గొప్పగా నటించింది

చిత్రంలో యింకా కొన్ని సన్నివేశాలు హృదయాన్ని తాకతాయి. బస్టాండు దగ్గర బిచ్చమెత్తుకుంటున్న ముగ్గురు పిల్లలను చీపురుగుంట గొట్టి యింటికితీసుకొస్తుంది

శ్రీ గ్రిద్దలూరు గోపాలరావు

తల్లి. కాని యింటిదగ్గర వారికి పిడికెడు అన్నంగూడా పెట్టలేక పచ్చి మంచినీళ్ళిచ్చి పండుకోబెడ్తుంది. మరొకసారి ముగ్గురు పిల్లలు ఆకలిభరించలేక తిండిని దొంగలిస్తారు. హోటలుయజమాని పిల్లలచేతులు గరిటెతో కాలుస్తాడు. పిల్లలను దండించేందుకు ఎంతో కోపంతోవచ్చిన తల్లి, పిల్లల స్థితిచూచి బావురుమంటుంది. ఈ సన్నివేశాలు చిత్రాన్ని పతాకస్థాయికి తీసుకపోయ్యాయి.

ఒక ధనవంతుల అమ్మాయి అంత పేద అయ్యేందుకు జరిగిన సంఘటనలు చూచిన తర్వాత కొన్నిసందేహాలు కలుగకపోలేదు. శారద (ధనవంతుల పిల్ల) తండ్రి, చక్కెర ఫ్యాక్టరీలో భాగం వదులుకొని తనకు రావలసిన సొమ్ము రాబట్టుకోవడంలో అంత నిర్లక్ష్యంగావుండటం సహజంగా లేదు. అతను చాలాజాగ్రత్తమనిషి. ఎలాఅంటే, అతను తనయింటి పంచి బైటవెళ్ళేప్పుడు, "ఇన్-అవుట్"- బోర్డు తానే స్వయంగా మారుస్తాడు. తనకు సంబంధించినంత వరకు అంతా ఖచ్చితంగా వుండాలంటాడు. అలాంటివ్యక్తి, లక్షలతోకూడిన తన బతుకు విషయం ఒక పనికిమాలిన వకీలుకు అప్పగించి, అందులోనూ తాళి తెల్లకాగితంపై సంతకంచేసియిచ్చి, తానేమీ పట్టించుకోకుండా వుంటాడా?

శారద ధనవంతురాలుగా వున్నప్పుడు, హరనాథ్ ప్రేమిస్తాడు. అతన్ని పెండ్లి కూడా చేసుకోవా లనుకుంటుంది. అమె నిరుపేదకాగానే హరనాథ్ పెండ్లికి నిరాకరిస్తాడు. అతనిముందే, అమె తనకు ఆశ్రయమిచ్చిన మిల్లుకార్మికుడు కోటీశ్వరావును వివాహమాడ నిర్ణయించుకుంటుంది. ఇలా చెయ్యటంవల్ల హరనాథ్ ప్రేమకు శారదప్రేమకు తేడాయే కనిపించలేదు. ఇద్దరిప్రేమ కాగితపువువ్వులా అయిపోయింది. హరనాథ్‌పై ప్రతీకారంతో అలా చేసిందనుకుందాము. కాని మరుక్షణంలోనే, అమె తలదాచుకునేందుకు అలాచేసినట్లు సంభాషణల్లో చెప్పబడుతుంది. తలదాచుకునేందుకు తన ప్రాణస్నేహితురాలు కాంచన చోటు కల్పించి వుండవచ్చు. కాని కాంచన తండ్రి అభ్యంతర పెట్టాడు. అంతమాత్రంతో ఒక ప్రాణస్నేహితురాలు విషయంలో కాంచన తనప్రయత్నం విరమించటం బాగులేదు. కేవలం శారదను నిరుపేదగా చూపేందుకు చేసిన ప్రయత్నంవల్ల యిలాంటిలోపాలకు చిత్రంలో స్థానందిక్కింది.

కాంచన, శారదబిడ్డకు బంగారు వుగ్గగిన్నె బహూకరిస్తుంది. అది శారద యింట్లోనే వుంటుంది. బిడ్డలు తిండికి నానాబాధలు పడుతుంటే ఆ బంగారు వుగ్గగిన్నెనుఅమ్మి బిడ్డల ఆకలి కొంత తీర్చవచ్చుగదా!

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఒక కనువిప్పు!

'మనుషులు మారాలి' విరామసమయం వరకూ విసుగ్గావుంది. లక్ష్మీపతులు, వాళ్ళలాటాల గొడవలు, పార్కుల్లో కాలక్షేపం చేసే స్టూడెంట్సనబడేవారి కోతి గెంతులు, అనవసరమైన పాత్రల అవ 'హాస్యాల'కు దించి ఏమిలేదు.

గిరిలో విజయ ఏం చూచి ప్రేమించింది? కాలక్షేపం కోసం, కాలేజిలో చదువుతోంది కాబట్టి ప్రేమించిందని కాబోలు! గిరిని అవమానించేందుకే

'అరుణ్'

సూర్యాన్ని వివాహమాడేందుకు సిద్ధపడిన విజయను, సూర్యం అది కథకుడు యిష్టమైనట్లు గంగెద్దులా తలవూపి పెళ్ళాడానికంగీకరిస్తాడు. అమె అంటే అతడికలాంటి ఉద్దేశంవున్నట్లు మనకనిపించదు. అమె గిరిని ప్రేమించిన విషయం తెలిసికూడా, తెలిసినట్లు ప్రవర్తించడు. అమెను ఉద్ధరించాలన్న అభిప్రాయం కూడ కలగని నిరహంకారి, ఉదారుడు అయితే సూర్యానికి నా 'హాట్సాఫ్'. పిక్నిక్‌లు, సరదాలతో కాలంగడిపే విజయ దరిద్రుడయిన సూర్యంతో గడపటానికి మానసికంగా కూడా సిద్ధపడదే మహా యిల్లాలు! అతడిని పెళ్ళాడ్డానికి అమె తీసుకున్న నిర్ణయం తొందరపాటు కావచ్చు కాని పొరపాటుకాదని సమర్థించు కోవటం-కూడా ఒక అత్మవిశ్వాసంలేని గ్రాడ్యుయేట్-అవివేకి-ఆవేశపరురాలు - అగ్పిస్తుంది. కేవలం తన సంరక్షణ కోసం సూర్యాన్ని పెళ్ళాడాలా? అతడి యింట్లో వుంటూ వుద్యోగంకోసం ప్రయత్నించినట్లు చూపించి — కొంతకాలం తర్వాత సూర్యం కోరికపై పెళ్ళాడివుంటే బావుండేది.

"విరామం తర్వాత చిత్రం భారంగా, కొంచెం హృదయ విదారకంగావుంది. తల్లి తనబిడ్డల్ని చంపుకోవలసి రావటం, అందుకు కారణమైన పైశాచిక శక్తుల ప్రభావం తెల్సుకొంటే మన సమాజ వర్గ విభజనలు అర్థమవుతాయి. పెట్టుబడిదారులకు, కార్మికుల మధ్య వర్గ పోరాటాన్ని చిత్రీకరించిన తీరు ప్రశంసనీయంగావుంది. కాని కార్మికుల పోరాటంలో సుత్తికొడవలి పతాకం, ఇంక్విలాబ్ జిందాబాద్ నినాదాలు విమర్శనీయం. ఏమైనా డబ్బుతో కొనుక్కోగల సుఖాల వత్తుళ్ళో, కళ్ళుమూసుకుపోయిన ధనికవర్గానికి, ఈ చిత్రం ఒక కనువిప్పు.

అనూరాధ ప్రొడక్షన్స్‌వారి చిత్ర ప్రారంభోత్సవ సందర్భంలో – ఎడమనుండి వరుసగా – కె యస్. రెడ్డి, వెంకటరత్నం, వి. మధుసూదనరావు, పి. సి. రెడ్డి (డైరెక్టరు), ఎమ్. వి. ప్రభాకరరెడ్డి, విజయనిర్మల, కృష్ణ.

ప్రశ్నోత్తరావళి

బి. శ్రీదేవి

ప్ర: 'బుద్ధిమంతుడు' లో గోపి గోపురం పైని కలశం ఎత్తిపెట్టినపుడు, ప్రజలు అది దేవుని మహిమగాతలచి జయజయ నాదాలు చేస్తారు. లోపలవున్న మాధవయ్య అదివిని దేవుడే మహిమ చేశాడనినమ్మి యువకులకు వస్తాడు. ఆ రావటం సహజంగా అయితే ప్రజలంతా నిలబడివున్న చోటుకు రానూవచ్చి పైకిచూడాలి. అలాకాక ప్రజలంతా అలయం ముందుండగా అతను ఎవరూ లేని వెనుకవైపుకి ఎందుకు వెళ్ళినట్లు?

జ: నిజమోకాదో నిర్ధారణ చేసుకోడానికి రద్దీలేనిచోటుకు వెళ్లాడు. అబద్ధమైతే ప్రజలు బ్రతకనిస్తారో లేదోననేభయం.

ఎన్. మురళీకృష్ణ — కనిగిరి

ప్ర: ప్రస్తుతం అభివృద్ధిలోకి వస్తున్న సినీనటుడు ఎవరండీ?

జ: కృష్ణ.

అజయ్‌బాబు — కోవూరు

ప్ర: అసోసియేట్, అసిస్టెంట్ దర్శకులలో ఎవరికి ఎక్కువహోదా? ఒక్కొక్కరికి ఒకసినిమా కెంత యిస్తారు? దర్శకునికి వీళ్ల పర్మినెంటుగా వుంటారా? లేక సంస్థలకే వుంటారా? సినీదర్శకునికి సుమారు ఒకపిక్చరుకు ఎంతయిస్తారు?

జ: అసోసియేట్ హోదా పెద్దది. మూడంకెల్లో యిచ్చేవారు వున్నారు. రెండంకెల్లోనే అసోసియేట్ పిసుదు గల్చిన వారూ వున్నారు. పర్మనెంట్ విషయం అంటారా- అది ఆయావ్యక్తులను అనురించేవారి బట్టి వుంటుంది

ఇ. సులోచనరాణి — కావలి

ప్ర: తెలుగు సినిమా ఫీల్డు మొత్తంమీద ఒక సినిమాలో నటించినందుకు ఎక్కువ డబ్బు తీసుకునేది ఎవరు? మీరు యింకంటాక్సు ఆఫీసుకు సంబంధించినవారా- లాంటి ఎదురు ప్రశ్నలు వెయ్యకుండా తప్పక సమాధానం చెప్పగలరని ప్రార్థిస్తున్నాను.

జ: తెలుగులో యిప్పుడు నాగేశ్వరరావు.

ఎ. సుధాకరరావు — గూడలి

ప్ర: సినిమాలలో ఒకేయాక్టరు ద్విపాత్రాభినయం నటించి 'యాక్ట్' చేస్తుంటారు కదా! అది ఎలా సాధ్యమవుతుందంటారు?

జ: అది ట్రిక్‌ఫొటోగ్రఫితో వీలవుతుంది. దీన్ని వివరించాలంటే చాలా పేజీలు పడ్తుంది. వివరాలు తెలుసుకుంటే ద్విపాత్రాభినయంలో వుండే త్రిల్ పోతుంది.

బాలసుబ్రహ్మణ్యం — సూళ్ళూరుపేట

ప్ర: ....నాగేశ్వరరావుగారి ఉపన్యాసములో కళను అభివృద్ధిలోకి తెమ్మని ఎన్. టి. ఆర్. ఉపన్యాసములో సంఘాలు అభివృద్ధిలోకి తేవాలని, అభిమానులను ప్రోత్సహించుతూ వున్నారు. వాళ్ళ ఉద్దేశ్యాలు ఏమిటో తెలుపగలరా?

జ: వాళ్ళ ఉపన్యాసాలు విన్నాకూడా యింకా మీకు సందేహం వదల్లేదా?

ఎస్. కె. అజీజ్‌బాషా — బాపట్ల

ప్ర: శంకరరెడ్డిగారు ఎ. ఎన్. ఆర్. తో 'రహస్యం'తీసి పూర్తిగా దెబ్బతిన్నారు. మరలా వారు కోలుకోవాలంటే ఎన్. టి. ఆర్. తో ఒక చిన్న జానపదచిత్రం తీస్తే బావుంటుందేమో? మీరేమంటారు,

జ: 'అగ్గివీరుడు' తర్వాత ఆ గ్యారంటీ కూడా పోయిందే?

జి. ఆర్. రామకృష్ణ — కావలి

ప్ర: నా అభిమాననటులగు ఎస్. వి. రంగారావు, గుమ్మడిగార్లు నటించిన మొదటి చిత్రములుఏవి?

జ: రంగారావు మొదటిచిత్రం 'వరూధిని' గుమ్మడి చిత్రం 'అదృష్టదీపుడు'.

ఎ. మనోహరరెడ్డి — మనుబోలు

ప్ర: ఎ. నాగేశ్వరరావు ఏ చిత్రములోనైనా దర్శకత్వం వహించారా? లేదా? ఆ చిత్రముపేరేమి?

జ: ప్రత్యక్షంగా-లేదు.

పి. శారదాదేవి — కావలి

ప్ర: ప్రస్తుతం మన చిత్రాలలో స్త్రీలనే ఎక్కువ సెక్సురూపాలలో చూపిస్తారు

ప్రశ్నోత్తరాలు

పాఠకుల ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపండి
కొలను బ్రహ్మానందరావు,
7–నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
టి. నగర్, మద్రాసు-17.

కాని పురుషులకూడా అలాగే సెక్సు దుస్తులువేసి చూపిస్తుంటే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. మరి మీ అభిప్రాయం చెబుతారా?

—కొరవ 11 వ పేజీలో

జమ్మివారి **లివర్‌క్యూర్**
పిల్లల లివర్, స్ప్లీన్ వ్యాధులకు

మా డాక్టరు ప్రతినెలా వచ్చెదరు.

ప్రదేశం:	తేది:	సమయం; పగలు:	అడ్రసు:
నెల్లూరు	4	9 నుండి 12 వరకు	అజంతా హోటల్ - ట్రంకురోడ్డు.
తిరుపతి	5	9 నుండి 12 వరకు; 3 నుండి 5 వరకు	భీమాస్ హోటల్ అన్నెక్సీ - లాడ్జింగు సెక్షన్.
చిత్తూరు	6	9 నుండి 12 వరకు	న్యూ అలంకార్ లాడ్జి - హైరోడ్డు.
చీరాల	13	9 నుండి 12 వరకు	రాజమహల్ లాడ్జి - రైల్వేస్టేషన్‌వద్ద.
గుంటూరు	14	9 నుండి 12 వరకు	ది మెడికల్ స్టోర్సు - కొత్తపేట.
తెనాలి	15	9 నుండి 12 వరకు	కన్యకాపరమేశ్వరీ సత్రము.
రాజమండ్రి	16	9 నుండి 12 వరకు; 2 నుండి 4 వరకు	ఈశ్వరదాస్ అండ్ కో, యిన్నీస్‌పేట.

జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్సు
1–8–522/18. ఎ. చిక్కడపల్లి (స్వరాజ్‌హోటల్ వెనుక)
హైదరాబాద్–20. (ఆం. ప్ర.)

ఫెర్గూసన్ ట్రాక్టరు

ఆగస్టు 1962-లో దక్షిణపు కాలిన మంచి కండిషనులో యుండే ఫెర్గూసన్ ట్రాక్టరు కావలసినవారు

పొన్నలూరు చెంగారెడ్డి,

గూడూరుకు

వారి అడ్రసు పంపవచ్చును.

IN THE COURT OF THE DISTRICT MUNSIF MADANAPALLE

S. C. No. 26 of 1964

R. E. P. No. 187 of 1969

Bhaskara Viswanathamaiah —Decree Holder

Bathula Venkata Subbanna —Judgment Debtor

The following properties will be sold on 16—12—1969 at Court House between 11 a. m. to 5-00 P. m.

Land situated at Rangasamudram of Madanapalle taluk; Madanapalle S. R O.

1. Sircar Dry D. No. 1393 Ac. 9—46 cents = 3-82 H.
2. Sircar Dry D. No. 1405/2 Ac. 2—63 cents = 1-064 H.

⅓th share joint in items 1 and 2 including wells etc.,

—D. Hr's. Value Rs. 500/-

No encumbarances are found.

—S. SATYANARAYANA, Advocate for D. H.

ప్రొద్దుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 176 of 1969.

గొంట్లా వెంకటసుబ్బయ్య & కంపెని రెప్రజెంటెడ్-బై-మేనేజింగ్ పార్టనరు గొంట్లా వెంకటసుబ్బయ్య —వాది.

చిర్లచర్ల చిన్నవెంకటసుబ్బయ్య ... —ప్రతివాది.

వాది, ప్రతివాదిపైన లావాదేవీలబట్టి రూ. 1041-88 లకు దావా దాఖలుచేసి యుంచున్నాడు. ప్రతివాదికి ఆక్షేపణలు వున్నయెడల పై కోర్టులో 12-11-1969 తేదిన పగలు 10 గంటలకు హాజరై మనవి చేసుకోవలెను.

—యం. ఉదయకుమార్, వాది అడ్వకేటు.

బాపట్ల సబ్ కోర్టులో

O. S. No. 10 of 1957.

E. P. No. 118 of 1969.

గడ్డం రామకోటేశ్వరరావు ... —డిక్రీహోల్డరువాది.

గుంటూరుజిల్లా అఫిషియల్ రిసీవరుగారు, గుంటూరు —జెడ్జిమెంటు డెట్టరు.

(బాపట్ల సబ్ కోర్టు ఫైలు ఇ. పి. నెం. 6/62 దరఖాస్తు రిసీవరు)

గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు, బాపట్ల తాలూకా, కాకుమాను సబ్ డిస్ట్రిక్టులో చేరిన, కాకుమాను గ్రామం తాలూకు యిన్‌సాల్వెంటు అయిన లేటు గడ్డం రామేశ్వరరావు తాకట్టుగా ఉంచినట్టిన్నీ యీలము కావలసిన స్థిరాస్తి వివరము:-

(1) డి॥ నె 188/1A రు, య 0-05 ట్లు
(2) డి॥ నె 188/B రు, య 3-08 ట్లు
(3) డి॥ నె 193/3 రు, య 2-98 ట్లు
(4) డి॥ నె 211 రు, య 1-96 ట్లు
(5) డి॥ నె 171/3 రు, య 1-88 ట్లు

—కల్లు:- య 9-35 ట్లు
3-78 హెక్టార్లు

వేలము వాయిదా 8-12-69 తేది.

—దేశిరాజు కృష్ణయ్య, డిక్రీహోల్డరువాది అడ్వకేటు.

భాగవత పాఠపరిశోధనము - 'ముత్తోవ' పద చర్చ

వికటవాదాలు, విరస ప్రసంగాలు

శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి

(గతసంచిక తరువాయి)

ఇక నాగరాజుగారు 'ముత్తోవ' శబ్దమును కల్పించిన తీరు:-

ఆ శాస్త్రముప్రకారము అవ్వ- 'ఒవ్వ' యగుననియు, ఒవ్వ- 'ఓవ' యగుననియు, 'ముత్త+ఓవ=ముత్తోవ' యగు ననియు, కాబట్టి 'ముత్తోవ'- వ్యాకరణసమ్మతమే ననియు వారి తీర్మానము.

అవ్వ, 'ఒవ్వ' అగునా?

అఆలకు- ఒఓలు ఆదేశమగుట శాస్త్ర సమ్మత మగుటయు, 'అర్పణ'- 'ఒప్పన' మైనట్లు, అవ్వ- 'ఒవ్వ' అయిన దనియు వా రన్న మాట.

అది ఆదేశలక్షణము తెలియక అన్న మాట. ఆ లక్షణ మెట్టి దనగా: కొన్ని సంస్కృతశబ్దములు, వికృతిని పొంది తెనుగులోనికి వచ్చునపుడు, ఆ శబ్దముల ప్రథమాక్షరములైన అ ఆ లకు- ఒ ఓ లు ఆదేశ మగుచుండును.

'అర్పణ' సంస్కృతశబ్దము. కావున, వికృతిలో, అందలి 'అ' కు- 'ఒ' ఆదేశమై, 'ఒప్పన' మైనది. 'అవ్వ' సంస్కృత శబ్దముకాదు; అంబాశబ్దభవము. కనుక, వికృతి వికృతిలోని 'అ' కు, 'ఒ'- ఆదేశ మగుట శాస్త్రవిహితము కాదు. కాబట్టి, "అవ్వ-ఒవ్వ అగును" అనుట శాస్త్రవిరుద్ధము.

ఇండివారికి ప్రకృతి వికృతి భేదమూ, ఆ అఆలకు-ఒఓలు ఆదేశమగు విధమూ- రెండునుతెలియ వన్నది ఇక్కడ గమనింపవలసిన విషయము.

అవ్వ ఒవ్వ యగును; అమ్మ, ఒమ్మ యగును; అయ్య, ఒయ్య యగును-అనుట హాస్యాస్పదమైన విచిత్ర పాండిత్యము.

అవ్వను 'ఒవ్వ'అను వాడుక ఇండి పండితుల కుటుంబమున కలదేమోగాని, దేశములో ఎక్కడను లేదు. భాషోత్పత్తి శాస్త్రము, అవ్వ 'ఒవ్వ' యగునని చెప్ప లేదు. బాలవ్యాకరణము, అవ్వ 'అవ' అగునన్నదిగాని, 'ఒవ్వ' అగుననలేదు. (ప్ర.వి.) 'ఒవ్వ=అవ్వ' అని యే నిఘంటువును చెప్పలేదు. కనుక, "అవ్వ-ఒవ్వయగును" అన్నది నిరాధారవు మాట.

అవ్వ 'ఒవ్వ' అగుటయే కల్లగనుక, ఒవ్వ-'ఓవ' అగుటయు, 'ముత్త+ఓవ= ముత్తోవ' అగుటయు హుళిక్కి. కాబట్టి "ముత్తోవ-వ్యాకరణ సమ్మతమే"-అన్న ఇండివారి సిద్ధాంతములో నిజము నిండు సున్న. కాదుకాదు; ఇండిసున్న. కాబట్టి వారి సిద్ధాంతము రద్దు.

మొదట, "ముత్తోవ-యెందుకు కాగూడదు?" అన్నారు. తరువాత, "ముత్తోవ కూడా కావచ్చును గదా! అని నా మనవి" అన్నారు. ఆ తరువాత- "నిఘంటువు చెప్పకపోతే యేమి? ముత్తోవ- శబ్దము వుండగూడదా?" అన్నారు. అటు తరువాత- "ముత్తోవకూడా ఆ ప్రయోగము లోనే వున్న" దన్నారు. పిమ్మట, "Phylology ప్రకారము-అవ్వ, ఓవ- అగును; ముత్త+ఓవ=ముత్తోవ- అగు" నన్నారు. ఎందుకు వచ్చునతిప్పలివి? "వివేక భ్రష్టానాం భవతి వినిపాత శ్శతముఖః."

5 'PHYLOLOGY'

"ఉన్న కర్మకు తోడు ఉపాకర్మ ఒకటి" అన్నట్లు, ముత్తోవ-తప్పు సిద్ధాంతములో, ఫైలాలజీ- అను ఆంగ్ల శబ్దమును,- Phylology-అని వ్రాసి మరి యొకతప్పు చేశారు. వారి వ్రాతలో స్పెల్లింగ్ తప్పు. ఆ పదము నిఘంటువులో, పి హెచ్ ఐ గా వున్నదిగాని, పి హెచ్ వైగా లేదు. కాబట్టి అవ్రాత ప్రాయోదికము.

వా రా ప్రమాదమునైనను ఒప్పుకొం దురో? పి హెచ్ వైగా మాత్ర మెందు కుండగూడదు? నిఘంటువులో లేనంత మాత్రాన, అది అపశబ్దమగునా? అని తమ వెనుకటిపాటే పాడుదురో!

6 'ముత్తవ పులగము'

"ఆమాయిత్వము నకు రూపాంతర ముగా ఓమాయిత్వము వ్యవహారములో నున్నది. ఇందుచేతనే ముత్తవపులగము అను మాటకు-ముత్తోవ, ముత్తువ అను మాటలు రూపాంతరములుగా నిఘంటువుల కెక్కినవి" అని వారి ఇంకొకవ్రాత.

'ముత్తవపులగము' అనునది దిబ్బాము దవుదెబ్బ పేరు. 'ఆపేరులోని 'ముత్తవ' వ్యవహారములో, ముత్తొవ- ముత్తువ- అయినప్పుడు, అసలు 'ముత్తవ' ముత్తోవ- ఎందుకు కాగూడదు?" అంటారు ఇండి వారు.

అది 'దింపుడుకళ్లం ఆశ' గా అన్న మాట. కాకపోతే, నా తొలివిమర్శలోనే దబ్బిన ముత్తోవశబ్దము, వారి ఆమాటతో మళ్ళీ బ్రతుకునా! అది యొక అడియాస.

ఆ ముత్తవకు రూపాంతరములుచెప్పిన నిఘంటువులు, ఈ ముత్తవకు రూపాంతరముగా 'ముత్తోవ'ను చెప్పలేదు. భాషా పరిణామ తత్త్వజ్ఞానములేని బాలకునివలె- "ఆ శబ్దము మారినప్పుడు, ఈ శబ్ద మెందుకు మారకూడదు?" అని పండితులనుట భావ్యముకాదు. అది యట్లుండగా, ఇంతకుముందు "ముత్తోవ వ్యాకరణ సమ్మతరూపమే" అన్నవారు, ఇప్పుడు,- "వ్యవహారములో అరూప మెందు కేర్పడ గూడదు?" అనుట పూర్వాపరవిరుద్ధము. అమాట, వారికి ముత్తోవ- శబ్దము విషయమున, నిశ్చితమైన ఒక అభిప్రాయము లేదనుటకు నికరమైన నిదర్శనము..

ఎన్ని వక్రవాదములకు పాలుపడినను, "భక్తిలేపి రేఘనే న రోగశాంతిః" అన్నట్లు, వారికి ముత్తోవశబ్దము సిద్ధింప లేదని ఫలితాంశము.

'ముత్తోవ-ఈవు' అనవచ్చు నంటూ, వారు వ్రాసిన వ్రాత ఒకటి యున్నది. ముత్తోవ శబ్దమే లేనపుడు, నే నా వ్రాతకు బదులు వ్రాయవలసినపని యేమున్నది? అందువలన వ్రాయలేదు. వా రా శబ్దము కలదని నిరూపించినప్పుడు, నే నా వ్రాతకు బదులువ్రాయుదును.

7. 'తోడు నీడ'

"నీవే నా తోడునీడ నీవే సఖుడా"
(కృష్ణశతకము 2)

ఇందలి "నీవే నా తోడునీడ" అన్న మాటకు ఇండివారు-"నీవే నా తోడవు- నీడవు" అని విడదీసి అర్థము చెప్పారు.

నేను, "తోడునీడ" - ఒకటేమాట; దానిని విడదీయగూడదు"- అని తెలిపి, అందుకు ప్రమాణముగా, ప్రౌఢ్యమును- అందలి రామాభ్యుదయ ప్రయోగమును, శ. ర. మ- అందలి మనుచరిత్ర ప్రయోగమును చూపినాను.

వారు,-"ఆ నిఘంటువులనుండి ఒక్కొక్క ప్రయోగము చూపినారు (నా దగ్గరనున్న ప్రౌఢ్యములో ప్రయోగము లేదు) అంతేకదా! ప్రత్యేకముగా వాడగూడదని యెక్కడనున్నది?" అన్నారు.

అది వాదలక్షణ మెరిగినమాట కాదు. కారణములు వరుసగా మనవిచేస్తాను.

1. శబ్దార్థనిర్ణయ సందర్భమున, తగిన ప్రయోగము ఒక్కటి చూపినను, మరి నోరెత్తగూడదు. అది సద్వాద పద్ధతి. నేను రెండు నిఘంటువులను, రెండు ప్రయోగములను చూపినను, "తోడుమూస్తే పెదతలవాపోతా" నన్న సామెతగా, "రెండు ప్రయోగములు మాత్రమే చూపినా" రనుటయు, "అంతేకదా?" అని చప్పరించుటయు-అదేమి పద్ధతి?

II. వారిదగ్గరి ప్రౌఢ్యములో ప్రయోగము లేదట! లేకపోవు గాక. అదియొక మాటగా చెప్పకొనుట యెందుకు? నా దగ్గరి ప్రౌఢ్యములో వున్నది. ఆ ప్రయోగము పనికిరాదా? వారి ప్రతిలో ప్రయోగము లేకపోవుట, వారికి తెలియకపోవుట. వారి వాదమునకు సాధనములు కావు. కావున అది వ్యర్థ ప్రసంగము.

III. "తోడునీడ -అను మాటను విడదీసి అర్థము చెప్పగూడ" దని నేనంటే, వారు "ప్రత్యేకముగా వాడగూడదని యెక్కడనున్నది?" అని ప్రశ్నించారు. నామాట అర్థమునకు సంబంధించినది; వారి ప్రశ్న ప్రయోగమునకు సంబంధించినది. కాబట్టి అసంబద్ధము.

IV. "తోడు నీడయు నగుచుఁ గాపాడుఁ దరసి" (రామా. 5-248) అన్నచోట, 'తోడునీడ'ను విడదీసి, "తోడును, నీడయును- అని యర్థము చెప్పవచ్చును" అని వారి యింకొక మాట.

అది 'తోడునీడ'-శబ్దతత్వమేకాక, ఆ ప్రయోగతత్వము కూడా తెలియక అన్న మాట.

వారు 'నీడయుఁ' లోని 'యు' సముచ్చయార్థమున వాడబడినదను కొన్నారు. పొరపాటు. అదిపాదపూరణమున వాడబడినది. (ప్రౌఢ శబ్ద. 116) -కాబట్టి, 'తోడును, నీడయును' అని అర్థము చెప్పగూడదు. 'తోడునీడ- యగుచు' అనియే చెప్పవలెను.

వారికి, శబ్దజ్ఞానము అర్థజ్ఞానముకూడా అంతంతమాత్రమే అని స్పష్టమైనదిగదా!

'తోడునీడ' ఒకటేమాట యనుటకు మరిరెండు ప్రయోగము లిచ్చుచున్నాను.-

"ప్రబలానెప నీ కృప తోడు నీడ గా"
(రాధామాధవము. 2-39)

"తర్కించి చూచిన ధర్మసంపాదన
శీలావిశేషంబు తోడునీడ"
(వరాహ. 1-39)

ఈ ప్రయోగములతో నైనను, ఇండివారి ప్రయోగదాహశాంతి అగునో? కాదో? కాకపోతే, మరికొన్ని చూపింతును. ప్రయోగముల కేమి కొదవ? కాని, ప్రయోగము యొక్క ప్రయోజనమును గుర్తింపనేరని వారికి-ఎన్నిచూపినా ఒకటేకదా?

ఇండివారు తెలుగుదేశమున పుట్టిన తెలుగువారు. మరియు, పండితపట్టమును సంపాదించుకొని, తెలుగుపండితులుగా పనిచేయుచున్నవారు. అట్టివారికి 'తోడునీడ'అను తేటతెలుగుమాటకుగల సంప్రదాయార్థము తెలియకుండుట వింత.

"తెరఁ దోడునీడలై క్రీడింతు నవ్వాతుఁలు" (1-17) అను మనుచరిత్ర ప్రయోగమైనను పరిచితము కాకుండుట ఆశ్చర్యము.

సర్వజ్ఞ లెవ్వరును కారు. కాని, నిఘంటువులను, కవుల ప్రయోగములను చూపి చెప్పినను తెలుసుకొనక, వారు వికటవాదములకు దిగుటయు, విరస ప్రసంగములు చేయుటయు నిర్ఘూరము.

8, హాస్యాస్పద సమర్థనము

తోడునీడ-శబ్దమును 'తోడవు-నీడవు' అని విడదీయుట తప్పని నే నాక్షేపించిన పిదప, వారు ఆ తప్పును, ఈ క్రింది విధముగా సమర్థించుకొన యత్నించినారు.

"నీవే నా తోడు నీడవు - అనిగాని, ఇంకను చక్కగ మదిరి-నీవే నా తోడవు- నీడవు-అనిగాని ఉండవలసినక్కరలేదని నేను ఆక్షేపగర్భితముగా అన్నాను" అని వారి సమర్థనవ్రాత.

తోడవు-నీడవు- అని వారు విడదీయలేదట! అట్లుండనక్కరలే దన్నారట! అది ఆక్షేపగర్భితముగా నట! నిజమే నా? అబద్ధమాడినా అతికే ట్లుండవలె.

వా రా విధముగా విడదీసియుండకపోతే, "అట్లువిడదీయుట త"ప్పని నేను వారి నాక్షేపించుటయు,- "ప్రత్యేకముగా వాడగూడదని యెక్కడ నున్నది?- అని వారు నన్ను ప్రశ్నించుటయు ఎట్లు సంభవమైనది? వారి యీ వ్రాతలు చదివిన వారు నవ్వుతారుగాని నమ్ముతారా? చేసిన తప్పును కప్పిపుచ్చుటకు అబద్ధపువ్రాతలు వ్రాయుట మరియొకతప్పు చేయుట అగునే గాని, అది సమర్థన మగునా?

వారి యీ సమర్థన మెట్టున్న దనగా: రేచీకటి అల్లు డొకడు కానకపోయి పాతరలోపడి, బావమరదివచ్చి- "అయ్యో బావా! పాతరలోపడ్డావా?" అనగా, అతడు- "నేను పడలేదోయ్! ఈపాతర యేమాత్రము లోతున్నదో చూతామని దిగినా"నన్నాడట! అట్లున్నది ఇండివారి సమర్థనము. హాస్యాస్పదము కాదా?

ఈ 'తోడునీడ' విషయమున వారు చేసిన అధిక ప్రసంగములు చాలకలవు. రెంటుమాత్రమే ఉదహరించుచున్నాను.

9. 'సిగపట్లగోత్రప్రవర,' 'దాటుకొనజూచినారు.'

"తోడునీడ-అన్నమాటకు-'తోడవు- నీడవు' అని అర్థముచెప్పినారు- అని నన్ను తప్పుపట్టి, చెప్పవలసినసమాధాన మేమో చెప్పక, సిగపట్లగోత్రప్రవరతో ముగించినారు" అని ఒకమాట.

"నీవు తోడునీడవు-అనవలెనా? నీవు తోడునీడ- అనవచ్చునా? నీవు పతివి, గతివి- అనవలెనా? నీవు పతి, గతి- అనవచ్చునా? వీటికి శాస్త్రిగారు సమాధానము చెప్పవలసినది. వారికి విషయము స్పష్టము తెలియదు. అందువలన దాటుకొన జూచినారు" అని ఇంకొకమాట.

వారి అనభిజ్ఞతామూలకములైన సిరపాకే-ములకు ఎన్నిటికని సమాధానములు చెప్పను? చెప్పి చెప్పి విసుగెత్తియు తోడు నీడనుగురించి చెప్పినదానికట్టి వారే తెలుసుకొందురన్న భావముతోను నే నప్పుడు చెప్పలేదు. వారు, అది 'దాటుకొనజూచుట' గా ప్రలాపించినారుగనుక, ఇప్పుడు చెప్పుచున్నాను.

'నీవు తోడునీడవు'- అనగూడదు. 'నీవు తోడునీడ'- అనియు ననగూడదు. తెలుగుకర్త అన్నట్లు,- 'నీవే నా తోడునీడ' అనవలె. కాని, 'నీవే నాయొక్క తోడు నీడవు' అనిగాని, 'నీవే నాయొక్క

—కావ 11 వ పేజీలో

శివారెడ్డి పద్యాలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ మహాసభ

ఆహ్వానపై పొయ్యి ఆంధ్రప్రదేశ్ జి
ల్లాకృవాన్ని గూర్చి వొకటిరెండు
పద్యములను వ్రాసి పరిమంధికి .ఎ.వ
మక్నీ తిరగవేస్త మనవిచేస్త.

తిరగవేసినమ్మగారి యాధ్వర్యంలో
తిల్లకతలేరు కళ్ళముందు
హైకుముందుకిలిచి మాట్లాడి తెండే.దా
పెద్దపెద్ద కవులు రత్తిరన్స.

అంతులేనిప్రేమ ఆంధ్రప్రదేశంపై,
కాంతకాస్తి అశోకవనమంటే
పొల్లాబడ్డదొర్సి నెల్లూరు జనమంత
పిల్లజెల్ల పోలు గొల్లుమంది.

జుర్రిలేనిపైన కూర్చుండబెట్టారు
కవుల నేను కట్టకడపటిచ్చి,
అలదినారు గంధ మానన్న వేళమ్ము
పల్లెటూరికలికి వరవశమ్ము.

పెద్దలేసినావు గద్దెనెక్కించావు
వేలమొత్తులమొ యిచ్చినంపినావు
నన్ను రింతవార నంబంధజనాలు!
నిన్ను వొకరకంగ నిందునకలా.

అద్దియొజ్జరంగు కొద్దిగా సెంటేసి
కేసిపువ్వులాగ చేతికిస్తె
ముక్కుదాకబెట్టి మూచ్చూళ, దేహాన్ని
మలచిపోయిన యింకా మత్తౌదల్ల.

కవ్వుకోను బాల, కాపీనమునకు జెట్టి
యొక్కవైంది పెద్దదిక్కు పాంట్లా
కప్పినాడు తెల్పి కాదన్న యానన్న?
పూరుకోర పాదవు పుద్యమమ్ము!

మంచిపెద్దల్లు, మర్యాదయిాబిల్ల
రమ్మనంచు బాబు రాయబిల్ల
పేదబిల్ల గోనుబెగ్గట్టుకొనొన
లేటి కవులు? మాకు ఎగ్గ సిగ్గ!

వట్టుబట్టి ఆంధ్ర పొట్టి శ్రీరామయ్య
యిచ్చినాడు మాకు, కొచ్చివులా
రాలె తన్నుకొంచు ఎట్లాలా బకసాగి
నాము మేము త.డ! నాటనుండి!

ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ఆత్మార్పణము చేసి
అమరజీవి వైతివయ్య నీకు
యింక దీపొల్ల యిదిపూడిపోతేమి?
వుంటెయేమి? మాటకంటస్వామి.

పదుల నూర్లకొలది పద్యాలు రాయొచ్చు
మెచ్చుకొందవచ్చు గావ్వనకల,
పాడు బలలు దగ్గ ప్రాణాలు దీస్తుంది
తిరిగివస్త సెంవుతీసుకుంట.

డాక్టర్ చంద్రశేఖరం

చెప్పవలదినాను యెవ్వరో పీకాల
మందా కీర్తిశేషుడైన గాంధి
స్వాభవమంది తిరిగి వ్యాఖ్యాతమయ్యాడు
టౌనుహాల్లో మొన్న నేను జూచ.

తల్లి యిందిరమ్మ!

తల్లి యిందిరమ్మ! తలవంపు యిండ్యాకు
వట్టిబట్టకమ్మ వరుపలొద్ది
దాటుమాటచేరి చన్పట్టు గొడతారు
పాటివారు సెపితె మాటవినవు!

కావలిస్తె నీవు కాంగ్రేసు పెళిచేటు
తమ్ము కొండి, దాన్లో తప్పలేదు
పార్టి చెల్బదింటె పదిపోతె కాంగ్రేసు
కప్పుమీద అప్పం నీ స్వరాజ్యం!

రైతులోకం

(4 వ పేజీకొరవ)

చిలగడ దుంపలను నిల్వచేయవచ్చు

ఆహారధాన్యాల వలెనే చిలగడదుంపలనూ (గెనుసుగడ్డ) నిల్వచేయవచ్చునని ప్రయోగాలు తెలిపాయి. చిలగడ దుంపలను కొబ్బరివలె కోరిగాని, పిండిగాచేసిగాని నిల్వచేయవచ్చును.

ముందు దుంపలను మట్టిలేకుండా నీటితో కడగాలి. ఇందుకొరకు బాగా ఉన్న దుంపలనే ఎన్నుకోవాలి. కడిగినాక దుంపలమీద చెక్కను తీసివేయాలి అప్పుడే తెల్లటి దుంపలను కోరుడుపీటమీదవుంచి కోరాలి.

అయితే యిట్లా కోరిన దుంపముక్కలు గాలికి నల్లబారుతాయి. కనుక కోరుడుపీట క్రింద గిన్నెలో నీళ్ళుంచి, అనీళ్ళలో ఈముక్కలను పడవెయ్యాలి. ఈ నీటికి ఒక చిటికెడు సోడియం హైడ్రోసల్ఫేటును కలిపితే ఈ ముక్కలు రంగు చూడడానికి బాగుంటుంది. ఈ ముక్కలనుండి నీటిని పిండి వేసి, ఎండబెట్టాలి.

వాటినట్లాగేగాని, పిండిగాదంచిగాని నిల్వ చేసుకొనవచ్చును. -[ఎఫ్.ఐ యు]

భక్తితత్వం

(4 వ పేజీకొరవ)

స్వైరవిహారము చేస్తున్నది. మహాత్ముడు మనకు బోధించిన సత్యాహింస సిద్ధాంతాలు పూర్తిగా మరచిపోయినాము. బహుశా మనము స్వపరిపాలనకు తగిన యోగ్యత కోల్పోయినామేమో అనిపిస్తున్నది. శీలముతప్పి దుష్టశక్తులు తాండవమాడుతున్న మనజాతికి నైతిక పునరుద్ధరణ ప్రథమ చికిత్స.

సద్గురు కేశవదాస్ జీ వంటి నిర్మల భక్తులు, అట్టి నైతిక విప్లవమునుసాధించి మన సమాజమునకు పునరుజ్జీవము కల్పించగలరని నాబోటి విశ్వాసము.

కేశవదాస్ గారిని నెల్లూరుకు తీసుకొచ్చి నెల్లూరు పౌరులకు వారి బోధలు వినే భాగ్యము కల్గించిన పోస్టల్ సూపరింటెండెంటు కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోవడం వుచితం.

ప్రశ్నోత్తరావళి

(8 వ పేజీ కొరవ)

జ: కన్నడ చిత్రాల్లో చూపిస్తున్నారు కాదా?

ప్ర: కొన్ని చిత్రాలు చూస్తుంటే ఆ చిత్రాలలో "ముద్దుల" తక్కువవనిపిస్తుంది. కానీ ఆ చిత్రాలలో ఆ ముద్దు కూడా ప్రవేశపెడితే బాగుంటుందని నా వుద్దేశ్యం. మరి మీ.......?

జ: అదెక్కడ మీకే అభ్యంతరం లేకపోగా, నా కెందుకు?

వెంకటేశ్వర్లు బుచ్చిరెడ్డిపాళెం

ప్ర: ప్రముఖ హాస్యనటుడు రాజబాబు చిత్రం తీస్తారు విన్నాను. నిజమేనా?

జ: నిజమే. వివరాలు మీలువెంట చెప్తాను.

కె. రాధాకృష్ణారెడ్డి కల్లూరుపల్లె

ప్ర: మనము నిత్యవచనములలో బావూజీ, నెహ్రూజీ, శాస్త్రీజీ, గురూజీ అని మనం వాడుకొనుచుంటాముకదా. అసలు "జీ" అంటే అర్థము ఏమిటో వివరించెదరు ప్రార్థన.

జ: 'జీ' అంటే 'అండీ' అనే గౌరవపదం.

ఎం. డి. ఖాదర్ హుస్సేన్ కావలి

ప్ర: "ఉత్తమ - సందేశాత్మక-ప్రయోగాత్మక చిత్రాలు ప్రేక్షకులకు నిర్మాతలు అందివ్వాలి" అంటూ కొందరు ప్రముఖ నిర్మాతలు వాపోతూ వున్నారుకదా..! చిత్రాలు చూసి ఉత్తములయ్యే వారు నూటికి ఒక్కరైనా వుంటారా?

జ: బాగుపడకపోయినా, చెడిపోయేవారు మాత్రం వుంటారు.

ప్ర: నేడు గంటకో చిత్రం రిలీజ్ అవుతుంటే వాటిని వదిలేసి, కొంతమంది జర్నలిస్టులు వ్యక్తిగత విషయాలను (నటీనటుల) విమర్శిస్తున్నారు. కారణం?

జ: వాళ్ళను గురించి రాస్తుంటేనే మీరు చదువుతుంటారు.

ప్ర: నేడు సినీ వాల్ పోస్టర్లపై దండయాత్ర జరుగుతున్న అభిమాన సం(సంఘ రూపంలో) మొట్టమొదట 'అభిమాన ప్రాణికోటియులే'తో ప్రారంభమైందా? లేక ప్రేక్షకాభిమానులతోనా?

జ: ప్రేక్షకులతోనే.

ప్ర: 'మనుషులు మారాలి'చూసైనా ఆంధ్ర ప్రేక్షకులు శారదను గుర్తిస్తారా?

జ: శారదను గుర్తించారు కాబట్టే-యిప్పుడామె చాలా 'డిమాండ్' చేస్తోంది.

దస్తగిర్ రెడ్డి కావలి

ప్ర: శ్రీమతి అంజలీదేవి ప్రస్తుతం సినిమా తెరపై కనబడుటలేదు. కారణం?

జ: స్వంత చిత్ర నిర్మాణంలో వుంది. అయినా విడుదలయే చిత్రాలున్నాయి లెండి.

షరీఫ్ నాయుడు కావలి

ప్ర: శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వర రావు గారు నటించిన చిత్రాలసంఖ్య ఎక్కువా? లేక శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారు నటించిన చిత్రాల సంఖ్య ఎక్కువా? సాంఘికచిత్రాలలో ఎవరు బాగుగా నటించగలరో?

జ: ఇలాంటి ప్రశ్నలకు సమాధానా లివ్వటం నా కిష్టంలేదు. వీటితోనే అభిమాన సంఘంవారు తగాదాలకు దిగుతున్నారు.

మనుషులుమారాలి

(8 వ పేజీకొరవ)

ఇలాంటి లోపాలను మరచిపోయి కథ, ధైర్యాన్ని పద్దేశంలో వుంచుకొని చూస్తే, "మనుషులు మారాలి" సత్రమ చిత్రంగా కనుపిస్తుంది

మాటలు బాగున్నాయి. కొన్ని చోట్ల ఈ పెల్లావున్నాయి. పాటలు కూడా బాగున్నాయి. "భూమి పులకించె"-అన్న పాటమీది నృత్యం కూడ సొంపుగావుంది.

శారద చిత్రానికి జీవం పోసింది. ఇందులో ఆమెనటన మరువరానిది. ఆమె నటనా కౌశలం, చిత్రానికి అడుగడుగునా అలంకరించింది. ఒక సుందరరూపం తిండిలేక, సరైన సంస్కారంలేక ఎలా క్రమేణా నిరసించి శల్యమైపోతుందో, మేకప్ లో శారదమీద చక్కగా చూపారు. అంత వుత్తమనటిని మన తెలుగు నిర్మాతలు, దర్శకులు ప్రోత్సహించకపోవటం ఏమి బాగులేదు కాంచన కోర్టుసీనులో భావోద్రేకాన్ని చక్కగాచూపింది స్నేహితురాలి కష్టం తన కస్సహాయతను వెల్లడిస్తూ తన మానసికబాధను బాగాచూపింది. శోభన బాబు తల్లిపాత్ర చాలా ఉచితమైంది. కొన్ని నగ్నసత్యాలను యీ పాత్రద్వారా హాస్యధోరణిలో చెప్పించారు. ఈ పాత్రకు నిర్మల అన్నివిధాలా న్యాయం చేకూర్చి ప్రేక్షకుల హృదయాలలో నిలిచిపోయింది. కోలశాలు మిల్లు కార్మికుడుగా చాలా సహజంగా నటించాడు. లాయరుపాత్రను ఆశపాలబారుగా సృష్టించడం న్యాయం కాదు. చలము, అత్తినహరనాథ పాత్ర్యం అనవసరం.

ముత్తోవ-

(10 వ పేజీ కొరవ)

తోడుతోడ' అనగాని, 'నీవే నాయొక్క తోడవు-నీడవు' అనిగాని అర్థము చెప్పగూడదు. 'నాకు నీవే తోడునీడ' అని చెప్పవలె.

'నీవు పతివి, గతివి' అనగూడదు. 'నీవు పతి, గతి' అనియు ననగూడదు. తత్కరత్త అన్నచో, 'నీవే నా పతియు, గతియు' అనియే అనవలెను. కాని, 'నీవే నాయొక్క పతివి, గతివి' అనిగాని, 'నీవే నాయొక్క పతి, గతి' అనిగాని అర్థము చెప్పగూడదు 'నాకు పతియు-గతియు- నీవే' అని చెప్పవలెను. 'నా = నా యొక్క' అనిచెప్పుట తప్పు.

ఇందుకు ఒకరెండు ప్రయోగములు:

(1) "నీ వేగతి కావవే రఘుపతి!
శరణాగతవత్సలంబరా!" (అన్న. 3-257)

'నీవేగతి=నీవు గతివి' అని అర్థము చెప్పరాదు.

(2) "అందుకు నీవ గతి కాక యున్న దొరకు
నీకు గతి యౌనె?" (దశా. ద. 1-162)

'నీవగతికాక = నీవే గతి కాక' అని యర్థము. 'నీవు గతివికాక' అనికాదు.

ఇవి వారి సందేహములకు సమాధానములు. ఆ సందేహములు - విద్యార్థులకు కలుగవలసినవిగాని, విద్వాంసులకు కలుగవలసినవి కావు. వాటికి నేను సమాధానములు చెప్పలేక-దాటుకొనలేదనినా ననుటయు, పిగపట్టుగోత్రపరతతో ముగించినా ననుటయు బరలిహీన బోటమైన దురాలాపములు.

10 'నా నీడవు'-'నా నీడ'

"నీవే నాకు ప్రాపు - అనుటకు - 'నీవే నా నీడవు' - 'నీవే నా నీడ' అని కూడా అనవచ్చును" అంటూ వారుచేసిన రాద్ధాంత మొకటి యున్నది.

అది తెనుగునుడికారవు తెమ్ము తెలియక వ్రాసిన వట్టి గొడవవ్రాత. పైగా 'తోడునీడ' చర్చకు సంబంధించని వ్రాత. అందువలన, దానిని విమర్శించుట అనవసరమని దోచి, లోపివేసినాను.

—(సశేషం)

పంచాంగం

నవంబరు 10 తేది మొదలు డిశంబరు 9 తేది వరకు కార్తీకమాసము.

వృష్ట్యర్ఘరిష్టం

ఇందు దేశసంస్కారలేదేస వృష్టిసూచితములు. ధరలు హెచ్చుతగ్గులు. దేశ వైచిత్ర్యములు.

విశాఖకార్తె

నవంబరు 6 తేది సాయంత్రం 4-16 గంటలకు విశాఖకార్తె ప్రవేశం.

నవంబరు తిథులు

8	శని	చతుర్దశి	తె. 4-23 గం.
9	ఆది	● అమావాశ్య	రా. 3-44
10	సోమ	కార్తీకశుద్ధ పాడ్యమి	రా. 2-34 గం.
11	మంగళ	విదియ	రా. 12-57 గం.
12	బుధ	తదియ	రా. 10-59 గం.
13	గురు	చవితి	రా. 8-43 గం.
14	శుక్ర	పంచమి	రా. 6-15 గం.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

దీపావళి పండుగకు
ప్రత్యేకరకములు
మీ కొలతలలో - మీ పిల్లల కొలతలలో కోరిన దుస్తులు వచ్చియున్నవి.
ఫోన్ : 444
సిటి డ్రస్ హౌస్
ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు

డా. మోహనరావు
(ఆంధ్ర దంత వైద్యశాల)
నెల్లూరు
ఇల్లు మార్పు
ప్రస్తుతం తొన్నలగడ్డవారి వీధిలో వున్న డాక్టరు మోహనరావుగారి ఆంధ్ర దంత వైద్యశాల, నివాసము తిప్పరాజువారివీధిలో 'జమీన్ రైతు' సమీపంలోకి 20-10-69 తేది నుండి మార్చబడినది. రోగులు, తదితర మిత్రులు ఈ మార్పును గమనించవలసిందిగా కోరిక.

రైతుసోదరులకు
కావలసిన విత్తనములు
నేషనల్ సీడ్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్, విజయవాడ వారి జయ, పద్మ, I.R.8 హైబ్రైడ్ విత్తనములు CSH-1, స్వర్ణ (జొన్న) హైబ్రిడ్ సజ్జ HB3, HB4 కూరగాయల విత్తనములు మావద్ద దొరకును.
డిస్ట్రిబ్యూటర్సు:-
M/s డి. సి. వి. కృష్ణమూర్తి
నాయుడుపేట.

ఇల్లు—ఖాళీస్థలం
అమ్మబడును
నెల్లూరు దర్గామిట్టలో శ్రీరంగరాజులకు సమీపం, పోలీసు గ్రౌండుకు తూర్పున 4 భాగములుగల మిద్దె ఇల్లు, దానివెనుక వైపునవున్న ఖాళీస్థలం విక్రయించబడును
వివరములకు:-
కాకాణి చంద్రశేఖరరెడ్డి,
దర్గామిట్ట —నెల్లూరు-3.

వేలము వేయబడును
వరకవిపూడి ఇందె దొడ్డిలో 19-10-69 తేది తెల్లఆవు ఒకటి, తెల్లపెయ్య ఒకటి తోలబడియున్నది 4-11-69 తేది వరకు దానివారెవ్వరు రాలేదు. కావున 11-11-69 తేది పంచాయతీ కార్యాలయం వద్ద ఉదయం 9 గంటలకు యాలము వేయబడును.
ఇ. సి. టి. రెడ్డి.
సర్పంచ్ - వరకవిపూడి.

పసిరికలు -
- కామెర్లు

గాంధీజీ పర్యటన

(5 వ పేజీకొరవ)

హరిజనోద్ధరణ వినియోగముకొరకే వ్యయపరచునట్లు అన్యోన్యశ్రద్ధ వారియందవలయును ...హృదయము పుటకరింపజేయు మాటలకు వ్యవధిలేదు- మనము రక్షించ చేయగల కార్యమునకు మాత్రమే వ్యవధి గలదు. ఉద్యమమునందు విలువ కార్యదీక్షయందు కనపరచవలయును. వ్యతిరేకమును కోరెడి వ్యాపారములు అనవసరము. కార్యభారమును వారిచేతనె కర్మయోగులు కావలసియున్నారు. గాంధీగారి యుద్యమము, ద్రవ్యమును చేకూర్చుటతో పూర్తి కాదు. ఆద్రవ్యమును పర్యాప్త సద్వినియోగ మొనర్చినపుడు ఉద్యమమునకు ఫలమేర్పడును."- అని యీ సంపాదకీయం వ్రాసి వున్నారు (6-1-1934 సంచిక)

ఇంతకూ గాంధీగారు తన ఈ పర్యటనల్లో వసూలు చేసిన నిధులమొత్తం యేవిధంగా వ్యయమైందో (ఎంత సద్వినియోగమైందో, ఎంతదుర్వినియోగమైందో) చరిత్రకారులు తెల్పవల్సినవిషయం. పల్లిపాడులో గాంధీగారు ఎంతో శ్రద్ధవహించి స్వయంగా యిచ్చిన 20 వేలరూపాయలతో అక్కడ వెలసిన ఆశ్రమం వగైరాలు ఇప్పుడే పరిస్థితిలో వున్నది స్థానిక చరిత్ర ఎరిగినవారికి బాగా తెలుసు

ఈ గొడవలు మానేసి నేను గాంధీగారి 1933 నెల్లూరుజిల్లా పర్యటన విశేషాలకు వస్తాం. 30-12-33 తేది వేకువ జామున 4 గంటలకు బిట్రగుంటలో కలకత్తా మెయిలునుండి దిగిన గాంధీ గారు కావలి-అల్లూరు-మోపూరు-గండవరం-ఎల్లాయపాళెం-బుచ్చి-దామరమడుగు-నెల్లూరు- గూడూరు- వెంకటగిరిలో పర్యటించి 31 తేది ఉదయం 8 గంటలకు వెంకటగిరిలో కాల్యాది పానీయాదులలో తిరుపతి వెళ్ళారు.

ఈ ఒకరోజు పర్యటనలో చెప్పుకోదగ్గ విశేషాలు చాలావున్నాయి కాని ముఖ్యంగా రెండు విషయాలు మాత్రమే పాఠకుల దృష్టికి తీసుకోరావాలనుకుంటున్నాను.

హరిజననిధికి ఆంధ్ర జిల్లాలన్నిటికంటే నెల్లూరుజిల్లాఎక్కువవసూలుచేసిగాంధీగారి చేతుల్లో పెట్టిందనే గొప్పలు చెప్పుకోవడం గాని హరిజనోద్ధరణ కార్యక్రమ భాగంగా యీ పర్యటనలో గాంధిగారు స్వయంగా రెండుచోట్ల శంకుస్థాపన చేసిపోయినది 36 సంవత్సరాల తర్వాతకూడా పూర్తిగాకుండా అట్లనేవడి విస్మృతిగర్భంలో కల్సిపోయి వున్న వైనంచూస్తే ఏమనాలి?

31 తేది వుదయం 6 గంటలకు వెంకటగిరి హరిజనపాలెం (కాంపాళెం) లో పూర్వం గ్రామాస్థితి వుండేస్థలంలో హరిజనుల వుపయోగార్థం పౌర గ్రంథాలయ-పఠనమందిరానికి గాంధీజీవేసిన పునాదిరాయిని మూడేళ్ళక్రితం యీ వ్యాసకర్త స్వయంగా చూడనుకూడా చూశాడు. ఇప్పుడా పునాదిరాయీ కనపడ్డంలేదు. గాంధీజీ శంకుస్థాపనచేసిన ఆ పఠన మందిరమూ అంతులేదు.

ఇటీవల కాలంలో కొందరు మంత్రులు ఎలక్షన్ల టైములో మన ప్రాంతాల్లో కొన్ని ప్రాజెక్టులకు పునాదిరాళ్ళువేసి పోగా, అవి ఏళ్ళు పూళ్ళు గడిచినా అడుగు పడకుండా నమాధిరాళ్ళుగా పడి వున్నాయనడం చూస్తున్నాం గాని, గాంధీగారు స్వయంగా వేసివెళ్ళిన యీ పునాదిరాళ్ళన గతి యిట్లే పడుతున్నదాదేది?

ఈ గాంధీ శతజయంతి సందర్భంగా నైనా-పాలకవర్గము గాంధీగారు ప్రతిష్ఠగా పునాదిరాయివేసి వెళ్ళిన యీ పఠనమందిరాన్ని పూర్తి చేయాలనే తలంపు రాకపోవడం మన దౌర్భాగ్యం. కనీసం ఆ శంకుస్థాపన స్మృతికూడా లేకుండా పోవడం శోచనీయం.

ఈ పర్యటనలోనే గండవరం హరిజనవాడలో పాఠశాల శంకుస్థాపన జరిగినట్లున్నది. "ఎందువల్లనో యింతవరకు ఆ కృషి అక్కడే నిలచివుండడం విచారకరం" -అన్నారు కే. పార్థసారథియ్యంగార్ గారు 6-2-1948 జమీన్‌రైతు గాంధీ ప్రత్యేక సంచిక వ్యాసంలో. 1934 'స్వతంత్ర' పత్రికలో గాంధీ పర్యటన రిపోర్టులో గండవరం గూర్చి యీ క్రింది విషయాలు కనపడ్తాయి:

"మహాత్ముడు గండవరంలో నూతనంగా కృష్ణమందిరమును హిందువులందరికీ తెరిచిరి. హరిజనులకుకూడా అందు ప్రవేశంకలదని తెలియజేసిరి. మహాత్ముడు ప్రసాదం గైకొన్నతోడనే 'దేవాలయమున ప్రవేశించుటకు హరిజనులెక్కడ' అని ప్రశ్నించిరి. పరిశుభ్రముగా నుడవులు ధరించిన ఒక హరిజన యువకుడు మాత్రమచ్చటనుండెను. హరిజనులు యీ వుత్సవమున పాల్గొనకుండుటకు కారణము అంతకుముందురాత్రి పోలీసువారు మాలవాడలో సంచరించబడియుండిన దేవాలయప్రవేశపు ప్రకటనలను చించివేసి ఉదయము జరగబోవు దేవాలయప్రవేశమున పాల్గొనకుండా హెచ్చరించిరని చెప్పబడెను.

"తర్వాత మహాత్ముడు బహిరంగసభకు విచ్చేసి అచ్చటచేరియున్న ప్రేక్షకసమూహమునుద్దేశించి-దేవాలయమును ప్రవేశించుటకు హరిజనులు కొన్ని నియమములు పాటించవలెను. వారు మద్యములు త్రాగకూడదు. చచ్చినపశువులు తినకూడదు. నిర్మలమైన జీవనము చేయవలయునని తెలియజేసిరి."

మొత్తానికి గండవరంలో ఏదో గొడవ జరిగినట్లేవుంది. అప్పటి ఈ గండవరం గొడవగూర్చి జ్ఞాపకంగా చెప్పగలిగిన వారలెమ్మా శేషురెడ్డిగారొక్కరున్నారు.

ఈ పర్యటన సందర్భంలోనే మరికొన్ని విశేషాలున్నాయి. ఈ కొరవా వచ్చేవారం.

టెంకాయ పిల్లలు

మంచిరకం టెంకాయపిల్లలు దొరకును.

పి. నరేంద్రనాథ్,
C/o వై. బి. రెడ్డి
ఇందుకూరుపేట.

సనార

ఉత్తమ తరగతి శాఖాహార భోజనశాల

ఇంటికి దూరములో ఇంటిభోజనం
సుఖమయమైన కుర్చీలు
రుచికరమైన ఆహారము
ఆలస్యములేని సేవాసహకారము
రైల్వే స్టేషనుకు ఎదురుగ
మెయిన్‌రోడ్డులోనే యున్నది.

గూడూరు - నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరు పారిశ్రామిక ప్రగతిపథంలో మరొక పతాకం

నేడే ప్రారంభం : మీ ప్యాకింగ్ సమస్యలను పరిష్కరించగల

మంజు ఇండస్ట్రియల్ వర్క్స్

ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ - దర్గామిట్ట - నెల్లూరు

అన్నిసైజులలో టిన్నులు కంటెయినర్లు స్ప్రేపెయింట్స్‌తో సహా వుత్పత్తి చేయబడును

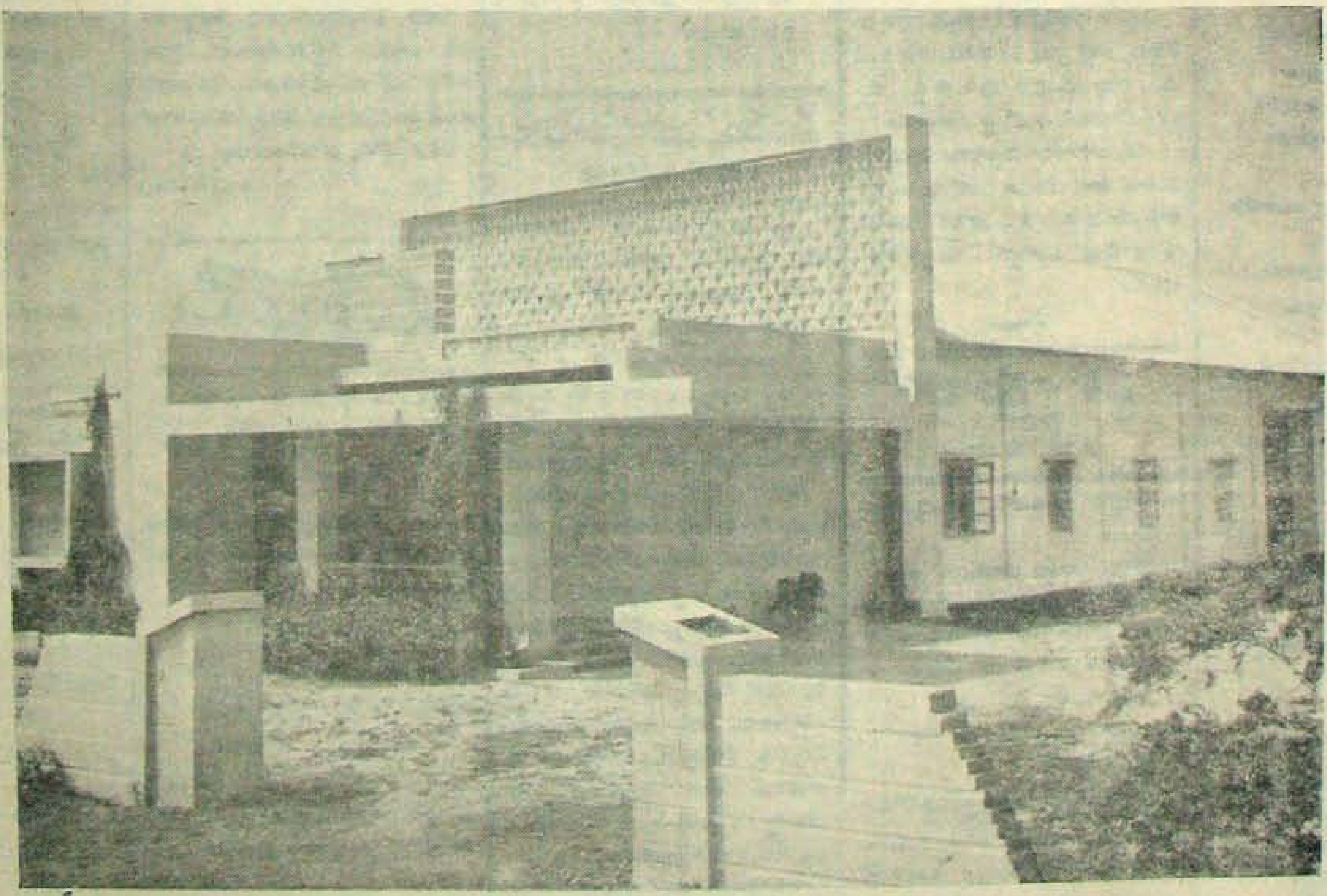

నేడే కేంద్రమంత్రి కె. వి. రఘునాథరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం చేయుదురు, రాష్ట్రమంత్రి ఆనం సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షతవహింతురు.

ఇట్లు,

ఫోను : ఫ్యాక్టరీ : 165.

—పి. వేణుగోపాలరెడ్డి (కనుపర్తిపాడు) & పార్టనర్

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170. Thipparajuvari Street, Nellore, (A. P.)